

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BALIKESİR-ÇANAKKALE PLANLAMA BÖLGESİ

1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI

PLAN AÇIKLAMA RAPORU

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

1. GİRİŞ	9
2. PLANIN VİZYONU, AMACI, KAPSAMI VE İLKELERİ	10
2.1. PLANIN VİZYONU	10
2.2. PLANIN AMACI.....	10
2.3. PLANIN KAPSAMI	11
3. HEDEFLER ALT HEDEFLER VE STRATEJİLER	12
3.1. ÇEVRESEL HEDEFLER	12
3.1.1. SU KAYNAKLARININ KORUNMASINA İLİŞKİN HEDEFLER	12
3.1.1.1. YÜZEY SULARININ KORUNMASI	12
3.1.1.2. SU YÜZEYLERİNİ BESLEYEN SU KAYNAKLARININ KORUNMASI	13
3.1.1.3. YERALTI SU KAYNAKLARININ KORUNMASI.....	13
3.1.1.4. SU KALİTESİNİN KORUNMASI VE KALİTENİN ARTIRILMASI	13
3.1.2. ÇEVRE SORUNLARINA İLİŞKİN HEDEFLER	14
3.1.2.1. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE SU KALİTESİNİN ARTIRILMASI	14
3.1.2.2. KATI ATIKLARIN TOPLANMASI VE GERİ DÖNÜŞÜMÜNÜN SAĞLANMASI.....	14
3.1.2.3. SIVI ATIKLARIN TOPLANMASI VE ARITILMASI	14
3.1.2.4. HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ.....	15
3.1.2.5. TOPRAK KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ.....	15
3.1.2.6. GÖRÜNTÜ KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ	15
3.1.2.7. SANAYİ TESİSLERİNİN YARATMIŞ OLDUĞU KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ	16
3.1.2.8. İMAR UYGULAMALARI KAPSAMINDA KONTROLSÜZ YAPILAŞMANIN OLUŞTURDUĞU KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ	16
3.1.2.9. YENİLENEBİLİR ENERJİ KULLANIMLARININ YAYGINLAŞTIRILMASI.....	16
3.1.3. JEOLJİK YAPIYA YÖNELİK HEDEFLER	17
3.1.3.1. DEPREM.....	17
3.1.3.2. JEOLJİK AÇIDAN SAKINCALI ALANLAR	17
3.1.3.3. JEOLJİK ÖNEME SAHİP ALANLAR.....	17
3.1.4. TOPOGRAFYA VE JEOMORFOLOJİK YAPIYA İLİŞKİN HEDEFLER	17
3.1.4.1. TOPOGRAFIK AÇIDAN SAKINCALI ALANLAR	18
3.1.4.2. EROZYONUN ÖNLENMESİ	18
3.1.4.3. TAŞKIN ALANLARI.....	18
3.1.4.4. HEYELANA MARUZ ALANLAR	18
3.1.5. EKOLOJİK YAPIYA İLİŞKİN HEDEFLER	19
3.1.5.1. ORMAN ALANLARININ KORUNMASI VE NİTELİĞİ YÖNÜNDE GELİŞTİRİLMESİ.....	19
3.1.5.2. EKOLOJİK VARLIĞIN KORUNMASI.....	19
3.1.5.3. TARIM VE TOPRAK YAPISI	19
3.1.6. KENTSEL, ARKEOLOJİK, DOĞAL VE KÜLTÜREL DEĞERLERE İLİŞKİN HEDEFLER	20
3.1.6.1. ŞİT ALANLARI.....	20
3.1.6.2. ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLAR.....	20
3.2. EKONOMİK HEDEFLER.....	21
3.2.1. TARIM	21
3.2.1.1. ÇEVRESEL DEĞERLER DİKKATE ALINARAK TARIM ALANLARININ KORUNMASI, GELİŞTİRİLMESİ	21
3.2.1.2. ÇEVRESEL DEĞERLER DİKKATE ALINARAK TARIMDA HAYVANCILIK FAALİYETLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ	22
3.2.1.3. PLANLAMA BÖLGESİ İÇERİSİNDE BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÜRETİMİNİN GELİŞTİRİLMESİ	22
3.2.1.4. KIRSAL KALKINMANIN SAĞLANMASI, SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ İLE İSTİHDAMDA SÜREKLİLİK.....	22
3.2.1.5. TARIMSAL POTANSİYELDE ÜRETİM VE İSTİHDAMA YÖNELİK SÜREKLİLİĞİN SAĞLANMASI	22
3.2.2. SANAYİ	23

3.2.3.	TURİZM.....	23
3.2.4.	MADENCİLİK.....	24
3.2.5.	TOPLUMSAL HİZMETLER.....	24
3.2.5.1.	BÖLGESEL TOPLUMSAL HİZMET MERKEZLERİNİN BELİRLENMESİ	24
3.2.5.2.	KAMU KURUM VE KURULUŞLARI ARASINDA EŞGÜDÜM VE ENTEGRASYONUN SAĞLANMASI.....	24
3.2.5.3.	İHTİSASLAŞMIŞ, TİCARİ VE KENTSEL HİZMETLERİN GELİŞTİRİLMESİ	25
3.2.6.	GELİR DÜZEYİNİN ARTIRILMASI İLE SEKTÖREL İSTİHDAMDA DEVAMLILIĞIN SAĞLANMASI	25
3.3.	SOSYAL HEDEFLER	25
3.3.1.	NÜFUS VE YOĞUNLUK.....	25
3.3.2.	GÖÇ İLE BAĞLANTILI NÜFUS HAREKETLERİNİN DOĞRU YÖNLENDİRİLMESİ.....	25
3.3.3.	EĞİTİM VE SAĞLIK HİZMETLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ	26
3.3.4.	SOSYO KÜLTÜREL HİZMETLERİN GELİŞTİRİLMESİ	26
3.4.	MEKÂNSAL HEDEFLER	27
3.4.1.	KENTSEL YERLEŞİMLERE İLİŞKİN 1/100000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI İLE ÖNERİLEN GELİŞME ŞEKLİ HEDEFLERİ.....	27
3.4.1.1.	KENTSEL YERLEŞİMLERİN PLANLANMASI.....	27
3.4.1.2.	KENTSEL YERLEŞİM ALANLARININ ÇEVRESEL KAYNAKLARI KORUYACAK BİÇİMDE GELİŞTİRİLMESİ	28
3.4.1.3.	KENTSEL YERLEŞİM ALANLARININ DOĞAL DEĞERLERE UYUMLU BİR BİÇİMDE GELİŞTİRİLMESİ (ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLAR, TOPOGRAFYA, ORMAN, AKARSU, DENİZ, KIYI, İKLİM, RÜZGÂR, JEOLJİK YAPI VB.)	28
3.4.1.4.	KENTLEŞME MALİYETLERİNİN AZALTILMASI VE YAŞAM KALİTESİNİN YÜKSELTİLMESİ	28
3.4.1.5.	KIRSAL YERLEŞİMLERE İLİŞKİN 1/100000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI İLE ÖNERİLEN GELİŞME HEDEFLERİ	29
3.4.1.6.	1/25000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANLARI KAPSAMINDA 1/100000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI İLE ÖNERİLEN GELİŞME HEDEFLERİ	29
3.4.2.	ONANLI ALT ÖLÇEK PLANLARA YÖNELİK (1/5000 VE 1/1000 ÖLÇEKLİ İMAR PLANLARI) HEDEFLER	30
3.4.3.	FARKLI KURUM VE KURULUŞ YETKİSİNDEKİ ÜRETİLEN PLANLARA İLİŞKİN HEDEFLER.....	30
3.4.4.	ULAŞIMA YÖNELİK HEDEFLER.....	30
3.4.4.1.	ULAŞIM BAĞLANTILARININ GÜÇLENDİRİLMESİ VE FARKLI ULAŞIM TÜRLERİNİN BİRBİRLERİNE ENTEGRASYONU.....	30
3.4.4.2.	TEKNİK VE SOSYAL ALTYAPIYA YÖNELİK HEDEFLER	31
3.4.4.3.	TARIM VE MEKÂNSAL KULLANIMLARA YÖNELİK HEDEFLER	31
3.4.5.	SANAYİ VE MEKÂNSAL KULLANIMLARA YÖNELİK HEDEFLER.....	31
3.4.6.	ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLAR VE MEKÂNSAL KULLANIMLARA YÖNELİK HEDEFLER.....	31
3.4.7.	TURİZM VE MEKÂNSAL KULLANIMLARA YÖNELİK HEDEFLER	32
3.4.8.	NÜFUS VE MEKÂNSAL KULLANIMLARA YÖNELİK HEDEFLER.....	32
3.4.9.	MÜLKİYET VE MEKÂNSAL KULLANIMLARA YÖNELİK HEDEFLER.....	32
4.	ARAÇLAR.....	33
5.	SENARYO	34
5.1.	ÇEVREYE YÖNELİK SENARYOLAR	35
5.2.	EKONOMİK YAPIYA YÖNELİK SENARYOLAR.....	35
5.2.1.	TARIM SEKTÖRÜNE YÖNELİK SENARYOLAR	36
5.2.1.1.	KISA VADEDE GERÇEKLEŞTİRİLEBİLİR SENARYOLAR	36
5.2.1.2.	ORTA VADEDE GERÇEKLEŞTİRİLEBİLİR SENARYOLAR.....	36
5.2.1.3.	UZUN VADEDE GERÇEKLEŞTİRİLEBİLİR SENARYOLAR	37
5.2.2.	SANAYİ VE SEKTÖRÜ DESTEKLER ALT SEKTÖRLERİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK SENARYOLAR.....	37
5.2.3.	HİZMETLER SEKTÖRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK SENARYOLAR	37

5.2.4.	TURİZM SEKTÖRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK SENARYOLAR	37
5.2.5.	SOSYO KÜLTÜREL YAPININ GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK SENARYOLAR	38
5.2.6.	MEKÂNSAL YAPININ GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK SENARYOLAR.....	38
6.	PLANLAMA KRİTERLERİ	39
6.1.	PLANLAMA YAKLAŞIMI	39
6.2.	YÖNTEM.....	41
6.3.	PLANLAMA POLİTİKALARI	42
6.3.1.	PLAN KARARLARINI YÖNLENDİREN TEMEL VERİLER	42
6.3.1.1.	STRATEJİ PLANLARI	42
6.3.1.2.	KIRSAL KALKINMA PLANI (2010-2013).....	42
6.3.1.3.	TÜRKİYE TURİZM STRATEJİSİ (2023) VE EYLEM PLANI (2007-2013)	42
6.3.1.4.	BÖLGE PLANLARI	44
6.3.1.5.	İL STRATEJİ PLANLARI.....	45
6.3.1.6.	FİZİKİ PLANLAR	46
6.3.2.	ÇEVRESEL POLİTİKALAR.....	46
6.3.3.	ÇEVRESEL SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK HAVZA BAZINDA BÜTÜNCÜL ÖNLEMLERİN GELİŞTİRİLMESİ	48
6.3.3.1.	SUSURLUK HAVZASI.....	49
6.3.3.2.	MARMARA HAVZASI.....	51
6.3.3.3.	KUZEY EGE HAVZASI	53
6.3.4.	TEKNİK ALTYAPIYA YÖNELİK POLİTİKALAR.....	54
6.3.5.	ATIK YÖNETİMİ POLİTİKALARI	55
6.3.6.	BÖLGESEL - SEKTÖREL ÇEKİM MERKEZLERİNİN OLUŞTURULMASI.....	59
6.3.7.	ULAŞIM KARARLARI.....	60
6.3.8.	KENTSEL KADEMELENME	62
6.3.9.	SEKTÖREL GELİŞİM BÖLGELERİ	64
6.3.10.	SOSYO EKONOMİK YAPI.....	65
6.3.10.1.	NÜFUS KABULLERİ	65
6.3.10.2.	SEKTÖREL PROJEKSİYONLAR	66
7.	ÖZEL KANUNLARLA BELİRLENEN ALAN VE SINIRLARI	70
7.1.	TURİZM MERKEZLERİ, KÜLTÜR VE TURİZM KORUMA VE GELİŞİM BÖLGELERİ	70
7.2.	TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ	70
7.3.	ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ	70
7.4.	ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGELERİ.....	72
7.5.	ULUSLAR ARASI SÖZLEŞMELERLE BELİRLENEN KORUMA ALANLARI.....	72
8.	KORUNACAK ALANLAR.....	73
8.1.	SİT ALANLARI.....	73
8.2.	MİLLİ PARKLAR	73
8.3.	TABİAT PARKLARI	74
8.4.	YABAN HAYATI KORUMA / GELİŞTİRME ALANLARI.....	74
8.5.	ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGELERİ.....	74
8.6.	TABİATI KORUMA ALANI.....	75
9.	ARAZİ KULLANIMI	76
9.1.	YERLEŞME ALANLARI.....	76
9.1.1.	BALIKESİR	77
9.1.1.1.	ALTIEYLÜL VE KARESİ	77
9.1.1.2.	AYVALIK.....	77
9.1.1.3.	BALYA	78
9.1.1.4.	BANDIRMA	79

T.C. ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü
Balıkesir-Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

9.1.1.5	BİGADİÇ	80
9.1.1.6	BURHANİYE	81
9.1.1.7	DURSUNBEY.....	81
9.1.1.8	EDREMİT	82
9.1.1.9	ERDEK.....	83
9.1.1.10	GÖMEÇ	84
9.1.1.11	GÖNEN	84
9.1.1.12	HAVRAN.....	85
9.1.1.13	İVRİNDİ.....	85
9.1.1.14	KEPSUT.....	86
9.1.1.15	MANYAS.....	87
9.1.1.16	MARMARA.....	87
9.1.1.17	SAVAŞTEPE	88
9.1.1.18	SINDIRGI	88
9.1.1.19	SUSURLUK.....	89
9.1.2.	ÇANAKKALE	90
9.1.2.1.	ÇANAKKALE (MERKEZ)	90
9.1.2.2.	AYVACIK	91
9.1.2.3.	BAYRAMIÇ	91
9.1.2.4.	BİGA	92
9.1.2.5.	BOZCAADA.....	92
9.1.2.6.	ÇAN	93
9.1.2.7.	ECEABAT	94
9.1.2.8.	EZİNE	94
9.1.2.9.	GELİBOLU.....	95
9.1.2.10.	GÖKÇEADA.....	96
9.1.2.11.	LÂPSEKİ	96
9.1.2.12.	YENİCE	97
9.1.2.13.	KÜÇÜKKUYU	97
9.1.2.14.	GÜMÜŞÇAY	98
9.1.2.15.	KARABIĞA.....	98
9.1.2.16.	TERZİALAN.....	99
9.1.2.17.	KEPEZ	100
9.1.2.18.	GEYİKLİ.....	100
9.1.2.19.	KAVAKKÖY.....	101
9.1.2.20.	ÇARDAK	101
9.1.2.21.	EVREŞE.....	102
9.1.2.22.	UMURBEY	102
9.1.2.23.	KALKIM.....	103
9.2.	ÇALIŞMA ALANLARI.....	103
9.2.1.	MERKEZİ İŞ ALANI (MİA)(1.DERECE MERKEZ)	103
9.2.2.	SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGELERİ.....	103
9.2.3.	KENTSEL SERVİS ALANLARI	104
9.2.4.	LOJİSTİK BÖLGESİ.....	104
9.2.5.	TERCİHLİ KULLANIM BÖLGELERİ	104
9.2.6.	TURİZM BÖLGELERİ.....	104
9.2.6.1.	GÜNÜBİRLİK TURİZM ALANLARI.....	104
9.2.6.2.	SAĞLIK TURİZMİ ALANLARI.....	104
9.2.6.3.	EKO-TURİZM ALANLARI	105
9.3.	BUGÜNKÜ ARAZİ KULLANIMI DEVAM ETTİRİLECEK KORUNAN ALANLAR.....	105
9.3.1.	TARIM ALANLARI	105
9.3.2.	SULAMA ALANLARI.....	105
9.3.3.	ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANLARI	105
9.3.4.	MERA ALANLARI.....	105
9.3.5.	ORMAN ALANLARI.....	106
9.3.6.	SULAK ALANLAR.....	106
9.3.7.	DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALANLAR	106
9.4.	SOSYAL ALTYAPI ALANLARI	106
9.4.1.	KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL ALANLAR VE SPOR ALANLARI.....	106

9.4.2.	ÜNİVERSİTE ALANLARI	106
9.4.3.	MESİRE ALANLARI	106
9.4.	TEKNİK ALTYAPI	107
9.4.1.	ULAŞIM	107
9.4.1.1.	KARAYOLLARI	107
9.4.1.1.1.	ERİŞİME KONTROLLÜ KARAYOLLARI (OTOYOL)	107
9.4.1.1.2.	BİRİNCİ DERECE YOLLAR	107
9.4.1.1.3.	İKİNCİ DERECE YOLLAR	107
9.4.1.1.4.	ÜÇÜNCÜ DERECE YOLLAR	107
9.4.1.2.	DEMİRYOLLARI.....	108
9.4.1.2.1.	DEMİRYOLLARI VE HIZLI TREN HATLARI	108
9.4.1.3.	DENİZYOLLARI.....	108
9.4.1.3.1.	DENİZ ULAŞIM BAĞLANTILARI	108
9.4.1.3.2.	KIYI TESİSLERİ ALANLARI VE TERSANELER	108
9.4.1.4.	HAVAYOLLARI	109
9.4.1.4.1.	HAVAALANLARI / HAVALİMANLARI	109
9.4.2.	ENERJİ ÜRETİM, DAĞITIM VE DEPOLAMA	109
9.4.2.1.	ENERJİ ÜRETİM ALANLARI	109
9.4.2.2.	BORU HATLARI	110
9.4.2.3.	ENERJİ NAKİL HATLARI	110
9.4.3.	SU - ATIKSU VE ATIK SİSTEMLERİ	110
9.4.3.1.	ATIKSU TESİSLERİ	110
9.4.3.2.	KATI ATIK TESİSLERİ.....	111
9.4.3.3.	SU YÜZEYLERİ.....	111

ŞEKİL DİZİNİ

ŞEKİL 1 : BALIKESİR ÇANAKKALE PLANLAMA BÖLGESİ 1/100000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI BÖLGELEMELERİ.....	34
ŞEKİL 2 : BALIKESİR ÇANAKKALE PLANLAMA BÖLGESİ 1/100000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI PLANLAMA YAKLAŞIMLARI.....	39

TABLO DİZİNİ

TABLO 1 : BALIKESİR İLİ KATI ATIK PROJEKSİYONLARI.....	56
TABLO 2 : ÇANAKKALE İLİ KATI ATIK PROJEKSİYONLARI.....	56
TABLO 3 : PLANLAMA BÖLGESİ KATI ATIK PROJEKSİYONLARI.....	57
TABLO 4 : PLAN KABUL NÜFUSU.....	65
TABLO 5 : BALIKESİR İLİ PLAN KABUL NÜFUSU.....	65
TABLO 6 : ÇANAKKALE İLİ PLAN KABUL NÜFUSU.....	66
TABLO 7 : BALIKESİR İLİ 2040 YILI İSTİHDAM PROJEKSİYONU (SEKTÖREL PROJEKSİYONU).....	67
TABLO 8 : ÇANAKKALE SEKTÖRLERDE ÇALIŞAN SAYILARI PROJEKSİYONU (2040).....	68
TABLO 9 : PLANLAMA BÖLGESİ İÇERİSİNDEKİ KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI TURİZM MERKEZİ (TM) VE KÜLTÜR TURİZM KORUMA GELİŞTİRME BÖLGELERİ (KTKGB).....	70
TABLO 10 : BALIKESİR 1. ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ SEKTÖREL DAĞILIM.....	71
TABLO 11 : BALIKESİR 2. ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ SEKTÖREL DAĞILIM.....	71
TABLO 12 : BALIKESİR ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ SEKTÖREL DAĞILIM.....	71
TABLO 13 : ÇANAKKALE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ SEKTÖREL DAĞILIM.....	71
TABLO 14 : BİGA ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ SEKTÖREL DAĞILIM.....	72
TABLO 15 : PLANLAMA ALANI İÇERİSİNDEKİ MİLLİ PARKLAR.....	73
TABLO 16 : BALIKESİR ALTIEYLÜL VE KARESİ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	77
TABLO 17 : BALIKESİR AYVALIK İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	78
TABLO 18 : BALIKESİR BALYA İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	79
TABLO 19 : BALIKESİR BANDIRMA İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	79
TABLO 20 : BALIKESİR BİGADİÇ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	80
TABLO 21 : BALIKESİR BURHANIYE İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	81
TABLO 22 : BALIKESİR DURSUNBEY İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	82
TABLO 23 : BALIKESİR EDREMİT İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	83
TABLO 24 : BALIKESİR ERDEK İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	83
TABLO 25 : BALIKESİR GÖMEÇ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	84
TABLO 26 : BALIKESİR GÖNEN İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	85
TABLO 27 : BALIKESİR HAVRAN İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	85
TABLO 28 : BALIKESİR İVRİNDİ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	86
TABLO 29 : BALIKESİR KEPSUT İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	86
TABLO 30 : BALIKESİR MANYAS İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	87
TABLO 31 : BALIKESİR MARMARA İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	88
TABLO 32 : BALIKESİR SAVAŞTEPE İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	88
TABLO 33 : BALIKESİR SINDIRGI İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	89
TABLO 34 : BALIKESİR SUSURLUK İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	90
TABLO 35 : ÇANAKKALE (MERKEZ) İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	90
TABLO 36 : ÇANAKKALE AYVACIK İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	91
TABLO 37 : ÇANAKKALE BAYRAMIÇ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	92
TABLO 38 : ÇANAKKALE BİGA İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	92
TABLO 39 : ÇANAKKALE BOZCAADA İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	93
TABLO 40 : ÇANAKKALE ÇAN İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	94
TABLO 41 : ÇANAKKALE ECEABAT İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	94
TABLO 42 : ÇANAKKALE EZİNE İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	95
TABLO 43 : ÇANAKKALE GELİBOLU İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	95
TABLO 44 : ÇANAKKALE GÖKÇEADA İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	96
TABLO 45 : ÇANAKKALE LÂPSEKİ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	97
TABLO 46 : ÇANAKKALE YENİCE İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	97
TABLO 47 : ÇANAKKALE KÜÇÜKKUYU İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	98
TABLO 48 : ÇANAKKALE GÜMÜŞÇAY İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	98
TABLO 49 : ÇANAKKALE KARABİGA İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	99
TABLO 50 : ÇANAKKALE TERZİALAN İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	99
TABLO 51 : ÇANAKKALE KEPEZ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	100
TABLO 52 : ÇANAKKALE GEYİKLİ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	100
TABLO 53 : ÇANAKKALE KAVAKKÖY İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	101

TABLO 54 : ÇANAKKALE ÇARDAK İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)	101
TABLO 55 : ÇANAKKALE EVREŞE İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	102
TABLO 56 : ÇANAKKALE UMURBEY İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	103
TABLO 57 : ÇANAKKALE KALKIM İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040).....	103

HARİTA DİZİNİ

HARİTA 1 : KİRLENEN SU KAYNAKLARI VE KİRLLETİCİ NEDENLERİ	58
HARİTA 2 : 03.12.2013 TARİHLİ VE 03 SAYILI MAHALLİ ÇEVRE KURULU KARARI İLE BELİRLENEN ALAN	110

1. GİRİŞ

Bölgesel kalkınma anlayışı ile ilişkilendirilen sürdürülebilir gelişme kavramının, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda önemle vurgulanması, bütüncül planlama yaklaşımının gerekliliği ve öneminin Türkiye gündemine yeniden girmesine neden olmuştur. Bu Kalkınma Planı'nda "ülke coğrafyasında ve farklı kesimler arasında dengeli bir gelişme sağlanması hedefi, ülke ekonomisi için hedef alınan yüksek bir kalkınma hızı kadar önemli görülmektedir. Dengeli gelişme amacı doğrultusunda alınması gereken tedbirlerin ve uygulanacak politikaların beşeri ve fiziki kaynakların dağılım deseni ile tutarlı olması ve kamu yatırımlarının dağılımında ekonomik coğrafyanın, bölgesel gelişmenin ve sosyal faydanın dikkate alınması, kısaca; mekân ve sosyal yapı ile ilişkinin sağlanması önemle belirtilen hedefler arasında yer almaktadır."¹

"İstikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen, Avrupa Birliği'ne üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye" hedefi ve vizyonu çerçevesinde hazırlanmış olan Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda, hızlı nüfus artışı ve sanayileşme sürecinin, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı üzerinde önemli bir baskı unsuru olmaya devam ettiği; doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı konusunda kurum ve kuruluşlar arasındaki görev ve yetki karmaşasının da buna eklenmesi ile çevrenin korunması ve üretim sürecinin olumsuz etkilendiği belirtilmektedir. Ayrıca, Dokuzuncu Kalkınma Planı'nın " sadece kamu kesimi için değil, toplumun geneli için uzun vadeli bir perspektif ve hedef birliği sağlamaya hizmet edeceği; bu çerçevede, kamu kesimi ile özel ve sivil toplum arasında iletişime ve ortak hedeflere dönük işbirliğine katkıda bulunacağı; böylece, tüm kesimlerin sahiplenmesiyle, toplumsal potansiyelimizin tamamının harekete geçirildiği bir ortamda, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırarak, kapsayıcı bir kalkınma süreci çerçevesinde halkımızın yaşam kalitesinin artırılacağı" ifade edilmektedir.²

1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planları, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma ve Dokuzuncu Kalkınma Planları'nda belirlenen bu ana hedeflere ulaşma amacının bir parçası olarak, planlama bölgelerinde koruma-kullanma dengesini sağlayacak ana arazi kullanımı ve strateji kararlarının sosyal strateji kararlarının verilmesine Planlama Bölgesindeki tüm sosyal aktörlerin plana katılımını ve sahiplenmesini amaçlayan bir planlama yaklaşımı çerçevesinde olarak sağlamaktadır.

Çanakkale-Balıkesir illerini kapsayan Planlama Bölgesi, barındırdığı ekolojik, doğal ve kültürel değerlerinin yanı sıra sunduğu ekonomik olanaklar ve potansiyel değerler doğrultusunda hızlı bir mekânsal değişime bağlı olarak çeşitli nüfus hareketlerine de sahne olmaktadır. Daha açık ifade etmek gerekirse Planlama Bölgesi tarım, sanayi, turizm ve hizmet odaklı ivmelere paralel olarak gelişim göstermektedir.

¹ D.P.T. (2003), İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması.

² D.P.T.-Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013)

2. PLANIN VİZYONU, AMACI, KAPSAMI VE İLKELERİ

2.1. PLANIN VİZYONU

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100.000 Çevre Düzeni Planının vizyonu aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

Coğrafi konumu açısından erişilebilirlik ve önemli metropollere olan yakınlık avantajını, yüksek altyapı olanaklarını, zengin tarımsal ürün-sanayi ve turizm potansiyeli ile birleştirebilen, aynı zamanda bölgesine ve yurtdışına da hizmet veren bir planlama bölgesi.

2.2. PLANIN AMACI

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planına ilişkin plan kararları oluşturulurken; Planlama Bölgesi içerisinde sektörel açıdan farklılık gösteren genel bölgesel yaklaşımlar dikkate alınarak makro düzeyde ulaşım kararları, ulaşım çeşitliliği, ulaşım sistemlerinin birbirlerine entegrasyonu, sektörel yapıdaki farklılıkların kendi içerisinde organize hale getirilmesi ve birbirlerine entegrasyonu, kentsel ve kırsal kullanım alanlarına ilişkin alanlarının ve Çevre Düzeni Planı kararlarının koruma alanları ile doğal, yapay ve yasal eşikler dikkate alınarak mekânsal kullanım ve stratejik bir yaklaşım çerçevesinde dikkate alınan temel kriterler aşağıdaki gibidir;

- Çevre Düzeni Planı hazırlık aşamasında kurum görüşlerinin plana veri teşkil edecek şekilde veri tabanına aktarılması.
- Planlama Bölgesi içerisinde karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu ulaşım sistemlerinin geliştirilerek bölgesel ulaşım dayalı ana ulaşım sistemlerinin ülkesel, bölgesel ve sektörel birbirlerine entegrasyonunun sağlanması.
- Çevrenin sürdürülebilirliğine yönelik olarak, ekolojik öneme sahip hassas alanlar, özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, tabiat parkları, tabiat koruma alanları, yaban hayatı koruma alanları, doğal yaşam alanları ve önemli doğal alanları koruma ve kullanma dengesi çerçevesinde sürdürülecek korunacak alanlar olarak kabul edilmesi.
- Kültürel ve doğal mirasın gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamak üzere tarihi ve kentsel arkeolojik, doğal sit alanları, ilgili mevzuat çerçevesinde korunacak alanlar olarak kabul edilmesi.
- Demiryolu özellikle sanayi ve lojistik merkez niteliğindeki yük taşımacılığı ağırlıklı olmak üzere bölge merkezleri arasında insan ve yük taşımacılığı ağırlıklı olarak geliştirilmesi.
- Planlama Bölgesinin önemli sanayi merkezleri (İstanbul, Bursa, İzmir, Kocaeli vb.) ile olan sektörel etkileşimi ve yatırım alanları açısından mekânsal kullanım alanlarının sürdürülebilirlik politikası doğrultusunda belirlenmesi.
- Planlama Bölgesi içerisinde farklı nitelikteki sektörlerin birbirleri ile olan etkileşiminin güçlendirilmesi sektör ve alt sektör yapılanmasına uygun yatırım için gelişmenin yönlendirileceği merkezlerin oluşturulması.
- Sürdürülebilir gelişmenin sağlanması.
- Özellikle sanayi yatırımları için kümelenmenin³ sağlanması.
- Tarımsal amaçlı yapılaşmalarda noktasal ve parçalı üretim alanları oluşmasının yerine tarımsal üretimden işlenerek mamul ürün haline gelmesi, depolanması, pazarlanması ve AR-GE faaliyetleri gibi faaliyetler sağlayan, bütüncül toplu faaliyet alanlarının oluşturulması.
- Enerji yatırımlarından özellikle yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına yönelik alan yatırımlarının desteklenmesi ve jeotermal kaynakların turizm ve tarım gibi alternatif sektörlerle kazandırılması.

³ Kümelenme, aynı bölgede, aynı iş kolunda, aynı değer zincirinde faaliyet gösteren, birbiriyle işbirliğinde bulunan ve aynı zamanda birbirine rakip olan, işletmelerin ve onları destekleyici kurumların bir araya gelmesi olarak tanımlanabilir. (<http://www.referenceforbusiness.com/small/Bo-Co/Clusters.html>).

• Projeksiyon yılı 2040 yılı esas alınarak oluşan mekânsal, sosyal ve teknik altyapı yatırımları için gereksinim ihtiyaçlarının koruma kullanma dengesi içerisinde doğal, yapay ve yasal eşikler gözetilerek uygun alanlarda karşılanması.

• Planlama Bölgesi içerisindeki alternatif turizm (agro turizm, eko turizm, dağ turizmi, kıyı turizmi, vb.) olanaklarının ve mevcut yapı ile entegrasyonlu olarak değerlendirmeye olanak sağlayarak Planlama Bölgesi için turizm süresinin uzatılması ve bu sektöre ilişkin kalıcı istihdam alanlarının oluşturulması.

Kırsal, sektörel üretimin yerel ölçekten çıkarılarak bölgesel ölçeğe taşınması için organize yapının oluşturulmasıdır.

Bu doğrultuda Balıkesir - Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın amacı, 2040 yılı hedef alınarak, Balıkesir ve Çanakkale İl sınırları içinde; koruma - kullanma dengesinin kurulması, koruma öncelikli alanları tehdit eder nitelikte kentleşme ve sanayileşmenin önlenerek kentsel ve kırsal gelişmelerin sağlıklı bir şekilde yönlendirilerek kontrol altına alınması, tarım arazilerinin amaç dışı kullanımının önlenmesi, hassas alanların (kıyılar, ormanlar, içme ve kullanma suyu havzaları, doğal, kültürel ve tarihsel değerler, milli parklar, tabiat parkları vb.) korunması, ülke ve hedefler doğrultusunda bölgenin sahip olduğu yerel potansiyel ve kaynakların değerlendirilmesi, ekolojik dengeyi olumsuz etkileyecek yaklaşımların engellenmesi, doğal ve çevresel değerlerin korunmasını sağlayacak yatırımları ve gelişmenin elde edilen veriler doğrultusunda eşik sentezine uygun olarak doğru alanlara yönlendirecek şekilde gelişmenin yönlendirilmesi ile mevcut kullanımların bu plan strateji ve politikalarına uygun gelişimini sağlamaktır.

2.3. PLANIN KAPSAMI

Bu plan, Balıkesir ve Çanakkale İl sınırlarının bütününden oluşan Planlama Bölgesi, planın onama sınırları içinde, planın amacına yönelik mekânsal kararları, politikalar ve stratejileri kapsamakta olup, Planlama Bölgesi toplam 24.227 km² lik bir büyüklüğe sahiptir. Bu plan, plan açıklama raporu ve plan hükümleri ile bir bütündür.

3. HEDEFLER ALT HEDEFLER VE STRATEJİLER

3.1. ÇEVRESEL HEDEFLER

Çevre; ulusal ve uluslararası yaklaşımlarda her geçen gün üzerinde önemle durulan konulardan birisidir. Konunun bu boyutta değerlendirilmesi ve önem arz ettiği konular bakımından bu yönde yapılan yatırımlara ilişkin yaklaşımlarda bozulmamış doğal çevre için koruyucu maliyetler, çevrenin geri kazanımı için harcanan süre ve ekonomik boyutuyla daha düşük bir nicelik ortaya koymaktadır. Planlama Bölgesi de bu yönüyle henüz dejenere olmamış bir yapı ortaya koymaktadır. Bu yönüyle çevre için mekânsal ve stratejik yaklaşımlar çevre boyutunda üzerinde hassasiyetle durulması gereken konuların başında gelmektedir.

Çevre konusunun ve planın bu konu üzerindeki hassasiyetleri bakımından plana girdi oluşturacak çevresel hedefleri aşağıdaki sıralayabiliriz;

1. Su kaynaklarına ilişkin Hedefler
2. Çevre Sorunlarına İlişkin Hedefler
3. Jeolojik Yapıya İlişkin Hedefler
4. Topografya ve Jeomorfolojik Yapıya İlişkin Hedefler
5. Ekolojik Yapıya İlişkin Hedefler
6. Kentsel, Arkeolojik, Doğal ve Kültürel Değerlere İlişkin Hedefler

Çevresel Hedefler olarak belirlenen başlıklar ve bu ana başlıklar altında belirlenen alt başlıklar Doğal ve Yapay çevreye ait yaklaşımların birlikte değerlendirilmesi için dikkate alınması gereken unsurları içermektedir.

3.1.1. SU KAYNAKLARININ KORUNMASINA İLİŞKİN HEDEFLER

Su kaynaklarının korunmasına ilişkin hedefler kapsamında; Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi dâhilinde öncelikli olarak flora ve faunaya ilişkin yapı üzerindeki olumsuz etkilerin azaltılması ile yeraltı ve yüzey sularında kirliliğin önlenmesi gibi hedeflerin dikkate alınması esaslarını içermektedir. Bu esasların oluşturulmasında temel etken olarak endüstriyel ve zeytin karasuyu gibi atıkların kaynağında, katı ve sıvı atıkların ise toplandığı alanlarda ayrıştırılması/etkisiz bertarafı önemlidir.

Planlama Bölgesi dâhilinde yer alan su kaynakları; deniz, yer altı ve yüzey suları ile bu alanlara ait koruma kuşaklarının tamamı ve bu alanlar ile taşınım yolu ile bağlantılı her türlü mekânsal ve stratejik kullanım açısından kirliliğin önleneyeceği alanları kapsamaktadır. Planlama Bölgesi sınırları içerisinde öncelikli korunacak su kaynaklarını; Susurluk Havzası su kaynakları (Susurluk Çayı, Manyas Kuş Gölü ve bağlantılı akarsu, göl, gölet ve dereler vb.), Kuzey Ege Havzası su kaynakları (Karamenderes, Havran, Madra, Kocaçay Akarsuları ile havzadaki gölet ve barajlar vb.), Marmara Havzası su kaynakları (Deniz, Deniz ile bağlantılı akarsu ve dereler, göl, gölet, barajlar vb.) şeklinde özetleyebiliriz.

3.1.1.1. YÜZEY SULARININ KORUNMASI

Planlama Bölgesi içerisindeki yüzey sularını; doğal ve yapay göl, göletler ile birlikte yapımı tamamlanmış, kısmi faaliyette ve proje halindeki barajlar ile makro boyutta akarsu ve dereler oluşturmaktadır. Planlama Bölgesi için en önemli yüzey suyu kaynağı deniz varlığıdır. Deniz varlığı bölge için önemli yüzey su kaynağı olmakla birlikte kirlilik açısından gerekli önlemlerin öncelikli alınacağı alanları kapsamaktadır. Deniz alanları; ekosistem, turizm gibi konulara kaynak yaratan önemli bir artı olmakla birlikte doğru kullanılması birçok avantajı beraberinde getirmekle, yanlış kullanılması telafisi uzun zaman alan veya telafisi olmayan bir takım sonuçlar içinde önemli bir yapıyı oluşturmaktadır. Bu nedene bağlı olarak "*Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi ve Planlama Projelerinin*

"nin hazırlanması ve "Havza Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması Projesi (Kuzey Ege - Susurluk - Marmara Havzaları)" önceliklerinin artırılması ana hedeflerdendir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Yüzey ve yeraltı su kaynaklarının korunması için endüstriyel, zeytin karasuyu atıklarının kaynağında, katı ve sıvı atıkların ise toplandığı alanlarda kirletici etkilerinin ortadan kaldırılmasına yönelik önlemler öncelikli olmakla birlikte, farklı kullanım amacına bağlı işlevler için dengeli kullanımlar gözetilmiştir.

3.1.1.2. SU YÜZEYLERİNİ BESLEYEN SU KAYNAKLARININ KORUNMASI

Planlama Bölgesi içerisinde su yüzeyleri ve denize bağlanan yüzey suları korunacak alanlar niteliğinde geliştirilmiştir. Özellikle su yüzeyleri yağmur suyu, yeraltı suları ve Akifelerden beslenmektedir. Yeraltı suları ve Akifelerin kirletici etkilerinin belirlenmesi için yeterli araştırma bulunmamaktadır. Ancak akarsu ve derelere ilişkin kirletici boyut, taşınma ile oluşan kirlilik soyut ve somut şekilde ispatlanabilmektedir. Bu neden bağlı olarak akarsu kenarlarının korunması ile çay ve derelere atık suların verilmemesi zorunludur. Bu konuda geliştirilecek plan kararları kapsamında yasaklayıcı hükümlerin yanı sıra mevcut altyapının iyileştirilmesine, eksikliklerinin giderilmesine ve "Havza Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması Projesi"ne uygun organize çözümlerin geliştirilmesine yönelik yaklaşım ve politikalara yer verilmelidir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Planlama Bölgesinin de içerisinde yer aldığı havzalar (Susurluk, Marmara ve Kuzey Ege Havzaları) dâhilinde yer alan yeraltı ve yerüstü su kaynakları korunmuş ve ıslahına ilişkin politikalar geliştirilmiştir. "Havza Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması Projesi" kapsamında her üç havza için belirlenmiş çevresel etkiler açısından öncelikli olarak çözüm önerileri ile kısa orta ve uzun vadede belirlenmiş çözüm önerileri dikkate alınmıştır.

3.1.1.3. YERALTI SU KAYNAKLARININ KORUNMASI

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi Plan Sınırları içerisinde yer alan yeraltı su kaynakları, yüzey suları gibi öncelikli korunacaktır. Yeraltı sularının korunmasında kirlilik tespitine ilişkin araştırma ve çalışmaların yetersiz ve güncelliğini yitirir nitelikte olması nedeni ile yeraltı su kaynaklarına yakın faaliyetlerde özellikle kentleşme ve sanayileşme öncelikli tedbirlerin alınması esastır. Yeraltı su kaynaklarının kirliliğinin önlenmesi amacı ile sanayi ve kentleşme dışında tarım faaliyetlerinde gübre kullanımı ve yapay gübrelerin yeraltı su kaynaklarına yağmur suları ile karışmasını önlemek amacı ile bu alanlar ile ilişkilendirilmiş alanlarda mekânsal kullanımlar dışında bilinçli gübreleme teknikleri için güncel teknoloji ve araştırmalara öncelik verilmesi önem taşımaktadır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Yeraltı su kaynaklarında kirliliğin önlenmesi amacı ile yer üstü faaliyetlerdeki kısıtlamalara ve sıvı katık atık yönetimi ile bu kapsamda depolama ve bertaraflara ilişkin uygulamalara öncelik verilmiştir.

3.1.1.4. SU KALİTESİNİN KORUNMASI VE KALİTENİN ARTIRILMASI

Su kirliliğini oluşturacak unsurlar kapsamında belirlenmiş her türlü faaliyetin kirliliği artırıcı özelliklerini önleyecek plan kararları üretilmiştir. Bu kapsamda yeraltı ve yerüstü sularının korunması için belirlenen yaklaşımlar plan kapsamında öncelik verilecek konular dâhilinde geliştirilmiştir.

Mevcut kentleşme alanları ve sanayi faaliyetlerinde atık yönetimi konusunda mevcut sistemlerin iyileştirilmesi ve yetersiz kapasitelerinin artırılması sağlanmalıdır.

Kentsel Gelişme Alanları ve diğer mekânsal kullanımlar için öncelikli yatırım konusu olarak altyapı ve atık yönetimi konuları dikkate alınmıştır.

Kentsel faaliyetler dışında turizm, tarım, nüfus öngörülere, değişken yaz nüfusu gibi konularla ulaşım sistemlerine bağlı kirliliğin önlenmesi için sanayi için kullanım niteliğine özel, diğer faaliyetler

için ise toplu veya kitlesel çözümlere öncelik verilmiştir. Bu konulardaki asıl amaç kirliliğin engellenmesi olmuştur.

Tarımsal faaliyetlerde bilinçli gübreleme anlayışının geliştirilmesi ile ekolojik tarımın yaygınlaştırılması gibi konular tarımsal faaliyetlerde öncelik verilecek konular kapsamında yer almıştır.

3.1.2. ÇEVRE SORUNLARINA İLİŞKİN HEDEFLER

3.1.2.1. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE SU KALİTESİNİN ARTIRILMASI

Su kirliliğinin oluşması faaliyetlerinde insan faaliyetlerinin etkisi doğal etkilerin üzerinde bir nicelik ortaya koymaktadır. Su kirliliğinin oluşmasındaki temel etkenler olarak sanayileşme, kentleşme, zirai ilaç kullanımı ve kontrol mekanizmalarının yetersizliği gösterilebilir.

Bu konuda var olan yasal çerçeve yaptırımları dışında Çevre Düzeni Planı ile öngörüler tedbirler konusu plan kapsamında bir hedef olarak belirlenmiştir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Plan kapsamında öngörülen ve mevcut kullanımlar açısından sanayi ve kentleşme gibi konuların yanı sıra Plan ile önerilen mekânsal kullanımlarda öncelikli yatırım konusu olarak altyapı ve atık yönetimi konuları belirlenecektir.

Su ihtiyacının karşılanması mevcut su kaynaklarının korunması gerekliliğini ortaya koymakta olup, mevcut su kaynaklarının kirlenmesine neden olan faaliyetlerin tespitinde uygulanacak cezai işlemlerin, altyapı ve atık yönetimi için gerekli maliyetten yüksek olması gerekmektedir.

Planlama Bölgesi sınırları içerisinde tekil veya bir kaç yerleşimin bir arada yer alarak oluşturacağı arıtma tesisleri ve katı atık depolama alanlarının zemin yapısı açısından geçirimsiz alanlarda yer alması gerekmektedir.

Zeytin Karasuyunun deşarjı ve değerlendirilmesi ile ilgili olarak bu faaliyetlerde yoğunlaşan mekânsal kullanımlarda denetimin sıklaştırılarak güncel teknoloji ve akademik çalışmalara bağlı bertarafı veya farklı bir faaliyette değerlendirilmesi gibi konulara öncelik verilmiştir.

3.1.2.2. KATI ATIKLARIN TOPLANMASI VE GERİ DÖNÜŞÜMÜNÜN SAĞLANMASI

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi içerisinde yer alan yerleşimler müstakil katı atık depolama alanlarına sahip olmak dışında belediye birlikleri halinde atık depolama alanları oluşturmuş ancak bu alanlar çoğunlukla vahşi depolama ve ortak depo alanları olmak dışında ayrıştırmaya yönelik ilerleme kaydedememiş alanlardan oluşmaktadır. Bu alanların atığın geri dönüşümü ve yok edilmesi konusunda organize alanlar haline dönüştürülmesi çevresel hedefler kapsamında değerlendirilen konulardandır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Yerleşim, Gelişme ve Çalışma Alanlarına ait katı atıklar düzenli toplanıp, ayrıştırılıp, geri dönüşümü sağlanarak yok edilmesi.

3.1.2.3. SIVI ATIKLARIN TOPLANMASI VE ARITILMASI

Çevre kirliliği için kontrolü zor ve kirletici etkisi büyük olan sıvı atıkların toplanması ve arıtılması için öncelikle yapımı başlamış arıtma tesislerinin tamamlanması, mevcut tesislerde kapasite artırımı ve iyileştirmelerin yapılması, arıtma tesisi olmayan yerleşimlerin ise bu yöndeki faaliyetlerine öncelik vermesi gerekmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Tüm yerleşmeler için öncelikli faaliyetler kapsamında arıtma sistemlerinin kurulması, atık su iletim hatlarındaki eksikliklerin giderilmesi ve mevcut altyapının iyileştirilmesi ile sıvı atık kaynaklı kirliliğin önlenmesine dayalı plan kararları geliştirilmiştir. Kıyı alanları ve turizm amaçlı kullanımlarda kara ve deniz bağlantılı faaliyetlerde büyük gemi atıkları (sintine tankı temizliği) ve atık su kapasitesini artıran tesis atıkları için müstakil çözüm şartları plan kararları olarak geliştirilmiştir.

3.1.2.4. HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ

Planlama Bölgesi sınırları içerisinde yer alan yerleşimlere ilişkin hava kirliliğinin önlenmesi konusu Plan Ölçeği gerekliliği dışında değerlendirilecek konulardandır. Mevcut yapılaşmış alanlar ve trafik kaynaklı emisyonların ölçüm ve önlem esaslarına uygun olarak önlenmesi gerekmektedir. Bu konuda kirliliğin insan sağlığını tehdit eder boyutlara ulaşması hususu tespit edildiğinde kaynağın tespiti ve önlem biçimleri (doğalgaz kullanımı, büyük tesisler için baca filtresi, egzoz emisyonu için cezaî yaptırımlar vb.) hassasiyetle belirlenmelidir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Uygulama görmemiş alanlarda kitlesel kullanımların hâkim rüzgâr yönü, yapı yükseklikleri ve rüzgâr koridorlarının dikkate alınması gerekmektedir.

Sanayi kullanımlarında hâkim rüzgâr yönü, yapı yüksekliği ve rüzgâr koridorları hassasiyeti dışında baca filtreleri denetimi sıklaştırılmalıdır.

Yakıt kullanımı gerektiren faaliyetlerde niteliksiz yakıt kullanımı önlenmelidir.

3.1.2.5. TOPRAK KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ

Nitelikli toprak varlığının korunması amaçlı ve nitelikli toprak olarak geri kazanımı mümkün toprakların bu yönde geri kazanılması planın bu yöndeki hedeflerindedir. Planlama Bölgesi dâhilinde yer alan sulama alanları verimli tarım toprakları ve özel mahsul yetiştirilen tarım topraklarının korunması; yeteri düzeyde gübreleme, sulama ve diğer kentsel faaliyetler ile bağlantısının tamponlaması ile mümkün olacaktır.

Toprak kirliliğinden söz edebilmemiz için toprak varlığının var olması gerekmektedir. Özellikle inşaat hafriyatı, kapalı besicilik tavuk çiftliği gibi alt sektör yapılarında zeminin beton ile kaplanması toprak varlığını azaltmaktadır. Bu faaliyetlere yönelik olarak zeminin toprakla bağlantısını taban olarak değil noktasal olarak kuran mimari çözümler geliştirilmelidir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Toprak Varlığı açısından koruma kullanma dengesi gözetilerek, toprak kirliliğinin önlenmesi için önlemler alınmıştır.

3.1.2.6. GÖRÜNTÜ KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ

Görüntü kirliliği; tüm hoş olmayan çevresel görüntüleri içine alan, yeşil alanların standart ölçütlerin altında olması, yerleşimin beton yığınları arasında kalması, tarihi ve kültürel değerlerin korunamaması, tabela ve vitrin kirlilikleri ve çevreye uyumsuzluk gösteren diğer etmenlerden kaynaklanmaktadır. Planlama bütünü genelinde görüntü kirliliğine sebep olan en büyük etmenler plansız ve çarpık kentleşme, ikincil konutlar (Edremit Körfezi), niteliksiz turizm tesisleri (Edremit Körfezi), bilinçsiz kıyı kullanımı (Edremit Körfezi - Güney Çanakkale), endüstriyel atık bölgeleri (Bandırma Asit fabrikası Atık Sahası), kül sahaları, ulaşım niteliğine aykırı taşıt trafiği (Edremit Körfezi), maden çıkarım sahaları (Marmara Adası Saraylar Yerleşimi) ve vahşi katı atık depolama sahalarıdır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Görüntü Kirliliği yaratan mevcut yapılaşmaların sağlıklılaştırılması.

Düzenli Katı Atık Depolama Alanların oluşturulması.

Maden çıkarım alanlarının rehabilitasyonunun sağlanması. İşleme tesislerinin aynı alanlarda yer alması.

Endüstriyel zararsız atıklar için atık çukurları oluşturulması.

İkincil konut kullanımına teşviki azaltacak turizm yaklaşımlarının desteklenmesi.

Doğal çevreye uyumlu malzeme ve mimari çözümlerin kullanılması.

Edremit Körfezi ve Güney Çanakkale başta olmak üzere Alternatif ulaşım güzergâhlarının yatırım programlarına alınması.

3.1.2.7. SANAYİ TESİSLERİNİN YARATMIŞ OLDUĞU KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan sanayi tesisleri yeteri düzeyde olmayan denetim faaliyetleri ve kirliliğin hissedilebilir boyutlara ulaşmaması gibi nedenlere bağlı olarak bu yöndeki faaliyetleri için gereken özeni yeteri düzeyde göstermemektedirler.

Plan Dönemi ve Plan dönemi sonrasında çevre sanayi kentlerinin yeteri düzeyde sanayi faaliyetleri için mekânsal kullanım alanının olmaması sanayinin Planlama Bölgesi sınırları dâhilinde sanayinin yeniden desantralizasyonu konusunu beraberinde getirmektedir. Mevcut sanayi kuruluşları için öncelikli yatırım konusu atık yönetimine ilişkin kullanımların rehabilitasyonu olmakla birlikte Plan kapsamında geliştirilecek sanayi alanları için öncelikli yatırım konusu olarak atık yönetimi konuları öngörülmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Mevcut sanayi tesislerinde güncel teknoloji barındıran arıtma sistemleri geliştirilmesi.

Planlama Bölgesi sınırları dâhilinde öncelikli olarak kirlletici etkisi düşük sanayi alt sektör faaliyetlerinin desteklenmesi.

Sanayi alanları enerji ihtiyacı için yenilenebilir enerji üretimi yönündeki yatırım faaliyetlerinin desteklenmesi.

3.1.2.8. İMAR UYGULAMALARI KAPSAMINDA KONTROLSUZ YAPILAŞMANIN OLUŞTURDUĞU KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ

Planlama Bölgesi dâhilinde niteliksiz veya fiziksel eskimeye maruz kalmış ikincil Konut alanları başta olmak üzere Mevzi İmar Planları ile oluşmuş mekânsal kullanımlar altyapı faaliyetleri bakımından katı atık, sıvı atık açısından kirlilik nedenleri olarak görülmektedir. Özellikle kıyı kesiminde yer alan ikincil konutlara ilişkin yaz nüfusundaki ani değişimler yerel hizmetlerin ve altyapı hizmetlerinin zaman zaman yetersiz kalmasına neden olmaktadır. Mevzi imar planları ile oluşturulmuş sanayi kullanımları çevre kirliliği yaratan bir diğer konudur. Balıkesir ve Çanakkale illerindeki tarımsal faaliyetler kapsamında hayvancılık faaliyetleri de önemli bir olgudur. Bu konuda düşük kapasiteli ekonomik yaklaşımlar ve yer seçimi ile ilgili yanlışlıklar gibi nedenlere bağlı olarak görsel ve fiziksel bir takım kirlilikleri de beraberinde getirmiştir.

Alt Hedef ve Stratejiler

İkincil konut kullanımlarını azaltacak politikaların geliştirilmesi, mevcut yapılaşmış kullanımların kentsel kullanımlara veya turizm kullanımlarına dâhil edilmesi.

Parçacıl/Noktasal sanayi kullanımlarına yer verilmemesi, yatırımların mevcut veya yeni oluşturulmuş bütüncül sanayi alanlarına yönlendirilmesi. Mevcut sanayi kullanımlarının ise mümkün olduğu ölçüt doğrultusunda bu alanlara taşınması.

Besi ve tavuk çiftliği gibi kullanımların yerleşimlerden uzak, katı ve sıvı atık yönünden daha organize alanlara yönlendirilmesi, mevcut benzer kullanımların da bu alanlara taşınmasının sağlanması.

3.1.2.9. YENİLENEBİLİR ENERJİ KULLANIMLARININ YAYGINLAŞTIRILMASI

Yenilenebilir enerji kullanımlarının yaygınlaştırılması çevresel hedefler dâhilinde kirliliği önleyici, azaltıcı etkileri Planın bu yöndeki hedeflerindedir. Özellikle rüzgâr ve güneş enerjisi kullanımı Planlama Bölgesi açısından öncelikli enerji üretim ve tüketim yapısını oluşturmaktadır.

Planlama Bölgesi içerisinde hidroelektrik elektrik santralleri yoluyla enerji üretimine yönelik işletmede, kısmi işletmede ve proje halindeki yatırımlarda önemli ölçüde enerji tüketim ihtiyacını karşılamaktadır.

Planlama Bölgesi için makro düzeydeki enerji yatırımları dışında yerel ölçekte belirli bir ihtiyacı karşılayacak enerji üretimlerinin desteklenmesi de son derece önemlidir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Yenilenebilir enerji üretimi ve tüketimi yönünde üretim ve tüketimi destekler yaklaşımlar desteklenecektir.

Fosil yakıtlı enerji üretimi yatırımlarının yerleşim ve doğal çevre açısından korunacak alanları etkileyecek alanlar dışına yönlendirilmesi.

3.1.3. JEOLJİK YAPIYA YÖNELİK HEDEFLER

3.1.3.1. DEPREM

Planlama Bölgesi sınırları üzerinden geçen aktif faylar ve Planlama Bölgesinin 1.derece deprem kuşağında yer alması bu yöndeki hedeflerinde belirlenmesinde önemli bir etken olmaktadır.

Bu konuda geliştirilen güncel akademik çalışmalar ve fen meslek gruplarının özellikle fay hatlarının geçtiği zemin yapısı açısından daha riskli alanların değerlendirilmesinde uygulama öncesi konuya ilişkin görüş ve eksikliklere yönelik yaklaşımlarının dikkate alınması gerekmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Alt Ölçekli Plan Uygulamalarında zemin yapısı, yapıya ilişkin fiziksel ve mekanik yapının tüm yönleri ile değerlendirilmesi olası bir deprem sonrası afetin çevreye olacak etkisine ilişkin simülasyon çalışmalarının hazırlanması ve deprem etkilerinin afet yönünden etkilerinin somut olarak bilgilendirmede kullanılması.

Deprem konusunda Planlama Bölgesi dâhilinde yaşayan nüfusun bu konu hakkında bilgilendirilmesi yönündeki eğitimlerin ilgili mekanizmalar tarafından hayata geçirilmesi.

Aktif fay hatları üzerinde ve fay etki alanı sınırları içerisindeki kullanımların kısıtlanması.

3.1.3.2. JEOLJİK AÇIDAN SAKINCALI ALANLAR

Planlama bölgesi sınırları içerisinde yer alan mevcut yerleşme alanları ve plan kapsamında geliştirilecek alanlar için yer seçimi ve önlemler bakımından önemli bir bulgu oluşturacak Jeoloji ve Jeoteknik etütlerin hazırlanması gerekmektedir. Bu yöndeki çalışmalara ilişkin yapısal özellik ve jeolojik koşullar ile zemin yapısı dışında tasman ve sıvılaşma potansiyeli, heyelan, taşkın gibi doğal afet risklerinin de belirlenmesi gerekmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Mevcut gerçekleşmiş mekânsal kullanım alanları ile plan kapsamında geliştirilecek mekânsal kullanımlar için Jeolojik / Jeoteknik etüt raporları ile uygun alanların belirlenmesi. Mevcut gerçekleşmiş mekânsal kullanım alanlarında ise riskli alanların dönüştürülmesi konusunda çalışmaların gerçekleştirilmesi.

3.1.3.3. JEOLJİK ÖNEME SAHİP ALANLAR

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi sınırlar dâhilinde jeolojik öneme sahip alanlar olarak; "yumuşak zemin yapıları, erozyona maruz alanlar, heyelan alanları, taşkın ve sel olaylarının gözlemlendiği alanlar, yeraltı suyu kirlenmesine neden olacak" alanlar olarak belirlenmiştir.

Alt Ölçekli Planların hazırlanmasında jeolojik öneme sahip alanlar dikkate alınarak gerekli tedbir ve yaklaşımların belirlenmesi gerekmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Jeolojik öneme sahip alanlar bakımından en uygun alanların belirleneceği bütüncül etüt ve değerlendirme çalışmalarının yaygınlaştırılması gerekmektedir.

3.1.4. TOPOGRAFYA VE JEOMORFOLOJİK YAPIYA İLİŞKİN HEDEFLER

Planlama Bölgesi meteorolojik, jeolojik ve morfolojik özellikleri nedeni ile yaşanan doğal afetlere yönelik müdahale biçimleri ve afetin oluşması öncesi gerekli tedbirlerin alınması yönüyle alt ölçekli plan çalışmalarının da dikkat edilmesi gereken unsurları barındırmaktadır. Bu kapsamda deprem dışında heyelan, su taşkının, erozyon, kaya düşmesi ve deniz çekilmesi gibi tehditler yerleşim alanları ve ulaşım sistemlerini tehdit etmektedir.

Plan yaklaşımı olarak bu tür alanlarda 1/5000 ve 1/1000 ölçek gibi daha detay özelliğini yansıtacak özellikte çalışmaların hazırlanması gerekmektedir.

3.1.4.1. TOPOGRAFİK AÇIDAN SAKINCALI ALANLAR

Planlama Bölgesine yönelik yürütülen plan yaklaşımlarında %30 ve üzerindeki eğimli alanlar mekânsal kullanım alanları açısından riskli alanlar olarak kabul edilmiştir. Zemin yapısına bağlı olarak kayalık zemin yapıları toprak zemin yapısına göre bu yönde daha güvenilir alanları oluştururken, toprak zemin yapıları yüksek yağış ihtimali göz önünde bulundurularak eğimin %30'a yaklaştığı alanlarda heyelanla birlikte kütle hareketlerine yer verebilmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Topografik açıdan eğimli alanlar ve zemin yapısı açısından riskli alanlarda heyelan ve sel riski gibi doğal afetler göz önüne alınarak mekânsal kullanım açısından kullanılması riskli olan alanlar olarak belirlenmiştir.

Mevcut yapılaşmış alanlarda benzer doğal afetler gözetilerek gerekli önlemler alınmalıdır.

Topografik açıdan sakıncalı alanların belirlenmesi açısından meteorolojik verilere bağlı olarak değişken yağış rejimleri bu yönde dikkate alınması gereken hususlar olarak belirlenmiştir.

3.1.4.2. EROZYONUN ÖNLENMESİ

Planlama Bölgesinin toprak yapısını ve niteliğini bozacak kirlilik nedenleri ortadan kaldırılmalı, orman rehabilitasyonu ile orman varlığının güçlendirilmesi ve erozyonun önüne geçilmesi gerekmektedir.

Planlama Bölgesi genelinde erozyonun önlenmesi çalışmaları kapsamında Orman Bölge Müdürlüğü tarafından belirlenmiş ağaçlandırma alanları dikkate alınmalıdır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Tarım toprakları korunarak aşırı gübreleme gibi toprak niteliğinin azalması yönündeki faaliyetlere yönelik toprak niteliği korunmalıdır. Özellikle akarsu kenarları ve denize yakın alanlarda toprak tutumunu sağlayacak Alt Ölçek Planlarda ağaçlandırma alanlarına yer verilmelidir.

3.1.4.3. TAŞKIN ALANLARI

Tabii bir afet olan taşkın; bir akarsuyun muhtelif sebeplerle yatağından taşarak, çevresindeki arazilere, yerleşim yerlerine, altyapı tesislerine ve canlılara zarar vermek suretiyle, etki bölgesinde tabii yaşamı da menfi etkileyerek normal sosyo-ekonomik faaliyeti kesintiye uğratabilecek ölçüde bir akış büyüklüğü oluşturması şeklinde ifade edilmektedir. Taşkın alanları belirli zaman dilimlerinde sürekli veya kısmi su baskınlarına maruz kalan alanlardır. Bu alanlar akarsu yatakları içinde akış yüksekliğine yakın alanlarda ve ıslah edilmemiş dere yataklarında sıklıkla görülmektedir.

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan yerleşimler bakımından yağış rejimindeki değişikliklerinde taşkına maruz alanlar için önemli bir unsur olduğu söylenebilir. Bu nedenle Devlet Su İşleri (DSİ) 25. Bölge Müdürlüğü tarafından belirlenen yağış havzaları Alt Ölçekli Plan uygulamalarında dikkate alınması gerekmektedir.

Taşkın alanları olarak belirlenmiş alanlarda ıslah çalışmaları ve taşkın önlenmesine yönelik çalışmalar çevresel hedefler kapsamında değerlendirilen konulardandır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Taşkın önleme çalışmalarında önceliğin yerleşim merkezlerinde ve yakın çevrelerinde başlatılması gerekmektedir. Bu nedenle DSİ Bölge Müdürlüğü tarafından taşkın planlarının hazırlanarak bu kapsamda öncelikli alanların belirlenmesi gerekmektedir.

3.1.4.4. HEYELANA MARUZ ALANLAR

Planlama Bölgesinin Jeoteknik ve Topografik özelliklerine bakıldığında başta kıyı alanları olmak üzere yumuşak zemin yapısının olduğu alanlar potansiyel heyelan alanları olarak görülmektedir. Planlama Bölgesi dâhilinde heyelan nedenlerini sıralayacak olursak; eğimli arazi varlığına neden olan topografya, yağış, heyelan görmüş alanlardaki hareketli kütle hareketleri, akarsu yataklarına yakın eğimli alanlar ve dikey eğimli alanlar gibi yerler heyelana sebebiyet vermektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Heyelan ve su baskınları dikkate alınarak doğal Topografik yapıya uygun arazi kullanım kabiliyetlerinin ve yapılaşma koşullarının belirlenmesi gerekmektedir.

3.1.5. EKOLOJİK YAPIYA İLİŞKİN HEDEFLER

3.1.5.1. ORMAN ALANLARININ KORUNMASI VE NİTELİĞİ YÖNÜNDE GELİŞTİRİLMESİ

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi orman varlığı açısından geniş arazi yüzeylerini kaplamaktadır. Orman Alanları yasal güvence olarak Orman Kanunu kapsamında korunan alanlar dâhilinde yer almaktadır. Planlama Bölgesi sınırları içerisinde yer alan bozuk orman alanlarının verimsizlik, kentsel alan yetersizliği, tarım alanına dönüştürülmesi veya farklı fonksiyondaki kullanımlara dönüştürülmesi gibi nedenler orman varlığını uzun vadede azaltacak faaliyetler kapsamında değerlendirilebilir. Orman kadastro su içerisinde yer alan tüm alanlar orman vasfının geliştirilmesi yönünde değerlendirilerek vasfını yitirmişlik öngörüsü ile özel mülkiyete konu olacak tahsis ve tamamen terkinin söz konusu olması düşünülemez. Tüm bu yaklaşımlar açısından orman varlığının korunması ve geliştirilmesi çevresel hedefler kapsamında değerlendirilmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Mevcut Orman Alanları korunarak bozuk orman alanı olarak nitelendirilen alanlar orman vasfı yönünde korunarak geliştirilmesi.

Orman ürünlerine dayalı sanayi faaliyetlerinde kirletici etkisi en az olan alt sektör faaliyetleri desteklenmesi.

Orman Köylerindeki nüfusun orman varlığı ve orman alanlarını yenilenmesi gibi konularda istihdamını sağlayacak plan kararlarının üretilmesi.

3.1.5.2. EKOLOJİK VARLIĞIN KORUNMASI

Planlama Bölgesi içerisinde ekolojik varlığa konu olmuş flora ve faunaya ilişkin bulgular, farklı habitatlarında çevresel hedefler kapsamında değerlendirilmesini etkinleştirmiştir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi içerisinde yer alan flora ve fauna açısından koruma altına alınmış alanlar dışında tespiti yapılmış ve yapılacak ekolojik yaşam alanları plan kapsamında mutlak korunacak alanlar kapsamında değerlendirilecektir.

3.1.5.3. TARIM VE TOPRAK YAPISI

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi sınırları içerisinde toprak niteliği ve tarım toprağı varlığına bakıldığında verimli tarım arazilerinin varlığı, özel mahsul (zeytinlik vb.)alanları, tarımsal verimliliğin artırılması yönünde DSİ 25. Bölge Müdürlüğü tarafından korunan alanlar olan ve tarımsal verimliliğin artırılması yönünde sulama alanlarının kapsadığı geniş alanlar dikkat çekmektedir. Kentsel ve kırsal yerleşim faaliyetleri için yerleşilebilir alan bakımından değerlendirilecek alanlar bu yönüyle kısıtlı alanlardır.

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan nitelikli, nitelsiz toprak varlığının korunması yönünde; erozyon ile mücadele, taşınım ile kaybedilen toprak miktarının önüne geçilmesi için ıslah çalışmalarının hızlandırılması, bitki toprak ve çevre kirliliğinin önüne geçilmesi, doğal kaynakların etkin ve yerinde kullanılması, ekolojik yapıya uygun tarımsal üretimin tercih edilmesi, organik tarımın yaygınlaştırılması, fauna varlığının korunması, toprak yapısının niteliği doğrultusunda kullanılması gibi dikkat edilmesi gereken hususlar karşımıza çıkmaktadır.

Alt Hedef ve Stratejiler

- Çevre değerlerinin korunarak tarım alanlarının niteliği yönünde kullanılması.
- Ekolojik üretim biçimlerinin geliştirilmesi.
- Güncel ve detaylı toprak yapısı etüt çalışmalarının hızlandırılması.
- Çayır ve Mera Alanlarının korunması.

- Sulama Alanlarının korunması.
- Orman alanları ve orman topraklarının koruma altına alınması.
- Havza Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması Projesi (Kuzey Ege - Susurluk - Marmara Havzaları) yönündeki çalışmalar ile bu yöndeki hazırlanacak güncel çalışmaların plan kararları olarak değerlendirilmesi.

3.1.6. KENTSEL, ARKEOLOJİK, DOĞAL VE KÜLTÜREL DEĞERLERE İLİŞKİN HEDEFLER

3.1.6.1. SİT ALANLARI

Sit Alanları, Kültür ve Tabiat Varlıkları kapsamında korunması gereken alanlar niteliğinde korunarak yerleşim yerleri içerisinde yer alan sit alanlarına ilişkin plan kararları üretilirken bu alanlardaki nüfusun faaliyetlerine yönelik, sosyo ekonomik yapı gibi kıstaslara bağlı olarak sit alanının niteliği ölçütünde değerlendirilmesi gerekmektedir. Koruma esasları ve kullanma şartları ile yapılaşma sınırlamalarını, sağlıklaştırma, yenileme alan ve projelerini, uygulama etap ve programlarını, açık alan sistemini, yaya dolaşımı ve taşıt ulaşımını, altyapı tesislerinin tasarım esasları, yoğunluklar ve parsel tasarımlarını, yerel sahiplilik, uygulamanın finansmanı ilkeleri uyarınca katılımcı alan yönetimi modellerini de içerecek Koruma Amaçlı İmar Planları hazırlanmalıdır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Sit Alanlarına İlişkin Planlama Bölgesi için bütüncül koruma ve geliştirme planının hazırlanması.

Sit Alanları içerisinde kültürel ve turizm faaliyetlerine dayalı fonksiyonların uygun yaklaşımlarla desteklenmesi.

Mevcut Koruma Amaçlı İmar Planlarının geçerliliğini yitirdiği alanlarda yeni Koruma Amaçlı İmar Planlarının hazırlanması. Koruma Amaçlı İmar Planı gerekli olan yerleşimler için ise bu planların hazırlanması.

3.1.6.2. ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLAR

Bu alanlar doğal, tarihi ve kültürel değerler bakımından bozulmamış zengin ekolojik varlığı içerisinde barındıran gelecek kuşaklar için miras kabul edilen bölgelerdir. Bu alanların koruma ilkesi ön planda tutularak niteliği yönünde geliştirilmesini esas alan yaklaşımlarla geliştirilmesi esastır.

- Özel Kanunlara Tabi Alanlarda ve yakın çevrelerindeki planlama çalışmalarına ilişkin;
- Sahip olunan doğal çevre değerlerinin korunması.
- Oluşmuş çevre sorunlarının giderilmesi için gerekli tedbirlerin alınması.
- Koruma Kullanma dengelerinin belirlenerek koruma kullanma dengesinin kurulması.
- Özel Kanunlara Tabi Alanlar içerisinde ve yakın çevresindeki planlama faaliyetleri için dikkate alınması gereken genel planlama ilkeleri aşağıdaki gibidir;
 - Planlama alanı içerisinde yer alan doğal ve ekolojik özellikleri ile ön plana çıkan veya bu alanların yakın çevresinde yapılacak olan planlama çalışmalarında koruma öncelikli kullanma dengesinin kurulması.
 - Verimli tarım alanlarının korunması niteliği yönünde kullanılması.
 - Sazlık bataklık alanları, çayır ve mera alanları, ekolojik koruma alanları ve bilimsel ve rekreasyonel olarak kaynak teşkil eden sulak alan ve kumullar ile kıyı alanlarındaki faaliyetlerine yönelik tedbirlerin alınması.
 - Bu alanlar yakın çevresinde yer alan yerleşimlerin altyapı sistemlerinin sağlıklaştırılarak atık yönetimi konusunda öncelikli yerleşimler olarak belirlenmesi.
 - Planlama Bölgesi içerisinde kentsel ve kırsal kullanımlar dışında gelişen fonksiyonlar için faaliyetlerin fonksiyona uygun toplulaştırılmış altyapı sistemleri daha organize alanlara yönlendirilmesi.
 - Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunca tespit ve ilan edilmiş / edilecek olan tüm sit alanlarının korunarak geliştirilmesi.

- Planlama Bölgesi içerisinde yer alan turizm kullanımlarında koruma kullanma dengesine bağlı olarak turizm faaliyetlerini yönlendirici kararlar üretilerek plan kararları üretilmesi.
- Planlama Bölgesi içerisindeki mimari yapıya ilişkin mevcut dokunun korunması ve yöresel mimari yansıtaçak plan kararlarının üretilmesi.

Özel Kanunlara Tabi Alanlarda 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı kapsamında geliştirilen hedefler, plan kararları ve plan hükümleri doğrultusunda alt ölçekli planların hazırlanması öngörülmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Özel Kanunlara Tabi Alan sınırları içerisinde ekolojik, biyolojik, tarihi, doğal ve kültürel değerler korunacaktır. Bu tür alanlar yakın çevresinde yer alan ve yer alacak mekânsal kullanımlar için Özel Kanunlara Tabi Alan niteliğine uygun kullanım ve faaliyetler geliştirilirken çevresel hedefler kapsamındaki koruma kriterleri öncelikli olarak dikkate alınması gereken unsurları oluşturmaktadır.

3.2. EKONOMİK HEDEFLER

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi öncelikli olarak tarımsal faaliyetlerin yoğun olarak yer aldığı bir alanı kapsamaktadır. Planlama Bölgesi içerisinde mevcut ekonomik yapı incelendiğinde karşımıza karmaşık bir yapı dâhilinde bölgesel ekonomik farklılıklar çıkmaktadır. Bu karmaşık yapı içerisinde; Tarım - Sanayi - Turizm - Madencilik ve Enerji gibi birbirinden farklı birbirini etkileyen ekonomik faaliyetler yer almaktadır. Kompleks kullanımlar bakımından sanayi için hammadde, ulaşım, çevre illerdeki büyük sanayi alanlarına olan yakınlığı ile bu sektörel yapı için rezerv alan niteliğinde görülmektedir. Oysa Plan kapsamında bu karmaşık ekonomik yapı için kıt olan uygun alan niteliğinin çevresel hedefler ve diğer şehircilik unsurları dikkate alınarak büyüklük ve niteliği ile stratejik olarak yaklaşım şekli belirlenmiştir. Tüm bu gerekçeler değerlendirildiğinde ekonomik yapıya ilişkin temel hedef olarak sürdürülebilir gelişme ve koruma kullanma dengesinin kurulması gibi esaslara yer verilmesi gerçeği ortaya çıkmaktadır.

3.2.1. TARIM

- Çevresel değerler dikkate alınarak, tarım alanlarının korunması, geliştirilmesi
- Çevresel değerler dikkate alınarak, tarımda hayvancılık faaliyetlerinin geliştirilmesi
- Planlama bölgesi içerisinde balıkçılık ve su ürünleri üretiminin geliştirilmesi
- Kırsal kalkınmanın sağlanması, sürdürülebilirliği ile istihdamda süreklilik
- Tarımsal potansiyelde üretim ve istihdama yönelik sürekliliğin sağlanması
- Tarımsal üretimin farklı sektörlere entegrasyonu
- Tarımsal potansiyelin verimli kullanılması

3.2.1.1. ÇEVRESEL DEĞERLER DİKKATE ALINARAK TARIM ALANLARININ KORUNMASI, GELİŞTİRİLMESİ

Çevresel Hedefler içeriğinde ekolojik yapı ve toprak kirliliğinin önlenmesi gibi konularda tarımsal faaliyetlerde dikkat edilmesi gereken unsurlardan söz edilmişti. Bu bağlamda verimli tarım topraklarının tarımla örtüşen diğer yaklaşımlar (sulama alanı vb.) ile birlikte çevresel hedeflerde dikkate alınarak Tarım Alanlarının Korunması ve Geliştirilmesi bir hedef olarak belirlenmiştir.

Tarımsal üretime konu olmuş tüm insani faaliyetlerin bu alanları niteliği yönünde geliştireceği gibi bu alanlar için orta ve uzun vadede ciddi sorunlar meydana getirebileceği gerçeğini de ortaya koymaktadır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Tarımsal üretime dayalı üretici bilinci artırılarak çevre bilinçli tarımsal üretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi / geliştirilmesi.

3.2.1.2. ÇEVRESEL DEĞERLER DİKKATE ALINARAK TARIMDA HAYVANCILIK FAALİYETLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Planlama Bölgesi içerisinde tarım sektörünün bir alt sektörü olarak hayvancılık faaliyetlerinin geliştirilebilir ve organize bir yapı kazandırılabilir özelliği karşımıza çıkmaktadır. Planlama Bölgesi arazi varlığı bakımından hayvancılık faaliyetleri, geniş çayır ve mera alanları ile açık besiciliğin yanı sıra toplu alanlarda üretim kapasitesi yüksek mekânsal kullanımlarla desteklenecek nitelik ve niceliktedir. Planlama Bölgesi içerisinde hayvancılık faaliyetleri bakımından kümes hayvancılığı da bu yöndeki önemli üretim faaliyetleri kapsamında yer almaktadır. Kümes hayvancılığına ilişkin kullanımlarda yerleşim merkezlerini olumsuz etkilemeyecek ve çevresel önlemlerin alınarak geliştirilmesine yönelik alanlara yönlendirilmesi gerekmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Hayvancılığın, çevresel değerlerinde dikkate alınarak geliştirilmesinin sağlanması.

Açık besicilik faaliyetlerinin uygun alanlara yönlendirilmesi ve Organize Tarım ve Hayvancılık Bölgelerinin belirlenmesi.

3.2.1.3. PLANLAMA BÖLGESİ İÇERİSİNDE BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÜRETİMİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Planlama Bölgesi içerisinde kıyı alanlarında balıkçılık faaliyetleri önemli tarımsal faaliyetlerdendir. Bu kapsamda balıkçılıkla birlikte geliştirilmesi gereken su ürünleri üretiminin de desteklenmesi istihdamı artırıcı ve sürekli kılacak yaklaşımlardandır. Balıkçılık faaliyetlerine yönelik avlanma ve barınak gibi bağlantılı konularda yasal mevzuat gerekliliklerine uyulması ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması gerekmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Yerel ölçekteki üretim biçimlerinin Planlama Bölgesi için alternatif sektörel yapıya zemin hazırlaması.

Su Ürünleri Üretim Alanlarındaki kapasitenin aynı nitelikte artırılması.

3.2.1.4. KIRSAL KALKINMANIN SAĞLANMASI, SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ İLE İSTİHDAMDA SÜREKLİLİK

Kırsal alandaki faaliyetlerde sosyo ekonomik yapı dikkate alındığında kırsal ekonomik faaliyet olarak tarım sektörü ön plana çıkmaktadır. Kırsal alandaki tarımsal üretim faaliyetlerinin desteklenmesi hem tarımda üretim ve istihdam oranını artıracak hem de kentsel nüfus için artışın önüne geçecektir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Kırsal üretim biçimlerinin titizlikle ele alınması.

Tarımsal faaliyetlerin çevresel hedefler dikkate alınarak geliştirilmesi.

Orman ve kıyı köylerinde alternatif ekonomik faaliyetlerin yasal çerçeve ve eşikler (doğal, yapay ve yasal eşikler) dikkate alınarak geliştirilmesi.

3.2.1.5. TARIMSAL POTANSİYELDE ÜRETİM VE İSTİHDAMA YÖNELİK SÜREKLİLİĞİN SAĞLANMASI

Planlama Bölgesi için tarımsal faaliyetlerin geliştirilmesi ve endüstriyel kullanımlar için tarımsal üretim miktarlarındaki niceliğin oransal değerlerine bakıldığında ulusal boyutta da tarımın önemli bir ekonomik faaliyet olduğu ön plana çıkmaktadır.

Bu yöndeki yatırım ve geliştirici yaklaşımların desteklenmesi için ulusal politikaların var olduğu gibi, plan kapsamında da bir takım hedefler belirlenmelidir. Planlama Bölgesi tamamını kapsayacak Tarım Master Planı hazırlanması ve sulama, kirlilik, erozyon, toplulaştırma, bölgesel üretim kapasitelerinin belirlenerek, rekoltenin de dikkate alınması ile bu yöndeki istihdam ve üretim niceliğinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Planlama Bölgesi içerisinde tarımsal üretim; sürekliliği sağlayacak Tarımsal Sanayi, Tohum Üretim Merkezleri, Tarım ve Hayvancılık Araştırma Geliştirme Alanları gibi yaklaşımlarla desteklenecektir.

3.2.2. SANAYİ

Planlama Bölgesi için Sanayi sektörü önümüzdeki Plan Projeksiyon Dönemi içerisinde dış ve iç dinamiklere bağlı olarak gelişme gösterecek en önemli ve bölge için üzerinde dikkatle durulması gereken bir sektörel yapıdır. Planlama Bölgesi içerisindeki sanayi alanlarına bakıldığında doluluk oranları ve Mevzi İmar Planları ile gerçekleştirilmiş sanayi yatırımları ve alt sektördeki çeşitlilik bu sektöre yönelik organize ve toplulaştırılmış alanların gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Münferit sanayi gelişimi yerine mevcut ve yeni yapılacak yatırımların OSB'ler içerisine yönlendirilmesi.

Üretim biçimlerini destekler bilgi ve teknoloji gelişimine olanak veren sanayi yatırımlarının desteklenmesi.

Çevresel Hedefler dikkate alınarak uygun alt sektör faaliyetlerinin desteklenmesi.

Orta ve küçük ölçekteki yatırımların desteklenmesi.

Devlet, Sivil Toplum Örgütleri, Özel Sektör ve Üniversite işbirliğine dayalı AR-GE ve teknolojik gelişmelerin sağlanması.

Ham, mamul ve yarı mamul üretim biçimlerine dayalı sanayi üretimlerinde Planlama Bölgesi içerisinde gelişmiş / geliştirilecek ürün niteliği ve niceliğine dayalı alt üretim biçimlerini destekler yatırımların desteklenmesi.

3.2.3. TURİZM

Planlama Bölgesi için Turizm sektörü nitelik kazandırılması, sürekliliğin sağlanması ve alternatif turizm faaliyetleri ile çeşitlendirilmesi gereken ve ekonomik girdisi yükseltilebilir sektörel yapılardan biridir.

Özellikle Planlama Bölgesi için Edremit Körfezi ile Kültür Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde ile sektöre yönelik alternatif alt yapılanmaya elverişli yapı dikkat çekmektedir. Ulusal ve uluslararası platformlarda değişen turizm anlayışına bakıldığında doğa ile iç içe, büyük karmaşık tesisler yerini orta ölçekte açık alan kullanımlarının ve bu alanlara yönelik faaliyetlerin çoğunlukta yer aldığı / alacağı tesislerin tercihi edildiği dikkat çekmektedir.

Planlama Bölgesi Turizm sektörü açısından ulusal ölçekte potansiyel gelişim alanı görülmekte iken bu potansiyele yönelik planlama yaklaşımlarında; en önemli unsur olarak, nitelikli turizm anlayışının geliştirilmesine yer verilmelidir.

Planlama Bölgesi içerisindeki turizm faaliyetlerinde sezon kısıtlılığı ve turizm tesislerindeki nitelsiz yapı, bu sektöre yönelik istihdamdaki belirsizlik ve düzensizlikleri de beraberinde getirmektedir.

Planlama Bölgesi için turizm çeşitliliği ve niteliğin artırılması yönünde; ekolojik, kültürel, agro ve deniz turizmine yönelik kullanımlarda nitelikli tesis anlayışı ve faaliyetlerdeki çeşitliliği yer verilmesi gerekmektedir.

Planlama Bölgesi için altyapı ve görüntü kirliliği bakımından en önemli sorunlar kapsamında; nitelsiz tesis kullanımları ve bölgede yer alan ikinci konutların çoğunlukta ve sezonluk kullanımlarla bir nevi atıl durumda çeşitli çevresel kirlilik yaratan yapılar meydana getirdiği görülmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Turizm sezonunu uzatacak mekânsal ve stratejik plan kararlarının geliştirilmesi.

Nitelikli turizm tesis anlayışının yaygınlaştırılması.

Plan kapsamında ikinci konut kullanımlarına yer verilmemesi ve mevcut ikinci konut alanlarının gerçekleşmemiş olan kısımlarında kentsel ve kırsal alan hizmet fonksiyonlarının geliştirilmesi.

Alternatif Turizm (ekolojik, agro, kültürel vb.) yaklaşımlarının geliştirilmesi.

Türkiye Turizm Strateji ve Doğa Turizm Master Planı gibi benzer çalışmaların ve yaklaşımların turizmin geliştirilmesi yönünde dikkate alınması.

3.2.4. MADENCİLİK

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan madencilığe dayalı faaliyetlerde bölgenin tamamı ruhsatlandırılmış maden sahasıdır. Fakat madenin çıkarım ve işletilmesine dayalı olarak çeşitli kurumların yetki ve onayına bırakılmıştır. Bu yönü ile madencilik faaliyetlerinde çeşitli kurum ve kuruluşların denetiminde yer alan alanlar için çevresel değerler, çıkarım ve işletmeye dayalı plan kararları dikkat gerektiren konulardandır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Maden çıkarılması ve işletilmesine kadar olan tüm süreçte en önemli unsur olarak çevresel değerler ve kirlilik yaratıcı faaliyetlerin engellenmesi gibi önceliklere yer verilmelidir.

Nitelikli maden türevlerinin çıkarılması ve Planlama Bölgesi içerisinde işletilmesine yönelik plan kararlarının geliştirilmesi.

Maden çıkarımından sonra rezervin tükenmesi veya çeşitli nedenlere bağlı atıl maden alanları çevreye geri kazandırılacak alanlar niteliğinde geliştirilmesi.

Maden çıkarım ve işletilmesine dayalı olarak güncel, çevreye en az zarar verecek teknolojinin kullanılmasının sağlanması.

3.2.5. TOPLUMSAL HİZMETLER

Bölgesel toplumsal hizmet merkezlerinin belirlenmesi.

Kamu kurum ve kuruluşları arasında eşgüdüm ve entegrasyonun sağlanması.

Toplum hizmetlerine yönelik kamusal alan kullanımları ve sosyal – kültürel faaliyet alanlarının geliştirilmesi.

Hizmetler sektörü kamusal hizmet alanları ve özel sektör hizmet alanları olmak üzere iki farklı kategoriye ayrılarak değerlendirilmesi gereken konulardan biridir. Buna bağlı olarak sektörel faaliyet kolundaki farklılığa dayalı kamu yararı dışındaki konulara yönelik hedefler belirlenmiştir.

3.2.5.1. BÖLGESEL TOPLUMSAL HİZMET MERKEZLERİNİN BELİRLENMESİ

Planlama bölgesi içerisinde toplumsal hizmetlere dayalı sosyo ekonomik çözüm yaklaşımları, ulusal politikalarla da geliştirilmekte olan yaklaşımları içermektedir. Bu gelişim süreci içerisinde toplum hizmetlerine yönelik olarak güncel teknolojinin kullanılması yaygınlaştırılmalıdır.

Planlama Bölgesi dâhilindeki yerleşim alanları için toplumsal bir takım hizmetler, yerleşimler arasındaki mesafenin kısa olması, ulaşılabilirliğin çeşitli etmenlere bağlı kolay olası gibi nedenler ile ortak alanlarda çözülebilir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Planlama bölgesi içerisinde toplumsal hizmet merkezlerine yönelik özel ve kamusal, mekânsal kullanımlar geliştirilmiştir.

3.2.5.2. KAMU KURUM VE KURULUŞLARI ARASINDA EŞGÜDÜM VE ENTEGRASYONUN SAĞLANMASI

Kamusal hizmetlerde yetki ve sorumluluk alanları çeşitli kanun ve yasalar ile tanımlanmıştır. Fakat bazı kamu görevleri, birçok kamusal kurumun yetki ve içeriğinde yer alan konuları kapsamakta olup, bu gibi durumlar beraberinde kamu kurumları arasında eşgüdüm ve hizmete yönelik entegrasyonu da beraberinde getirmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Kamusal hizmet faaliyetlerinde yetki alanı bakımından eşgüdüm ve entegrasyon gerektiren hizmetlerde eşgüdüm ve entegrasyonun sağlanmasına yönelik kararların geliştirilmesi.

3.2.5.3. İHTİSASLAŞMIŞ, TİCARİ VE KENTSEL HİZMETLERİN GELİŞTİRİLMESİ

Planlama Bölgesi içerisinde doğal, kültürel, sektörel vb. yapılar incelendiğinde ticari, eğlence ve dinlenme ve toplu kentsel kullanım alanları gibi kullanımlarda ihtisaslaşmanın gerekli olduğu doğal bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Bu bakımdan ihtisaslaşmış, ticari ve kentsel hizmetler olarak plan kapsamında dikkate alınması gereken hedefler kapsamında değerlendirilmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Alt ölçekli plan kararlarında ihtisaslaşmış, ticari ve kentsel hizmet alanlarının belirlenmesi.

Fonksiyonel olarak farklılık gösteren kullanımların ayrı, benzerlik gösteren kullanımların ise bir arada yer alacağı plan kararlarının geliştirilmesi.

3.2.6. GELİR DÜZEYİNİN ARTIRILMASI İLE SEKTÖREL İSTİHDAMDA DEVAMLILIĞIN SAĞLANMASI

Gelir düzeyinin artması, planlama yaklaşım ve kararlarının doğal sonucu olarak ortaya çıkması gereken bir durumdur. Gelir düzeyi yüksekliği sosyal refahla doğru orantılı bir kavramdır. Sosyal refah gelir düzeyinin yüksekliği gelişmektedir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Gelir düzeyi ve istihdamdaki istikrar, ekonomik sektörel hedefler ve alt sektör faaliyetlerine bağlı geliştirilmesi.

3.3. SOSYAL HEDEFLER

Sosyal hedefler, mekânsal kullanım kararları ile geliştirilecek ve stratejik kararlara bağlı geliştirilecek hedefleri kapsamaktadır. Sosyal hedefler kapsamında burada mekânsal kullanım kararları ile geliştirilecek hedefler olarak belirlenen hedefler şöyle sıralanabilir;

- Nüfus ve Yoğunluk
- İstihdamda Süreklilik
- Eğitim ve Sağlık Hizmetlerinin Geliştirilmesi
- Sosyo Kültürel Hizmetlerin Geliştirilmesi

3.3.1. NÜFUS VE YOĞUNLUK

Planlama Bölgesi içerisindeki nüfus ve yoğunluğa dayalı mekânsal kullanımlar Plan kapsamında doğru hedeflerle yönlendirilmesi gereken olgular kapsamında değerlendirilmelidir. Özellikle çevresel ve sektörel hedeflerle doğrudan ilişkili bir yapıya sahip nüfusun; içerisinde yaşadığı ortamı ekolojik ve fiziksel olarak etkilemeden mekânsal kullanımlarında doğru plan kararları ile yönlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda nüfusun yerleşimler bazında değerlendirilmesi hususunda nitelik ve niceliği önemlidir. Nüfus ile mekânsal kullanıma ilişkin kullanımlar arasındaki doğrudan bağlantı beraberinde sektörel yapıdaki çeşitlilik, kentsel hizmetlerdeki çeşitlilik, sosyo-kültürel yapıya ilişkin gereksinim ölçütlerini de beraberinde getirmektedir. Nüfusa yönelik hedeflerin, olgu niteliğine uygun esnek, değişken yapının göz ardı edilmeden belirlenmesi gerekmektedir.

3.3.2. GÖÇ İLE BAĞLANTILI NÜFUS HAREKETLERİNİN DOĞRU YÖNLENDİRİLMESİ

Planlama Bölgesi için göç veren bir nüfus yapısı sorunu gözlenememekle birlikte, Plan Projeksiyon dönemi içerisinde sektörel yapıdaki hareketlilik, çeşitliliğe ve çevre sanayi kentlerindeki sanayi faaliyetleri için uygun mekânsal kullanım alanlarının yetersizliği gibi konulara bağlı olarak göç alma ile bağlantılı nüfus için mekânsal kullanım alanlarına gereksinim duyulacaktır. Planlama Bölgesi için öngörülen mekânsal kullanımlar açısından özellikle Bandırma Sanayi Bölgesi ve bu alanla bağlantılı diğer benzer nitelikteki alanlar ve yerleşimler için ekstra bir nüfus kaçınılmaz olacaktır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Planlama Bölgesi içerisindeki nüfus hareketliliğinin nüfusu çekim alanlarına yönelmesinin önüne geçmek amacı ile mevcut sektörel yapıdaki istihdamı artırıcı plan kararlarının üretilmesi.

Kırsal nüfusun yer değiştirmemesine yönelik Kırsal Kalkınmayı esas alan yaklaşımlara dayalı plan kararlarının ve stratejik yaklaşımların geliştirilmesi.

Kırsal nüfusa yönelik sektörel faaliyetlerde tarımsal faaliyetler başta olmak üzere turizm ve hizmetler gibi diğer sektörlerde istihdamı artırıcı yönde plan kararlarının geliştirilmesi.

3.3.3. EĞİTİM VE SAĞLIK HİZMETLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Planlama Bölgesi dışında ulusal politikalara bakıldığında eğitim ve sağlık gibi öncelikli konular için çeşitli politika ve yaklaşımlara yer verilmektedir. Bu fonksiyonların geliştirilmesi için mekânsal kullanımlar dışında fonksiyon niteliğinin de dikkate alınması önemlidir. Yerleşimler bazında araştırma raporunda bahsedildiği üzere Planlama Bölgesi için eğitim niteliği yönünde derslik sayısı ve sınıf bazında öğrenci sayıları çevre illere nazaran standartlar üzerindedir. Eğitime sadece standart bazlı bakılması bu fonksiyona yönelik esaslarda yeterli olmamaktadır. Toplumsal bilince yönelik eğitim insan hayatı boyunca devam eden bir süreci kapsamaktadır. Çevresel, ekonomik, sosyal, kültürel vb. konulardaki eğitim ve değişken, gelişen yapı bunu en somut örneğidir.

Bu nedenle eğitim hizmetlerindeki faaliyetler kapsamında eğitim hizmetlerinin geliştirilmesi hedefi belirlenmiştir. Bu kapsamda kamu, özel, kamu-özel ortaklığı ile geliştirilecek politika ve stratejiler sosyal bütünlüğün yanı sıra sektör bazlı üretim ve tüketim anlayışında da bir takım olumlu sonucu beraberinde getirecektir. Bu amaca yönelik olarak mekânsal kullanım ve stratejiler plan kararları kapsamında değerlendirilmelidir.

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan mekânsal kullanımlar ve nüfus ihtiyaçlarının geliştirilmesi yönünde eğitim gibi sağlık hizmetlerinin de çeşitli gereksinimleri vardır. Bu kapsamda yerleşimlerin birbirine olan yakınlığı bu fonksiyona yönelik ortak, mekânsal çözüm alanları ile daha organize ve nitelikli tesis kullanımları için gerekli niceliği sağlayacaktır.

Planlama Bölgesi sağlık hizmetlerinin somut göstergelere bakıldığında ülke standartları üzerinde, bir yapı sergilediği görülmektedir.

Plan projeksiyon dönemi içerisinde, alt ölçekli planlarda artacak nüfus ve sağlık gereksinimleri için mevcut tesislerde niteliğin geliştirilmesi ile birlikte yeni sağlık tesis alanları üretimine dayalı plan kararları geliştirilmelidir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan nüfusun eğitim yönünde geliştirilmesi için örgün ve yaygın eğitim politikalarındaki çeşitlilik sürdürülecektir. Üniversite, yüksekokul gibi eğitim tesislerinde Planlama Bölgesi için önemli fonksiyonlara yönelik alt eğitim dalları (turizm, tarım, su ürünleri, sanayi vb.) belirlenerek eğitimin bu yönde de gerçekleştirilmesinin sağlanması.

Sağlık hizmetlerinin yerel bazlı küçük tesisler dışında, organize, ihtisas, bu konuda kompleks çözüm alanları gibi yaklaşımlara yönelik plan kararlarının üretilmesi.

3.3.4. SOSYO KÜLTÜREL HİZMETLERİN GELİŞTİRİLMESİ

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan yerleşimlere ilişkin onaylı planlar incelendiğinde sosyo kültürel faaliyetler için gerekli mekânsal kullanımların yeteri ölçüde karşılanmadığı görülmektedir. Sosyo Kültürel yapının geliştirilmesi, eğitimin geliştirilmesi ile doğru orantılı bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda eğitim hizmetlerinin geliştirilmesi sosyo kültürel hizmetlerinde geliştirilmesine ön ayak olacaktır. Kültürün eğitim süreci dışında kişisel ve sosyal davranışlara da yansıyan bir birikim olması nedeni ile bu olgunun mekânsal standartlara yansıtacağı düşünülürse, ayrı bir hedef olarak belirlenmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Mevcut eğitim tesis alanları ile yeni geliştirilecek olan eğitim tesis alanları mekânsal kullanıma paralel sosyo kültürel hayatın canlanması hedefine ve kültürel faaliyetlerin yoğunlaşmasına yönelik kullanımların geliştirilmesi.

Alt Ölçekli Planlarda yerleşim merkezleri ve yakın çevresinde sosyo kültürel aktivitelerin de yer alabileceği, açık, yarı açık ve kapalı mekân kullanımlarına yer verilmesi.

3.4. MEKÂNSAL HEDEFLER

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan yerleşimlerin makroformları incelendiğinde; bütüncül, fonksiyonel bir yapı gözlenmekle birlikte, mevzi planlar ile gerçekleştirilmiş mekânsal kullanımların makroform çevresinde parçalı bir yapı sergilediği ortaya çıkmaktadır.

Yerleşimlere ait Uygulama İmar Planları ve yürürlükteki 1/25000 Ölçekli Çevre Düzeni Planları incelendiğinde planların yer yer mekânsal faaliyetler için yönlendirici etkisinin azaldığı ve güncelliğini yitirdiği görülmektedir.

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı yaklaşımında mekânsal kullanımlara ilişkin olarak planlama hiyerarşisi (1/100000 - 1/25000 - 1/5000- 1/1000 - Kentsel Tasarım) içindeki uyumlu, geliştirilebilir plan kararlarının geliştirilmesi öngörülmektedir. Bu kapsamda Mekânsal Hedeflerin temel noktasını olarak planlar arası hiyerarşi ön plana çıkmaktadır.

Mekânsal hedeflere ilişkin yerleşme desenleri oluşturulurken aşağıdaki hedefler dikkate alınmıştır:

- Kentsel Yerleşimlere İlişkin 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı ile Önerilen Gelişme Şekli Hedefleri
- Kırsal Yerleşimlere İlişkin 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı ile Önerilen Gelişme Şekli Hedefleri
- Yürürlükteki 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planları Kapsamında 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı ile Önerilen Hedefler
- Onanlı Alt Ölçek Planlara Yönelik (1/5000 ve 1/1000 Ölçekli İmar Planları) Hedefler
- Farklı Kurum ve Kuruluş Yetkisindeki Üretilen Planlara İlişkin Hedefler
- Ulaşıma Yönelik Hedefler
- Teknik ve Sosyal Altyapıya Yönelik Hedefler
- Tarım ve Mekânsal Kullanımlara Yönelik Hedefler
- Sanayi ve Mekânsal Kullanımlara Yönelik Hedefler
- Özel Kanunlara Tabi Alanlar ve Mekânsal Kullanımlara Yönelik Hedefler
- Turizm ve Mekânsal Kullanımlara Yönelik Hedefler
- Nüfus ve Mekânsal Kullanımlara Yönelik Hedefler
- Mülkiyet ve Mekânsal Kullanımlara Yönelik Hedefler

Mekânsal Hedefler 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın mekân boyutunun çevresel vb. korunması gereken kullanımların da dikkate alınarak belirleyen hedeflerdir.

Bu kapsamda belirlenen hedefler; şehircilik ilkeleri, çevresel hedeflerle birlikte koruma geliştirmeye ve planlama ilkeleri de dikkate alınarak aksi yönde geliştirilmeyecek mekânsal kullanım gelişmelerini kapsamaktadır.

3.4.1. KENTSEL YERLEŞİMLERE İLİŞKİN 1/100000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI İLE ÖNERİLEN GELİŞME ŞEKLİ HEDEFLERİ

3.4.1.1. KENTSEL YERLEŞİMLERİN PLANLANMASI

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan yerleşimlere ilişkin il, ilçe merkezleri ve belde merkezleri bazında tüm yerleşimler kentsel yerleşim alanı olarak kabul edilmiştir.

Tüm kentsel yerleşimler için sosyo ekonomik yapı ve gelişmişlik düzeyinin geliştirilmesi önemlidir. Planlama Bölgesi içerisindeki kentsel yerleşimlerin sosyo ekonomik yapısı ve sektörel yapısı incelendiğinde bölgesel farklılıklar ortaya çıkmaktadır. Bu farklılıklara bağlı olarak kentsel yerleşim için belirlenmesi gereken gelişme şekline ilişkin hedeflerde birbirlerinden farklı olmak durumunda olup bu durum beraberinde farklı nitelik ve nicelikte mekânsal kullanımları da ortaya çıkarmaktadır.

Planlama Bölgesi içindeki kentsel yerleşimler için meskûn alanlar dışında sektörel faaliyetler, yerleşimin hangi yönde ihtisaslaşması gerektiği konusunu da beraberinde getirmektedir.

Kentsel yerleşimlerin geliştirilmesi, planlaması yönündeki strateji ve mekânsal kullanımlarda çevresel hedefler dikkate alınarak üretilecek plan kararları Planın sürdürülebilirliği içerisinde koruma - kullanma dengesinin ortaya konmasını da sağlayacaktır.

Mevcut yerleşimler 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı kararları doğrultusunda geliştirilmelidir. Kentsel yerleşimler idari sınırlar içerisinde yer alan kırsal yerleşmeler ile bir bütün halinde değerlendirilmeli, kentsel bir kullanımın kırsal faaliyetleri olumsuz etkilemesinin de önüne geçilmelidir. Kentsel yerleşimler çevresel hedeflerinde dikkate alınması ile yeniden irdelenmeli ve çevresel hedeflere aykırı faaliyetler engellenmelidir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Kentsel yerleşimler için sektörel baskınlık ve geleneksel uğraşlar dikkate alınarak sorun ve potansiyellerin tespiti yapıp sosyal, ekonomik ve çevresel yönden gelişmesini sağlayacak plan kararlarının üretilmesi.

Kentsel sektörel aktivitelerin kırsal ekonomik uğraşları destekleyecek şekilde geliştirilmesinin sağlanması.

3.4.1.2. KENTSEL YERLEŞİM ALANLARININ ÇEVRESEL KAYNAKLARI KORUYACAK BİÇİMDE GELİŞTİRİLMESİ

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan kentsel yerleşimler için mekânsal gelişim alanları oluşturulmasında çevresel değerlerin dikkate alınması ile oluşturulacak plan kararları planın sürdürülebilirlik ve koruma- kullanma dengesi gibi önemli olguları da içerisine almasına olanak sağlayacaktır.

Planlama Bölgesi için var olan önemli çevresel kaynaklar olarak, tarım alanları, orman alanları, yeraltı ve yerüstü su kaynakları, ekolojik koruma alanları, milli parklar, tabiat parkları gibi koruma statülü alanlar, kıyı alanları, flora ve fauna açısından önemli alanlar vb. gibi alanlar yer almaktadır. Bu kaynaklar yerleşimlerin şimdiye kadar ki tüm faaliyetlerini sürdürebilmesine imkân veren korunması gereken kaynaklardır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan tüm mevcut planlı, plansız yerleşimler için doğal, kültürel, ekolojik ve tarihsel değerleri koruyacak plan kararlarının üretilmesi.

3.4.1.3. KENTSEL YERLEŞİM ALANLARININ DOĞAL DEĞERLERE UYUMLU BİR BİÇİMDE GELİŞTİRİLMESİ (ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLAR, TOPOGRAFYA, ORMAN, AKARSU, DENİZ, KIYI, İKLİM, RÜZGÂR, JEOLJİK YAPI VB.)

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan yerleşimlerin doğal değerlere uygun olarak geliştirilmesi sağlıklı bir çevre ve planın sürdürülebilirliği açısından önemli bir yapıyı oluşturacaktır.

Doğal değerlere uyumlu planlama yaklaşımı beraberinde kentsel yaşamdaki refahı, doğal değerlerden daha fazla yararlanmayı ve maliyeti azaltıcı etkiler gibi birçok kolaylığı da sağlayacaktır. Örneğin topografyaya uygunluk altyapı ve üst yapıdaki maliyetleri azaltırken bir taraftan da manzara doğal peyzaj öğelerinin görülmesi, güneş ışığından faydalanma gibi pek çok alternatifi beraberinde getirir iken zemin yapısı uygun alanlara yerleşilmesi yapı güçlendirme maliyetlerini ortadan kaldırmaktadır. Bu kapsamda doğal değerlere uygun yerleşim kararları üretmek sağlıklı kentleşme açısından plan kararlarının üretilmesi için gerekli hedefler kapsamındadır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Kentsel yerleşimlerin geliştirilmesi doğal ve özel kanunlara tabi alanlar, afet riskli alanlar gibi öncelikli konuların dikkate alınması gibi esaslarla sağlanacaktır.

3.4.1.4. KENTLEŞME MALİYETLERİNİN AZALTILMASI VE YAŞAM KALİTESİNİN YÜKSELTİLMESİ

Ülke genelinde kentleşme maliyetleri olarak çoğunlukla üst yapıya ilişkin (arsa maiyeti, düzenleme ortaklık payı, yapım maliyet vb.) konular gündeme gelmekte olup altyapı ve ulaşım maliyetleri gibi konular bu kapsamda yeteri ölçüde değerlendirilmemektedir.

Bu konu kapsamında çalışma alanı - mesafe gibi maliyet fayda analizi gerektirecek konularda, mevcut ulaşım akslarının kullanılması, çalışma alanları, konut alanları arasında ilk maliyeti yüksek fakat uzun vadede geri dönüşü fayda sağlayacak farklı ulaşım türlerinin geliştirilmesi ve bunların birbirlerine entegrasyonu gibi konular kentleşme maliyeti ve sosyo kültürel boyutta öncelikli yatırım konuları kapsamında değerlendirilmelidir.

Altyapı yatırımlarının ihtiyacı karşılar/karşılacak düzeyde kapasitesi ve güncel teknoloji kullanılarak uzun dönemler boyunca sağlıklı işleyişi hem çevre hem de diğer hedefler gözetildiğinde sağlıklı kentleşme sürecinin kabul görür düzeyde gerçekleşmesine olanak sağlayacaktır.

Kentleşme Maliyetleri açısından çevresel kirlilik ve bütüncül ulaşım maliyetleri dikkate alındığında orta ve uzun vadede maliyetin faydaya dönüştürülebileceği gerçeği değişmeyen bir olgudur.

Alt Hedef ve Stratejiler

Kentsel gelişme süreci içerisinde; öncelikli konular kapsamında çevresel yatırımlar ile ulaşım, altyapı, doğal afetlere afet öncesi gerekli tedbirlerin alınması gibi yatırımlara öncelik verilmelidir. Mevcut altyapı ve teknik altyapının iyileştirilmesi, plan kapsamında öngörülen gelişme ve çalışma alanlarında ise altyapı ve teknik altyapı yatırımları tamamlanmamış alanların yerleşime açılmaması ile ilgili plan kararlarının geliştirilmesi.

3.4.1.5. KIRSAL YERLEŞİMLERE İLİŞKİN 1/100000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI İLE ÖNERİLEN GELİŞME HEDEFLERİ

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan kırsal yerleşimler bulunduğu bölge itibari ile yerleşim deseni ve geleneksel uğraşlar bakımında farklılıklar göstermektedir. Bu kırsal yerleşimler için ekonomik yapı temelinde genel uğraş olarak tarım ve hayvancılık sektörü yer almaktadır. Son yıllarda değişen turizm ihtiyaçlarına bağlı olarak turizm sektörü de kırsal merkezler veya yakın çevrelerinde gerçekleştirilen/gerçekleştirilecek faaliyetler içerisinde. Bazı ilçe merkezleri ve belde merkezleri çoğunlukla kırsal yerleşimleri de içine alacak veya birleşecek şekilde gelişme göstermektedir. Bu konu kapsamında gelişen kentleşme süreci içerisinde tarım ve hayvancılığa bağlı mekânsal kullanımlarında geliştirilmesini kırsal yerleşime ilişkin, sosyo ekonomik yapının devamlılığı ve geliştirilmesi konusunda kullanımların gerçekleştirilmesi gerektirmektedir.

Orman alanları içerisinde yer alan köylerin sosyo ekonomik yönden geliştirilmesi bakımından, orman alanlarının geliştirilmesi ve korunması konusunda insan eli ile yapılacak / yapılması gereken işlemlere yönelik istihdam alanlarının oluşturulması gerekmektedir. Bu kapsamda geleneksel uğraşlarda orta ölçekte orman ürünlerine dayalı sanayi de gelişim gösterecektir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Kırsal Kalkınmanın gerçekleştirilebilmesi için kırsal mekânsal alan ihtiyacının sektörel uğraşlarda göz önüne alınarak çevresel hedefler öncelikli olmak üzere uygun alanlarda ve uygun koşullarda karşılanması gerekmektedir.

Kırsal Yerleşimlere ilişkin sosyo ekonomik yapının devamlılığı ve geleneksel üretim biçimlerinin desteklenerek üretim niceliğinin toplulaştırılması, artırılması gibi konulara öncelik verilmiştir.

Kırsal Alanlarda üretilen ürünlerin kentsel mekânda ki pazar payı artırılabilecek. Bu da beraberinde üretimde süreklilik konusunu getirecektir.

Kırsal yerleşimler ve yakın çevrelerinde uygun alanlarda eko ve agro turizm faaliyetleri geliştirilmiştir.

3.4.1.6. 1/25000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANLARI KAPSAMINDA 1/100000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI İLE ÖNERİLEN GELİŞME HEDEFLERİ

Planlama Bölgesi içerisinde daha önce hazırlanmış olan 1/25000 Ölçekli Çevre Düzeni Planlarına (Erdek Kapıdağ Yarımadası, Edremit Körfezi Kıyı Kesimi, Güney Çanakkale Kıyı Kesimi, Karabiga-Gümüşçay, Kuzey Çanakkale Kıyı Kesimi, Gelibolu (Saroz) Yarımadası, Gökçeada, Bozcaada Çevre Düzeni Planları) bakıldığında alt ölçekli planların bu planlara aykırı gelişmiş nitelik ve niceliklere

rastlanmaktadır. Bu planlar kapsamın da geliştirilen mekânsal kullanımların, güncel veriler ve mevzuat gereği uygulama olanağı bulunmadığı, bu çerçevede kullanım kararlarının yenilenmesi ve güncellenmesi ihtiyacı doğmuştur. .

Plan kapsamında benzer karakteristik, sektörel yapı sergileyen yerleşimler esas alınarak ve geliştirilecek mekânsal kullanımların yoğunluğu ölçütü ile etkileme bölgesi dâhilinde yeni sektörel gelişim bölgesi belirlenecek ve plan kararları bu kapsamda geliştirilecektir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Planlama Bölgesi içerisinde, sosyo ekonomik ve mekânsal nitelikler göz önünde bulundurulmuş ve bu doğrultuda plan kararları üretilerek mevcut 1/25000 Ölçekli Çevre Düzeni Planları (Kültür ve Turizm Koruma ve Geliştirme Bölgesi, Turizm Bölgesi Planları hariç) yürürlükten kaldırılarak alt ölçekli planlar ile plan kararlarının hayata geçirilebilmesi sağlanmıştır.

3.4.2. ONANLI ALT ÖLÇEK PLANLARA YÖNELİK (1/5000 VE 1/1000 ÖLÇEKLİ İMAR PLANLARI) HEDEFLER

İlçe Merkezleri, belde merkezleri ve kırsal yerleşimler için daha önce hazırlanmış alt ölçekli planlar dikkate alınarak 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı ile bu yerleşimlere ilişkin sosyo ekonomik, gelişime olanak sağlayacak çevresel hedeflerinde dikkate alınarak mekânsal kullanımlar geliştirilmiştir. Tarım Alanları, Orman Alanları ve Özel Kanunlara Tabi Alanlar gibi statülü ve statüsüz koruma alanları dikkate alınarak gerekli görülen alanlar için daha önce imar planları ile öngörülmüş plan kararları yeniden irdelenmeli, çevresel değerler ve hedeflere uygun hale getirilmelidir.

3.4.3. FARKLI KURUM VE KURULUŞ YETKİSİNDEKİ ÜRETİLEN PLANLARA İLİŞKİN HEDEFLER

Planlama Bölgesi içerisinde farklı kurum ve kuruluş yetki alanları içerisinde hazırlanmış / hazırlanacak planlar, plan kararları ile birlikte korunacak alanları kapsamakta olup, bu alanlara ilişkin mekânsal kullanım ve plan kararlarına uygun kullanımlar geliştirilmiştir.

Planlama Bölgesi içerisinde bu kapsamda yer alan planlar olarak; Kültür Turizm Koruma ve Gelişim Planları, Uzun Devreli Gelişim Planları gibi planlar ilgili idaresi tarafından mekânsal ve çevre değerlerinin korunmasına yönelik tüm plan kararları ile birlikte korunacak alt ölçek plan uygulamaları, bu planlara göre gerçekleştirilecektir.

3.4.4. ULAŞIMA YÖNELİK HEDEFLER

3.4.4.1. ULAŞIM BAĞLANTILARININ GÜÇLENDİRİLMESİ VE FARKLI ULAŞIM TÜRLERİNİN BİRBİRLERİNE ENTEGRASYONU

Planlama Bölgesi için ulaşım bağlantılarının güçlendirilmesi ve farklı ulaşım türlerinin birbirlerine entegrasyonun sağlanması sadece bu planın hedefi olamamakla birlikte ulusal ulaşım politikalarının da dâhilinde değerlendirilen konulardandır. Mevcut ulaşım bağlantıları Planlama Bölgesi doğusu yönünde çevre iller ile bağlantıların sağlanmasına olanak sağlarken Planlama Bölgesinin batısında yer alan Çanakkale il sınırları içerisinde deniz geçişi ve karayolu bağlantılarına ait ulaşım alt yapısı yeteri ölçüde geliştirilmemiştir. Bu kapsamda ulusal yatırım ve projeler ile ulaşım yönündeki yatırım kararları Plan kapsamında değerlendirilirken Planın öngördüğü öneri ulaşım hatlarına ve türlerine de yer verilmiştir.

Alt Hedef ve Stratejiler

Planlama Bölgesi içerisinde ulaşım bağlantılarının Plan Projeksiyon dönemi içerisinde yeteri düzeyde geliştirilmesi.

Demiryolu, Deniz ulaşımı ve Çanakkale Boğazı Köprü Geçişi ile Lojistik Merkez alanları ile üretim ve Çalışma Alanları arasında ulaşım bağlantılarının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi.

Farklı türdeki ulaşım bağlantılarının birbirlerine entegrasyonu sağlayacak ulaşım politikalarının şehircilik ilkeleri ve çevresel değerlerin korunması gibi öncelikli unsurlara bağlı gerçekleştirilmesi.

Alt Ölçekli Plan kararları üretilirken; yerleşim merkezleri içerisinde yer alan ulaşım ağına ilişkin mevcut ulaşım sistemlerinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik esaslar dikkate alınmıştır.

3.4.4.2. TEKNİK VE SOSYAL ALTYAPIYA YÖNELİK HEDEFLER

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan yerleşimlere ilişkin altyapı sistemleri olarak ulaşım, arıtma tesisi ve katı atık depolama alanları gibi kullanımlara ilişkin belirgin eksiklikler gözlenmektedir.

Bu yönde yerleşimler arası mesafelerin kısa mesafelerden oluşması gibi ortak kullanım alanlarının belirlenmesi için olumlu alternatifler dikkate alınarak plan kararlarının üretilmesi maliyet ve çevresel değerler açısından önemli artıları beraberinde getirecektir. Bu amaca yönelik hedefler dikkate alınırken Çevresel Değerler ve Özel Kanunlara Tabi Alanlar öncelikli dikkate alınması gereken konulardır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Teknik ve Sosyal altyapının geliştirilmesine yönelik alt ölçek plan kararlarının üretilmesi.

3.4.4.3. TARIM VE MEKÂNSAL KULLANIMLARA YÖNELİK HEDEFLER

Planlama Bölgesi için tarımsal faaliyetler ulusal ve uluslararası ölçekte öncelikli üretim faaliyetlerini kapsamaktadır. Bölge ülke ihtiyacı olan tarımsal üretimde önemli bir üretim kapasitesine sahiptir. Bu nedenle tarım alanlarının korunması ve geliştirilmesi ancak farklı nitelikteki kullanımlara tahsisinin engellenmesi ile mümkün olacaktır.

Tarım alanlarının tahribatı ve amacı dışında kullanıldığı unsurlara baktığımızda kentsel kullanımlar, sanayileşme, turizm, mevzi planlar ile oluşan mekânsal kullanımlar, ulaşım türüne bağlı bölgesel büyük yatırımlar ve beraberinde gelişen sektörel kullanımlar vb. gösterilebilir.

Özellikle yerleşim merkezleri etrafında yer alan tarım alanlarının kentsel kullanım alanlarına çevrilmesine yönelik spekülasyon yaklaşımları bu alanların uzun süre atıl durumda kalmasına sebep olmaktadır.

Tarım alanlarının korunması amacı ile bu yöndeki çalışma faaliyetlerinde bütünlük ve aynı amaca ulaşmak için kullanılacak araçlar dikkatle seçilmelidir. Mevcut tarım alanlarının detaylı etüt, haritalanmasının yapılması, güncel teknoloji ile kullanımına ilişkin tespit ve takibin yapılacağı bütüncül ve koordineli stratejik yaklaşımlar üretilmelidir.

3.4.5. SANAYİ VE MEKÂNSAL KULLANIMLARA YÖNELİK HEDEFLER

Sanayinin tarihsel gelişim sürecine bakıldığında ekonomik ve toplumsal yapıda gelişme hızını artırmaya rağmen toprak varlığını da hızlı bir şekilde azaltan bir yapıyı da beraberinde getirmektedir. Sanayi nüfusun ve alt sektör faaliyetlerinin toplulaşması için en önemli unsurlardan birisidir.

Planlama Bölgesi için sanayinin bu tür olumsuz özelliği bir avantaja dönüştürülerek nitelikte olup bu niteliğe bağlı olarak toplu sanayi gelişimi için ulaşım sistemleri açısından ve çevresel değerlerin korunması amacı ile Bandırma Bölgesinde bu fonksiyonların yoğun olarak toplulaştırılması sağlanacaktır. Bu bölgede yoğunlaşacak sanayi fonksiyonlarına bağlı olarak Planlama Bölgesi içerisinde yer alan statülü ve statüsüz koruma alanları da minimum ölçüde olumsuz etkilenecektir. Bu da beraberinde Planlama Bölgesi için bütüncül bir korumayı oluşturacaktır.

Alt Hedef ve Stratejiler

Planlama Bölgesi bütününde sanayi tesis alanlarına ilişkin mevcut ve yeni yatırım yaklaşımlarının altyapı ve çevresel değerler dikkate alınarak oluşturulmuş, toplulaştırılmış alanlara yönlendirilmesi sağlanacaktır.

Münferit sanayi kullanımlarına yer verilmeyecektir.

3.4.6. ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLAR VE MEKÂNSAL KULLANIMLARA YÖNELİK HEDEFLER

Milli Parklar, Tabiat Koruma Alanları, Tabiat Parkları, Özel Çevre Koruma Bölgeleri, Ramsar Alanı gibi büyük ve özel statülü alanlarda, ilgili kurumlar yetkisinde plan kararları üretilmektedir. Özel

Kanunlara Tabi Alanlar dışında Çevre Düzeni Planı ile bu alanlar yakın çevresindeki mekânsal ve stratejik kararların bu planla uyumlu olması büyük önem taşımaktadır.

3.4.7. TURİZM VE MEKÂNSAL KULLANIMLARA YÖNELİK HEDEFLER

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan turizm faaliyetleri, kentsel gelişim ve mevcut kullanım alanları dışında kendi içlerinde kentsel ve çevresel fonksiyonları belirlemesi gereken alanlardır. Bu kullanım dâhilinde yer alan mekânsal kullanımlar için nitelik ve çevresel değerleri dikkate alacak alt ölçek plan kararları önemlidir.

Planlama Bölgesinde gerçekleşen turizm faaliyetleri ve sezon dönemi içerisinde artan nüfus niceliğine bakıldığında artan nüfusa bağlı turizm tesis alanı doluluk oranı artmakta fakat artan yaz nüfusunun büyük bölümünün ikincil konut alanlarında konakladığı görülmektedir.

Planlama Bölgesi içerisinde nitelikli turizm tesis alanları üretilmesinin onaylı imar planlarında tercihli kullanım ve ikincil konut alanı olarak gösterilen gerçekleşmemiş alanlar ve gerçekleşmiş alanlarda da fiziksel eskimeyi tamamlayanların yeniden turizm niteliğine kazandırılması gibi orta vadede gerçekleştirilebilir hedefler belirlenmelidir.

Turizm Tesis Alanı kapasitesinin artırılması, alternatif turizm çeşitliliğinin geliştirilmesi ve yaz nüfusunun ikincil konut konaklamasını engellemek için çeşitli stratejilerle mümkün olacaktır.

3.4.8. NÜFUS VE MEKÂNSAL KULLANIMLARA YÖNELİK HEDEFLER

Planlama Bölgesi genelinde yer alan yerleşimler; nüfus projeksiyonları çoğu yerleşim merkezi için alt ölçekli İmar Planları doğrultusunda plan projeksiyon yılı ve niceliği esas alındığında fazlaca planlanmış mekansal kullanımları kapsamaktadır. İmar Planları ile öngörülen projeksiyon nüfus üzeri planlanmış alanlar Çevre Düzeni Planı Kapsamında niteliğine uygun kullanım alanları olarak geliştirme stratejileri üretilecektir. Plan kapsamında 2040 yılı nüfus projeksiyonları doğrultusunda geliştirilmesi gereken yerleşimlerle ilgili mekânsal öngörülerde çeşitli mekânsal gelişmeyi belirleyici (doğal, yapay ve yasal eşikler) unsurlar dikkate alınarak gelişme kararları üretilecektir.

3.4.9. MÜLKİYET VE MEKÂNSAL KULLANIMLARA YÖNELİK HEDEFLER

Planlama Bölgesi içerisinde plan kapsamında mülkiyet konusunda öncelikli olarak hazine arazilerinin korunması hedeflenmektedir. Planlama Bölgesi içerisinde hazine mülkiyetinde yer alan alanların, çevresel değerlere uygunluğunda gözetilerek kamusal kullanımlara ayrılmış alanlar olarak kullanılmak üzere geliştirilmesi gerekmektedir. Plan dönemi sürecinde hazine arazilerinde nitelik dışı fonksiyonların gelişmemesini esas alan strateji ve politikalar geliştirilecektir.

Özel mülkiyete ait arazi varlığı ise plan kararları kapsamında uygun nitelik yönünde mekânsal kullanım kararlarının üretileceği alanları kapsayacak plan kararları üretilmelidir.

4. ARAÇLAR

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda yaklaşım olarak: sosyo kültürel, mekânsal hedefler ve çevresel hedefler doğrultusunda yatırımların uygun alanlara yönlendirilmesi, ekonomik büyüme için uygun zeminin plan kapsamında, uygun alanlarda belirlenmesi esas alınmıştır. Planlama Bölgesi sınırları içerisinde yer alan statülü ve statüsüz koruma alanları ile Özel Kanunlara Tabi Alanlar Plan yaklaşımına ilişkin mekânsal yapılanmayı yönlendirici temeli oluştururken, Planlama Bölgesi içerisinde yer alan / alacak nüfusunda sosyo kültürel değerleri dikkate alınarak, Bölgesel gelişimler için güncel teknoloji kullanımı, toplumsal yapının kültürel değerleri ve gelenekleri ile yaşatılması, çağdaş, yerel değer ve tarihi mirasına sahip çıkan demografik bütüncül unsurun bu kapsamda korunması / geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Planlama Bölgesi Ulusal ve Uluslararası platformda birçok kültürel ve çevresel unsurun bir arada yer aldığı bir alanı kapsamakta olup, bu konudaki toplumsal bilinç Planlama Bölgesi dışındaki nüfusunda bu bölgede yapılacak, geliştirilecek fonksiyon ve kullanımlar için düşünceleri açısından önemli bir yapıyı oluşturmaktadır.

Bu denli önemli çevresel ve kültürel değerlerin bir arada yer aldığı, kendi içerisinde sürdürülebilir bir yapı sergileyen bir Planlama Bölgesi için belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik olarak kullanılacak *Araçlar*;

1. Sağlıklı bir Planlama yaklaşımı içerisinde Planın teknik araçları olarak, verilerin belirli bir disiplin içerisinde toplanması, bir araya getirilmesi ve bu verilerin bütüncül olarak yorumlanması,
2. Katılımcı Planlama Yaklaşımı içerisinde; Planın Hazırlanması Aşamasında yerel kurum ve kuruluşlar ile özel sektör yaklaşım ve taleplerin değerlendirilmeye alınarak mekânsal ve stratejik boyutun çok yönlü değerlendirilmesine dayalı senaryo ve yaklaşımların üretilmesi,
3. Planlama Bölgesi için yerelde yer alan parçaların bütünü nasıl etkileyeceği konusunda, hem yerel hem de evrensel düşünebilen tarafsız gelişim ve yeniliğe açık bürokratik yapı dışında bilimsel ve özveriye öncelik veren mekanizmaların kurulması,
4. Güncel Mevzuat unsurlarına dayalı yasa, yönetmelik, kanunlar vb. kapsamında tanımlanmayan veya konuya ilişkin uygulanabilirlik aşamasında öncelikli olarak çevresel, toplumsal değer ve yargıların korunmasına önem veren düşünce ve niteliğine sahip uygulayıcıların denetiminde bir yapının oluşturulması için gerekli araçlardır.

Bu araçlar içeriğinde; özetleyecek olursak yerel, toplumsal ve kültürel değerler ile birlikte, evrensel düşünebilen, planın uygulanması aşamasında insan faaliyetleri dışında, ekolojik yapıya da önem veren, çevresel değerlerin korunması adına çok yönlü düşünen, demokratik, katılımcı ve sürdürülebilirlik yönünde geliştirilebilir planlama araçlarının kullanılması önerilmektedir. Katılımcı toplantılarının düzenlenmesi, uygulama öncesi çok yönlü katılımın sağlanması, Plan Kararları uygulamalarının izlenmesi, yetkin kurum ve kuruluşların yönlendirilmesi, bilimsel düşünce ve uygulamayla iç içe yer alacak toplumsal düşüncenin de uygulama aşamasında dikkate alınması, medya ve halkın bilgilendirilmesi Planın Uygulanması için önemli araçlardır.

5. SENARYO

Planlama Bölgesi için yapılan planlama çalışmaları döneminde iki farklı senaryo oluşturulmuştur. Bu senaryolar;

- Mevcut Projeksiyonlar Esas Alınarak Planlama Bölgesine Müdahale Biçimlerini Belirleyen Planlama Yaklaşımı
- Planlama Bölgesi İçin 2040 Yılı Olası Yatırım ve Olanakların Değerlendirildiği Planlama Yaklaşımı'dır.

Bu yaklaşımlar neticesinde geleneksel planlama yaklaşımında Mevcut Projeksiyonlar Esas Alınarak Planlama Bölgesine Müdahale Biçimlerini Belirleyen Planlama Yaklaşımı Planlama Bölgesi için mekansal ve stratejik kullanımlarda çeşitli eşiklerinde dikkate alınarak plan projeksiyon dönemi içerisinde potansiyel ve ihtiyacın yeterli oranda karşılanamadığı planı ortaya koyan bir sonucu oluşturmaktadır.

Planlama Bölgesi İçin 2040 Yılı Olası Yatırım ve Olanakların Değerlendirildiği Planlama Yaklaşımı olarak belirlenen, Planlama Yaklaşımı; çeşitli eşikler dikkate alınarak oluşturulan sektörel ve fiziksel yapıya ilişkin fonksiyonel bölgelerin oluşturulabildiği potansiyellerin uygun ölçütler niteliğinde değerlendirildiği, geliştirilebilir niteliklerin mekansal ve stratejik olarak öngörüsünün Planlama Bölgesi için katılım ve ihtiyacı karşılar boyutuyla değerlendirilebildiği bir yaklaşımı ortaya koymaktadır. Bu yönüyle Nihai Planın Oluşturulması için esas alınan planlama yaklaşımı olarak bu plan senaryosu, işlevsellik ve uygulanabilirliği açısından ihtiyaçların karşılandığı sağlıklı bir plan oluşmasını sağlayacaktır.

Planlama Bölgesi için kabul edilen senaryo çerçevesinde ve Planı yönlendiren bölgesel strateji ve planlama yaklaşımlarına uygun olarak 4 ana sektörel gelişim bölgesi belirlenmiştir. Bu planlama bölgeleri;

ŞEKİL 1 : BALIKESİR ÇANAKKALE PLANLAMA BÖLGESİ 1/100000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI BÖLGELEMELERİ

5.1. ÇEVREYE YÖNELİK SENARYOLAR

Fiziksel Çevreye ilişkin hedeflere ulaşabilmek için geliştirilmesi öngörülen stratejilerin her biri için senaryo geliştirilmesi gerekmektedir. Bu senaryolar 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı kararlarının geliştirilmesini de yönlendirecek senaryolardır.

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi içerisinde yer alan, yeraltı ve yer üstü su kaynakları ve bu kaynaklara ilişkin koruma kuşakları, Özel Kanunlara Tabi Alanlar ve tampon bölgeleri dâhilinde ile yakın çevresinde yer alacak faaliyetlerin öncelikli olarak, sonrasında tüm planlama bölgesi için; endüstriyel ve evsel sıvı - katı atıkların sağlıklı bir şekilde geri dönüşümü ve bertarafının sağlanması için plan döneminde, Plan sınırları içerisinde yer alan tüm kentsel ve kırsal yerleşimleri kapsayacak veya fonksiyonel kullanıma tahsisli, atık su arıtma sistemleri ve katı atık depolama alanları toprak, su, hava, görüntü, gürültü vb. kirliliklerin de önlenmesini sağlayacaktır.

Planlama bölgesi için çevreye yönelik senaryolar;

- Planlama Bölgesi içerisinde mevcut altyapı ve tamamlanması gereken tüm altyapı sistemlerinin tamamlanması veya sağlıklılaştırılması yapılacaktır.

- Sanayi vb. kullanımlarda mevcut ve plan kapsamında geliştirilecek alanlar için öncelikli yatırım konusu altyapı ve çevresel değerlerin korunmasına ilişkin olarak altyapı ve arıtma sistemleri yatırımları olacaktır. Bu da beraberinde başta su kaynakları olmak üzere çeşitli çevresel değerlerin korunmuş / korunacak nitelikler arasında değerlendirildiğini göstermektedir.

- Planlama Bölgesi içerisinde plan dönemi ve öncesinde yapılan arıtma ve geri dönüşüm için geliştirilen / geliştirilecek girişimlerin gerçekleştirilmesi öncelikli konular dâhilinde yer alacaktır. Kirlenici etkisi yüksek fonksiyonların, altyapı niteliği açısından daha organize yatırımların geliştirildiği / geliştirileceği alanlara yönlendirilmesi sağlanacaktır. (OSB, Kentsel Gelişim Yönleri vb.)

- Toprak, su, hava, görüntü vb. kirlilikler için kaynak teşkil eden tüm kullanım ve faaliyetlerin tespiti ve müdahale biçimlerinin kirliliğin kaynağında önlenmesine ve geri dönüşüm sağlanmasına uygun - güncel teknoloji kullanımını sağlayan sistemlere dayalı proje ve girişimler geliştirilecek / desteklenecektir.

- Planlama Dönemi içerisinde kıyı kesimleri başta olmak üzere tüm yerleşim alanlarına ilişkin kentsel dönüşüm projelerine ve alt ve üst ölçekli planlara aykırı gelişmiş alanlara yönelik müdahale biçimleri alt ölçek gerekliliğinde belirlenerek hayata geçirilecektir.

- Yenilenebilir enerji üretim ve tüketiminin yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Maden sahaları çıkarım ve işleme faaliyetlerine ilişkin ilgili yasal çerçeve hükümlerine yönelik öncelikli olarak çevresel değerlerin korunması kistasları dikkate alınmıştır.

5.2. EKONOMİK YAPIYA YÖNELİK SENARYOLAR

Planlama Bölgesi içerisinde gerçekleştirilecek sektörel faaliyetler kapsamında mevcut sektörel gelişimler dikkate alınarak bunların sürdürülebilirliğinin sağlıklı bir şekilde sağlanması gerekmektedir. Bu konu sosyal yapı kapsamında istihdama yönelik gerekçelerle açıklanacak konular kapsamındadır. Planlama Bölgesi için temel sektörler olarak; enerji, turizm, tarımsal sanayi, maden ürünlerinin işlenmesi - çıkarılması, ulaşım, lojistik, sanayi ve depolama, tarımsal üretim, ulaşım ve teknik altyapı sektörlerinin geliştirilmesine yönelik senaryolar geliştirilmiştir.

Planlama Bölgesi için özellikle turizm, maden, enerji ve sanayi sektörleri dikkate değer, geliştirilmesi hassasiyet arz eden sektörlerdir. Bu konuda plan kapsamında öngörülen mekânsal kullanımlar dışında bu sektörlerle yönelik, plan stratejisi bakımından mekânsal kullanımlardaki kapasite doygunluğu sonrası yeni alan gereksinimlerinin yönlendirilmesi ve alt ölçek plan uygulamalarının yönlendirilmesi amacı ile gelişme öncelikli sektörel gelişme koridorları belirlenmiştir. Çanakkale-Lâpseki-Karabiga, Biga-Karabiga, Bandırma-Gönen ve Balıkesir Bigadiç koridorları sektörel gelişme koridorlarından bazılarıdır.

Planlama Bölgesi için tarımsal üretimin korunması ve geliştirilmesi, plan kapsamında öncelikli sektör olarak ön plana çıkmaktadır. Plan kapsamında niteliğin artırılması yönünde bir diğer önemli sektör olarak, turizm sektörü yer almaktadır.

5.2.1. TARIM SEKTÖRÜNE YÖNELİK SENARYOLAR

Planlama Bölgesi içerisinde gerçekleştirilen korunması ve geliştirilmesi gereken sektörel faaliyet olarak tarım sektörünün geliştirilmesi için senaryolar üç ana başlıkta toplanmaktadır;

• **Kısa Vadede Gerçekleştirilebilir Senaryolar:** Bu senaryolar tarımda yapılması gereken öncelikli hizmetleri belirleyecek senaryolardır.

• **Orta Vadede Gerçekleştirilebilir Senaryolar:** Tarımsal üretimde nitelik ve niceliğin artırılmasını içeren senaryoları içermektedir.

• **Uzun Vadede Gerçekleştirilebilir Senaryolar:** Bu yöndeki senaryolar tarımın turizm ve sanayinin farklı sektörlerle entegrasyonunu içermektedir.

5.2.1.1. KISA VADEDE GERÇEKLEŞTİRİLEBİLİR SENARYOLAR

• Tarımsal üretimde istihdam eden nüfusun; bu sektöre yönelik teknoloji, eğitim, araştırma ve geliştirme konularında bilgilendirilmesi.

• Organik tarım anlayışının yaygınlaştırılması.

• Tarımın uzun dönemde ve gelecek yıllarda ekonomik kaynak yaratmada öncelikli sektörler arasında yer alacağı ve çevresel değerlerde oluşacak tahribatın geriye dönüşünün maliyetli ve uzun bir dönemi kapsadığı fikrinin aşılması.

• Planlama Bölgesi içerisinde seracılık ve meyvecilik faaliyetlerinin yaygınlaştırılması.

• Tarım alanları ve çayır ve mera alanlarına ilişkin güncel arazi çalışmalarının tamamlanması ve arazi toplulaştırma çalışmalarına öncelik verilmesi.

• Planlama Bölgesi içerisinde üretimi yapılan özel mahsullerin (zeytin, ayçiçeği, çeltik vb.) üretiminde niteliğin üretim miktarı ile birlikte artırılması.

• Hayvancılık üretimlerinde çiftlik anlayışının geliştirilmesi ve açık besiciliğin daha çok tercih edileceği alanların yaygınlaştırılması.

• Madencilik faaliyetlerinin tarım alanları tahribatına neden olmayacak alanlara yönlendirilmesi.

• Tarımsal üretime yönelik güncel teşvikler konusunda yerel işbirlikçilerin (Güney Marmara Kalkınma Ajansı, belediyeler, muhtarlıklar vb.) bilgilendirme çalışmalarını sıklaştırması.

• Tarımsal kaynakların belirlenmesi (toprak, su, ekoloji, işgücü ve teknik bilgi düzeyi), kısıtların ortaya konulması (üretim tekniği, örgütlenme, yatırım gereksinimi, işgücü ve pazarlama problemleri vb.), tarımsal kaynak ve potansiyelin değerlendirilerek tarımda verimliliğin ve çiftçi gelirlerinin artırılması, ürün arzında sürekliliğin sağlanması; tarımın çevre, sanayi, turizm gibi diğer sektörlerle ilişkilerinin belirlenmesi, doğal kaynakların ve çevrenin korunmasını esas alan, her iki il için ayrı ayrı yapılmış / yapılacak Tarım Master Planları için ortak çözümlere ve yaklaşımlara yer verilmesi.

5.2.1.2. ORTA VADEDE GERÇEKLEŞTİRİLEBİLİR SENARYOLAR

• Sulama, depolama, muhafaza, hızlı taşıma gibi teknik altyapı yatırımları ve tesislerinin geliştirilmesi.

• Nitelikli işgücünün sağlanması.

• Niteliği dışında kullanılan tarım, çayır ve mera alanlarının niteliğine uygun kullanılması ve bu yönde geliştirilmesinin sağlanması.

• Orman alanlarının yenilenmesi ve alt sektör faaliyetleri kapsamında değerlendirilmesi, ölçüt ve usullerinin güncel verilere göre belirlenmesi.

• Balıkçılık, küçük ve büyükbaş hayvan besiciliği ile bu alanlarla entegre mekansal tesis kullanımlarının yaygınlaştırılması.

5.2.1.3. UZUN VADEDE GERÇEKLEŞTİRİLEBİLİR SENARYOLAR

- Tarımsal üretim biçimlerinde, üretim miktarları ve tarımsal çeşitliliğe bağlı sanayi faaliyetlerinin geliştirilmesi.
- Yerel üretim biçimlerinden organize üretim biçimlerine geçilmesi.
- Teknolojik gelişmelerle üretim, taşıma ve pazarlama gibi konularda kaybedilen sürenin en aza indirilmesi.
- Tarımsal üretim ile elde edilen ürünlerde markalaşmanın geliştirilmesi.

5.2.2. SANAYİ VE SEKTÖRÜ DESTEKLER ALT SEKTÖRLERİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK SENARYOLAR

- Planlama Bölgesi içerisinde yer alan madencilik faaliyetlerinin çevreye duyarlı, çevresel değerlere olumsuz etki yaratmayacak uygun alanlarda gerçekleştirilmesi.
- Planlama Bölgesinde sektör ve nüfusun yönlendirilmesi açısından sanayi yatırımlarının yönlendirici etkisinin olması.
- Tarımsal sanayinin geliştirilmesinin, beraberinde tarımsal üretimi de destekleyeceği sanayi yatırımlarının toplulaştırılmış, sektörel bütünlük açısından geliştirilecek alanlara yönlendirilmesi.
- Tarım alanları ve çevresel değerler açısından korunması gereken alanlar ve yakın çevresinde yer alan / yer alacak sanayi faaliyetlerinin uygun alanlara yönlendirilmesi.
- Münferit sanayi tesis anlayışının engellenmesi.
- Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) uygulamasının etkinliğinin sağlanmış olması.
- O.S.B (Organize Sanayi Bölgesi) ve K.S.S (Küçük Sanayi Siteleri) için sektörel projeksiyon üzeri yaklaşımlar için rezerv gelişme akslarının belirlenmesi.
- Yerleşim merkezleri içerisinde yer alan, yerel ihtiyacı karşılar yerel üretim faaliyetlerinin K.S.S ler içerisine yönlendirilmesi.
- Organize Sanayi Bölgeleri doluluk oranlarının bütüncül olarak yüksek olmasına dayalı yeni yatırım alanlarının oluşturulması.
- Yenilenebilir enerji kullanımı anlayışının yaygınlaştırılması.
- İç ve dış pazara ulaşım bağlantılarının geliştirilebilir niteliğinin geliştirilmesi.
- Araştırma ve geliştirmeye yönelik yaklaşımların desteklenmesi.
- Üniversite, sanayi işbirliğinin güçlendirilmesi, araştırma ve geliştirme çalışmalarının yoğunlaştırılması.
- Nitelikli işgücünün yetiştirilmesi.
- Lojistik ve Depolama kullanımlarının ulaşım çeşitliliği ve mekânsal kullanımlarla, sektöre bağlı çeşitlendirilmesi.
- Sanayi Bölgelerinin mekânsal kullanımlara bağlı fiziksel olarak tanımlanması, Plan projeksiyonu dışı gelişimler için öncelikli sanayi gelişim aksının tanımlanması.

5.2.3. HİZMETLER SEKTÖRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK SENARYOLAR

- Hizmetler sektörünün geliştirilmesi alt ölçekli planlar ile desteklenmesi.
- Kentsel yerleşimlerin hizmet alt bölgesi olarak, kırsal yerleşimlere ilişkin olarak da kırsal hizmet merkezlerinin belirlenmesi.

5.2.4. TURİZM SEKTÖRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK SENARYOLAR

- Turizm yatırımlarının öncelikli olarak mevcut tesis alanlarında niteliğin artırılması yönünde geliştirilmesi.
- İkincil konut alanlarının Turizmi destekler niteliğinin geliştirilmesi ve bu alanlarda uygulama görmüş alanlarının çeşitli politikalarla turizme veya kentsel alana dönüştürülmesi.
- Turizm sektörüne yönelik alternatif turizm (eko, agro, doğa vb.) anlayışının geliştirilmesi.

- Doğal, Kültürel ve Tarihi kimliği olan alanlarda Kültür ve Eko Turizme dayalı gününbirlik veya geçici kullanımların desteklenmesi.
- Turizmin geliştirilmesine bağlı ticari faaliyetlerin geliştirilmesi çeşitlendirilmesi.
- Turizm çeşidi ve niteliği ölçütünde turizm gelişim akslarının belirlenmesi.

5.2.5. SOSYO KÜLTÜREL YAPININ GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK SENARYOLAR

Sosyo Kültürel Yapının geliştirilmesi konusu çoğunlukla ekonomik çevreye ilişkin belirlenmiş hedefler kapsamında, bu gelişmeye bağlı olarak gelişim gösterecek konular dâhilindedir. Sosyo Kültürel yapının korunması ve geliştirilmesine yönelik bütüncül senaryolar ekonomik yapı ile ilişkili konulardır.

Sosyo ve Kültürel yapının korunması ve geliştirilmesine yönelik bütüncül senaryolar dışında ilgili alt faaliyete bağlı gelişim gösterecek yaklaşımlara ilişkin senaryolar farklı uygulama alanları kapsamında yapılacak, plan, program ve stratejiler içinde değerlendirilecektir.

5.2.6. MEKÂNSAL YAPININ GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK SENARYOLAR

Planlama Bölgesi için geliştirilen mekansal senaryolar temelinde; ekolojik, çevre değerlerine duyarlı, Özel Kanunlara Tabi Alanlar üzerine kentsel baskı kurmayan, korunması gerekli doğal alanlara (Orman, Tarım, Özel Mahsul Alanları vb.) aynı hassasiyet ile yaklaşan, mekansal ve stratejik yaklaşım içinde yerleşime uygun olmayan (Kıyı Alanları, Akarsu yatakları ve yakın çevresi, Hidrolojik yapıya ilişkin koruma kuşakları, Jeolojik sakıncalı alanlar, fay hatları, tampon koruma bölgeleri vb.) alanlar dışında Plan hedef ve stratejilerine uygun bir yaklaşımı barındırmaktadır.

Planlama yaklaşımı içerisinde yer alacak sektörel faaliyetler mekansal kullanımların temel belirleyicileri olarak ön plana çıkmaktadır. Örneğin Edremit Körfezi Kıyı kesiminde yer alan ikinci konut ve tercihli kullanım alanları hem görsel, hem çevresel, hem de teknik altyapı bağlamında çeşitli kirliliklere neden olmakta iken, Balıkesir - Bandırma arası verimli tarım arazilerine yakın alanlarda lokal sanayi kullanımları da beraberinde aynı sorunları ve denetimi / kontrolü zor noktasal mekansal kullanımları teşkil etmektedir.

Bu kapsamda Planlama Bölgesi için öngörülen Planlama Bölgeleri mekansal kullanım için kentsel ve kırsal mekansal kullanımlar dışında, sektörel etkinliğinde belirleyicilerindedir.

Mekânsal Kullanımlar İçin Geliştirilen Senaryolar;

- Çeşitli eşikler doğrultusunda; Tarım Alanları, Orman alanları, Özel Kanunlara Tabi Alanlar vb. Alanların korunması açısından en uygun alanların belirlenmesi.
- Toplulaştırılmış fonksiyonel mekansal kullanımlara yer verilmesi.
- Çevreye duyarlı olarak, korunması mutlak gerekli alanlar ile bu alanlar üzerine baskı yaratmayacak, plan dönemi ve plan projeksiyona bağlı olarak somut nüfus büyüklükleri için gerekli ve yeterli miktarda mekansal kullanım alanı ile (konut, turizm, sanayi, vb.) bu kullanımlara ilişkin teknik sosyal donatıların çağdaş güncel teknolojik gelişmeleri esas alan standartlara uygun sağlıklı kentleşme için gerekli şartların belirlenmesi gerekmektedir.

6. PLANLAMA KRİTERLERİ

6.1. PLANLAMA YAKLAŞIMI

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı genel yaklaşımı; bölgesel kalkınmanın potansiyelleri ölçütünde belirlenip, bu kapsamda doğal, yapay ve yasal eşiklere⁴ bağlı olarak koruma kullanma dengesinin ortaya konulmasını kapsamaktadır.

Planlama Bölgesi bir bütün halinde değerlendirilip bölgesel özelliklere göre tarım dışı sektörel yapının farklılık gösterdiği bir durum ortaya çıkmıştır. Çevre Düzeni Planı genel yaklaşımı içerisinde bu farklılığın birbirinden ayrı ayrı değerlendirilmesi yerine bir bütün halinde entegrasyon ve etkileşimine dayalı plan sistematiği oluşturulmuştur.

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı genel yaklaşımını dört başlık altında toplanmaktadır. Bunlar; Bütünlük Yaklaşımı, Koruma Yaklaşımı, Sürdürülebilir Gelişme Yaklaşımı ve Planlama Sürecine Katılımın Sağlanmasıdır.

ŞEKİL 2 : BALIKESİR ÇANAKKALE PLANLAMA BÖLGESİ 1/100000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI PLANLAMA YAKLAŞIMLARI

⁴ Planlama Bölgesi içerisinde; su havzaları, barajlar, baraj koruma kuşakları, akarsular, göller, göletler, lagünler, tarım arazileri, orman alanları, eğimli araziler, afet riskli alanlar, flora ve faunaya ilişkin önemli doğal yaşam alanları, kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri, turizm merkezleri, millî parklar, tabiat parkları, tabiatı koruma alanları, yaban hayatı geliştirme, askeri alanlar ve askeri güvenlik bölgeleri, sit alanları ve kıyı alanları gibi özel statülü ve özel kanunlara bağlı alanlar vb. Planlama Yaklaşımı için **doğal, yapay ve yasal eşikleri** oluşturmuştur.

Bütünlük Yaklaşımı ile Planlama Bölgesi içerisinde farklı nitelikteki bölgelerin birbirlerine olan etkisi ortaya konulmuş; demografik yapı, ekonomik yapı ve doğal çevrenin planlama yaklaşımı içerisinde birbirleri etkileyecek olumsuz etkileri minimize edilmiştir.

Koruma Yaklaşımı ile Planlama Bölgesi içerisinde yer alan doğal, yapay ve yasal eşiklerin yerel ölçeğin dışına çıkarılarak üst ölçek stratejilerle bir bütün halinde değerlendirilmesi, korunması sağlanmıştır.

Sürdürülebilir Gelişme Yaklaşımı ile Planlama Bölgesi içerisindeki her türlü faaliyetin (ekonomik, ekolojik, kentsel, kırsal, demografik, sektörel vb.) birbiri ile uyumunun ve hayata geçirilmesi ile birbirlerine oluşturacağı olumsuz etkilerden arındırılarak, gelecek kuşaklara doğal çevrenin geliştirilerek aktarılmasını esas alan Planlama Yaklaşımı Planlama hedef yılı 2040 ölçütü doğrultusunda demografik ve ekonomik yapıya ilişkin mekansal gereksinimler ve stratejik yaklaşımlarla karşılanması yönünde belirlenmiştir.

Planlama sürecine katılımın sağlanması ile Planlama Bölgesi ile ilişkilendirilmiş her türlü kamusal ve özel disiplinlerin plan aşamasında planlama kararlarına katılımı sağlanmış, planın uygulama aşamasındaki zaman kaybı ve bu disiplinlere ilişkin yaklaşım ve düşüncelerin göz önüne alınmasının sağlanması gözetlenmiştir.

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Genel Yaklaşımlarını kısaca aşağıdaki gibi özetleyebiliriz;

- Planlama Bölgesi içerisinde yasal yapay ve doğal eşikler açısından mekansal ve stratejik yaklaşımlara uygun alanlar belirlenmiştir.

- Planlama Bölgesi içerisinde demografik, ekonomik ve sosyo kültürel yapıların geliştirilmesi yönündeki yaklaşımlarda sürdürülebilirlik esas alınmış koruma ve kullanma dengesinin Çevre Düzeni Planı yaklaşımları ile geliştirilmesine yönelik stratejiler geliştirilmiştir.

- Doğal Çevreye yönelik Planlama yaklaşımı içerisinde çevresel sürdürülebilirlik esas alınarak; deniz ve karaya ilişkin ekolojik öneme sahip alanlar, milli parklar, sulak alanlar, sulama alanları, yaban hayatı geliştirme sahaları, doğal karakteri korunacak alanlar, orman alanları, flora ve faunaya ilişkin gelişim ve yaşam alanları, hidrolojik yapıya ait koruma alanları vb. mutlak korunacak alanlar korunmuştur.

- Planlama Bölgesi içerisinde yer alan doğal ve kültürel mirasın (arkeolojik, kentsel, doğal, tarihi sit alanları) gelecek nesillere aynı haliyle veya niteliği yönünde geliştirilmesi ile aktarılmasını sağlayacak koruma geliştirmeye dayalı yaklaşımları geliştirilmiştir.

- Planlama Bölgesi içerisinde yer alan tarım alanlarının ilgili kanun ve yönetmelikler çerçevesinde değerlendirilmesi ve bu alanların korunması gerekliliği benimsenmiş olup bu alanların niteliği dışında kullanımının önüne geçilmiştir.

- Hidrolojik yapı ve bu yapıya ilişkin koruma kuşakları mutlak korunacak alanlar olarak kabul edilmiştir olup bu alanlar içerisinde faaliyetler nitelik ölçütünde geliştirilmiştir.

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve Turizm Merkezleri için ilgili kurumlar tarafından oluşturulmuş plan kararları ve bu bölgeler sınırları dâhilinde yer alan alanlar için yeni plan kararları üretilmemiştir. Bu alanlarda yapılacak uygulamalar için 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı hükümlerine uyulması, bu yönüyle bu alanların plan kararları ile bütünlüğünün sağlanması hedeflenmiştir.

- Mevcut onaylı 1/5000 Nazım İmar Planları ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planları dâhilinde önceden belirlenmiş yapay, yasal ve doğal eşikler 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı için eşik oluşturan alanlar olarak korunmuştur.

- Planlama Bölgesi içerisinde çalışma alanlarına ilişkin mekansal kararlar sektörel etkileşim ve sektörel entegrasyona bağlı geliştirilmiştir.

- Mekânsal kullanımlarda; sektörel yapılanma içerisinde projeksiyon dışı gelişen/gelişecek sektör ve alt sektörler dayalı mekansal ihtiyaç; doğal çevrenin ve çeşitli eşiklerin korunmasını esas alan yaklaşımlar çerçevesinde plan kapsamında öngörülen alanlara yönlendirilmiştir.

• Planlama Bölgesi içerisinde yerleşimler için farklı gelişme senaryoları belirlenmiş olsa bile ekonomik gelişmelerde, temeli bölgesel potansiyeller ve buna bağlı gelişecek alt sektörler oluşturacaktır.

Planlama Bölgesi içerisindeki turizm faaliyetlerinin yerleşimler bazında ve bölge genelinde etkileşimine ve sürekliliğine dayalı kararlar üretilmiştir.

• Sürdürülebilir kalkınma hedefi esas alınarak sanayi yatırımları Planlama Bölgesi içerisinde en uygun alanlara planlanmıştır.

• Planlama sürecine katılım için planlamanın her etabında tüm paydaşların planlamaya katılımı sağlanmıştır.

• Planlama Bölgesi içerisinde nüfus ve sektörel projeksiyona dayalı 2040 hedef yılı esas alınarak nüfusun ve sektörel ihtiyacın mekânsal gereksinimi karşılanmıştır.

• Planlama Bölgesi içerisinde kıyı alanları kullanımının niteliği ölçütünde kullanılması hedeflenmiştir.

• Tarımsal faaliyetler ve bu alanlara ilişkin üretim biçimleri Planlama Yaklaşımı içerisinde desteklenmiştir.

6.2. YÖNTEM

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) yardımı veri tabanına bağlı olarak hazırlanmıştır. Bu kapsamda planlama yaklaşımı ve yöntemi;

• Sürdürülebilirlik esas alınarak genel planlama yaklaşımına uygun,
• Çevresel değerlere duyarlı,
• Bölgesel özelliklere göre farklı sektörel, demografik ve mekânsal özgün yaklaşımları içeren,
• Planlama Dönemi içerisinde kestirimi mümkün olmayan sosyo ekonomik oluşumların yönlendirilmesi için geliştirilebilir.

• Mevcut mevzuat ve düzenlemelere ve idari yetkinlik yapısına uygun,
• Alt ölçek planlama çalışmaları için esnek bir yapıya sahip,
• Coğrafi Bilgi Sistemleri ile güncelliğini koruyacak, geliştirilebilecek,
• Geniş katılımlı, yerel ve evrensel değerleri aynı oranda dikkate alan,
• Uygulanabilirliği mümkün, sorgulanabilir, geliştirilebilir bir planlama yaklaşımı vb. unsurlar dikkate alınmıştır.

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan ve yer alacak sektörel gelişim yaklaşımları incelendiğinde; enerji, maden, turizm, sanayi gibi yatırımlar için ulusal ve uluslararası yatırımlarda, bölge rezerv ve öncelikli yatırım bölgesi niteliğinde görülmektedir. Bu konu kapsamında bölgenin, göz ardı edilmemesi gereken en önemli olgusu çevresel değerler ve Özel Kanunlara Tabi alanların geliştirilmesi içinde aynı yönde rezerv ve öncelikli koruma bölgesi yaklaşımlarına sahip olmasıdır. Planlama yöntemi içerisinde tüm bu yaklaşımlara dayalı koruma kullanma dengesinin kurulması esas alınmıştır. Bu kapsamda fonksiyonlara dayalı olarak mekânsal ve stratejik yaklaşımlar için faaliyetlerin öncelikli, tüm eşiklerinde dikkate alınarak uygun alanlarda kapasitesi ölçütünde değerlendirilmesi ve bu yönde gelişim bölgelerinin oluşturulması gerekmektedir. Böylece sektörel ve demografik unsurların göz önüne alınması ile belirli bölgelerde yoğunlaşacak faaliyetlerin Planlama Bölgesi bütününde hem koruma hem de kullanma dengesini ortaya koyacağı gerçeği yadığanamaz bir hedeftir.

Bu hedef doğrultusunda fonksiyonlar arası entegrasyon ve potansiyellerin değerlendirilmesinde tarım ve hayvancılığa dayalı üretimler ile maden, enerji, sanayi ve turizm gibi konularda oluşturulacak sektörel gelişim bölgeleri arasında ulaşım ve teknik altyapı bağlantılarının sağlıklı bir şekilde sağlanması amacı ile stratejik ve mekansal yaklaşımlar geliştirilmiştir.

6.3. PLANLAMA POLİTİKALARI

6.3.1. PLAN KARARLARINI YÖNLENDİREN TEMEL VERİLER

6.3.1.1. STRATEJİ PLANLARI

Mülga Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından hazırlanmış "Kırsal Kalkınma Planı (2010-2013), Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan, "Türkiye Turizm Stratejisi (2023) - "Eylem Planı (2007-2013) - "Termal Turizm Master Planı" - "Stratejik Planı (2010 - 2014) , Güney Marmara Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanmış "TR22 Güney Marmara Bölge Planı (2010 - 2013) ile planlama bölgesi içerisinde yer alan Balıkesir, Çanakkale illerini kapsayan ve İl Özel İdareleri tarafından hazırlanmış "İl Stratejik Planları" ile "Tarım Master Planları" Planlama Bölgesi içerisinde plan yaklaşımlarına yön veren üst ölçekli strateji planlarıdır.

6.3.1.2. KIRSAL KALKINMA PLANI (2010-2013)

Kırsal Kalkınma Planı temel amacı; " kırsal toplumun iş ve yaşam koşullarının, kentsel alanlarla uyumlu olarak, yöresinde geliştirilmesi ve sürdürülebilir kılınmasını sağlamak " olan Kırsal Kalkınma Planı bu amaca yönelik olarak kırsal alandaki demografik ve sosyo ekonomik gelişime yönelik stratejileri içermektedir. Kırsal alan olarak Çevre Düzeni planı kapsamında ilçe ve belde merkezleri ile bu alanlar ile ilintili alanlar dışındaki tüm alanlar kırsal alan olarak tanımlanmıştır.

Kırsal Kalkınma Planı, kalkınma stratejilerini esas alarak dört stratejik amacı hedeflemiştir. Bunlar;

1. Ekonominin geliştirilmesi ve iş imkânlarının artırılması.

- Tarım ve gıda sektörlerini rekabetçi bir yapıya kavuşturulması.
- Kırsal ekonominin çeşitlendirilmesi.

2. İnsan kaynaklarının, örgütlenme düzeyinin ve yerel kalkınma kapasitesinin geliştirilmesi.

- Eğitim ve sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi.
- Yoksullukla mücadele ve dezavantajlı grupların istihdam edilebilirliğinin artırılması.
- Yerel kalkınma kapasitesinin güçlendirilmesi.

3. Kırsal alan fiziki altyapı hizmetlerinin geliştirilmesi ve yaşam kalitesinin artırılması.

- Kırsal altyapının geliştirilmesi.
- Kırsal yerleşimlerin geliştirilmesi ve korunması.

4. Kırsal çevrenin korunması ve geliştirilmesi.

- Çevreci tarım uygulamalarının geliştirilmesi.
- Orman ekosistemlerinin korunması ve orman kaynaklarının sürdürülebilir kullanımının sağlanması.
- Korunan alanların yönetimi ve geliştirilmesi.

6.3.1.3. TÜRKİYE TURİZM STRATEJİSİ (2023) VE EYLEM PLANI (2007-2013)

Bu strateji planı kapsamında geliştirilen stratejileri sıralayacak olursak; Planlama, Yatırım, Örgütlenme, İç Turizm, Araştırma ve Geliştirme, Ulaşım ve Altyapının Güçlendirilmesi, Tanıtım ve Pazarlama, Eğitim, Hizmet Kalitesi, Kentsel Ölçekte Markalaşma, Turizmin Çeşitlendirilmesi, Mevcut Turizm Alanlarının Rehabilitasyonu, Turizm Gelişim Bölgelerinin Belirlenmesi, Turizm Kentleri ve Eko Turizm Bölgeleri şeklindedir.

Bu kapsamında Planlama Bölgesinin içerisinde yer aldığı stratejiler kapsamında; Planlama Bölgesi Güney Marmara Termal Turizm Master Planı ile Gönen-Ekşidere, Bigadiç-Hisarköy, Manyas-Kızık, Susurluk-Kepekler, Sındırgı-Hisaralan, Çan-Etili, Şifa (Ilica), Yenice-Hıdırlar, Ayvacık-Tuzla, Ezine-Kestanbol ve Biga-Kırkeçit termal turizm merkezleri olarak belirlenmiştir.

Planlama Bölgesi için öngörülen diğer turizm faaliyetleri ise aşağıdaki gibidir;

Eko Turizmi Odakları: Ayvacık'ın güneydoğusu ve kuzeybatısı, Bandırma-Edremit arasındaki Çevre Düzeni Planı ile önerilen karayolu etrafındaki uygun alanlar, Balıkesir-Marmara Güneyi Adalar Kültür Tabiat Koruma Gelişim Bölgesi Planı'nda belirlenen Eko Turizm Alanları,

Doğa Turizmi Odakları: Kaz Dağları Milli Parkı, Kuş Cenneti Milli Parkı, Alaçam Dağları, Saroz Körfezi, Bozcaada ve Kapıdağ Yarımadası

Kültür Turizmi Odakları: Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı, Troya Tarihi Milli Parkı, Asos, Alexandria-Troias, Hisarlık, Gülpınar, Daskyleion, Antandros ve Kyzikos antik kentleri

Kıyı Turizmi Odakları: Edremit Körfezi, Ayvalık Sarımsaklı Plajları, Akçay, Altınoluk, Ören ve Erdek sahilleri, Avşa Adası, Marmara Adası, Gökçeada ve Bozcaada şeklindedir.

Çanakkale ve Balıkesir illerini içine alan "Troya Kuzey Ege Kültür ve Termal Turizm Gelişim Bölgesi" nin Sağlık ve Termal Turizm ve Kırsal Turizm çerçevesinde geliştirilmesi hedeflenmektedir. Ülkemizdeki pek az termal merkezde bulunan kıyı alanında termal su potansiyeli, "Troya Kuzey Ege Turizm Gelişim Bölgesi"nde bulunmaktadır. Bu kaynaklardan da faydalanarak bölgenin en önemli doğal potansiyeli olarak ele alınabilecek mitolojideki ilk güzellik yarışmasının yapıldığı "Kaz Dağları"nın iklimatik özelliği ve pek çok endemik türün yer aldığı flora-fauna özelliği de esas alınarak, termal ve kıyı potansiyeli ile bütünleştirilerek bölgede düşük yoğunlukta yüksek nitelikli turizm gelişiminin oluşturulması hedeflenmektedir.

Zeytin Koridoru

Güney Marmara Zeytin Koridoru, Marmara Denizi'nin güneyinde kalan Bursa ili Gemlik ve Mudanya ilçeleri, Balıkesir ili Gönen, Bandırma ve Erdek ilçeleri, Çanakkale İli Ezine ilçesine kadar uzanan kıyı bölgesi ve çevresi, Erdek Kapıdağ Yarımadası ve kuzeyinde yer alan Avşa, Paşalimanı, Ekinli Adaları ile Marmara İlçesine bağlı Marmara adasının içinde bulunduğu bölgeyi kapsamaktadır.

Bölge sağlık ve gastronomi varış noktası olarak geliştirilecektir. Bölge doğası, alternatif tıpta kullanılan çeşitli bitki türleri, zeytin ve üzüm yetiştiriciliğiyle birlikte önemli zeytin, zeytinyağı ve şarap üretimi potansiyeline sahiptir. Bu potansiyel koridorun geliştirilmesinde ana tema olarak kullanılacaktır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 Strateji Belgesi

Kültür ve Turizm Bakanlığı ATAK (Akdeniz ve Ege Turizm Altyapısı ve Kıyı Yönetimi) Projesinin tamamlanmasına özel önem vermekte olup Çanakkale İl sınırından Antalya -İçel sınırına kadar uzanan 2.000 km sahil bandında, 2023 yılı hedef alınarak, yerleşik ve turistik nüfusun ihtiyacını karşılayacak içme suyu, kanalizasyon, atık su arıtma ve deşarjı, katı atık toplama ve bertaraf tesisleri gibi altyapı tesislerinin plan, proje ve inşaatlarının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Türkiye Turizm Stratejisi'nin en önemli özelliklerinden biri ulaşım sisteminde yapılacak düzenlemeleri de içermektedir. Bu doğrultuda turizm sektörü için önemli bir girdi olan kara, hava ve deniz ulaşım bağlantılarının turizm potansiyelleri ile bir bütün halde değerlendirilerek geliştirilmesi hedeflenmektedir. Ülkemizin doğal, tarihi ve turistik değerlerini daha iyi tanıtmak amacıyla, turizmin öznesi olabilecek denizyolları ve demiryollarının kamu ve özel sektör işbirliği ile yenilenecek ve geliştirilecektir. Ülkemizde ulaşımın çeşitlendirilmesinde kamunun yatırım payının en aza indirilmesi sektöre dinamizm kazandırılması açısından önemlidir. Bu nedenle, aşağıda sıralanan ve yatırımda kamunun maliyetini en aza indirmeyi amaçlayan finansman modelleri demiryolları, yat limanı ve kurvaziyer limanları, otoyollar ve bölünmüş yolların yapımında veya niteliklerinin artırılmasında kamu tarafından yatırımların finansmanında kullanılacak modeller olacaktır.

- Yap-İşlet-Devret (YİD)
- Yap-İşlet (Yİ)
- Tasarla-Yap-Finansla-İşlet (TYFi)
- Yap-Sahiplen-İşlet-Devret (YSİD)
- Yap-Sahiplen-İşlet (YSİ)
- Yap-Kirala-İşlet-Devret (YKİD)
- Kamu Özel Sektör Ortaklığı (KÖSO)
- Menkulleştirme

6.3.1.4. BÖLGE PLANLARI

GÜNEY MARMARA KALKINMA AJANSI TR 22 GÜNEY MARMARA BÖLGE PLANI (2010 - 2013)

Planlama Bölgesine yönelik yaklaşımlar ve çalışmalar kapsamında bir diğer çalışmada Balıkesir ve Çanakkale illeri sınırları dâhilinde Güney Marmara Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanmış olan Bölge Planıdır. Bu plana göre Planlama Bölgesine yönelik çalışmaların amaç ve hedefleri;

Amaç: Rekabet Edebilirliğin Artırılması

- Tarım sektörünün rekabetçi bir yapıya kavuşturulması
- Turizm sektörünün rekabet gücünün artırılması
- Girişimciliğin geliştirilmesi
- Sınai ve ticari işletmelerin kurumsal yapılarının geliştirilmesi
- Ulaşım yapısının ve lojistiğin güçlendirilmesi
- Ar-Ge, yenilikçilik ve markalaşma bilincinin geliştirilmesi
- Dış ticaretin geliştirilmesi
- OSB'lerinin etkinliklerinin artırılması
- İnsan kaynaklarının bölgenin önceliklerine paralel kanallara yönlendirilmesi
- Toplumsallaşmanın ve sosyal dayanışmanın geliştirilmesi
- Eğitim ve sağlık hizmetlerinin kalitesinin yükseltilmesi

Amaç: Beşeri Sermayenin ve Sosyal Yaşamın Geliştirilmesi

- İnsan kaynaklarının bölgenin önceliklerine paralel kanallara yönlendirilmesi
- Toplumsallaşmanın ve sosyal dayanışmanın geliştirilmesi
- Eğitim ve sağlık kalitesinin yükseltilmesi

Amaç: Çevresel Sürdürülebilirliğin Sağlanması

- Atık yönetimine ilişkin altyapı eksiklerinin giderilmesi
- Çevre bilincinin yükseltilmesi ve bilgi birikiminin artırılması
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaştırılması
- Enerji verimliliğinin artırılması
- Doğal risk faktörlerine karşı hazırlıklı olunması

Güney Marmara Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan Bölge Planı bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel altyapısını çevreci politikalar eşliğinde yönlendirilerek bölgenin yaşam kalitesini artırıcı stratejiler geliştirmiştir. Geliştirilen stratejilere eğitim, finansman ve insan kaynakları bakımından destek olan kalkınma ajansı, bölge genelindeki iş gücünün ve ekonomik faaliyetlerin sosyal politikalar ile bir bütün halinde gelişmesini sağlamaktadır.

Planlama Bölgesine yönelik Güney Marmara Kalkınma Ajansı Tarafından TR 22 Güney Marmara Bölgesi Bölge Planı (2014 - 2023) taslak çalışmaları devam etmektedir.

Bölge Planı Mekânsal Gelişim Seması

Bölge, İstanbul, İzmir ve Bursa metropollerine yakın ve erişilebilir bir konumda olup bölge içi yerleşme yapısı çoklu orta büyüklükte kent merkezi şeklindedir. Bölgenin en önemli kentleri, Balıkesir, Çanakkale, Bandırma ve Edremit'tir. Balıkesir ve Çanakkale hizmet merkezleri olarak ön plana çıkarken, Bandırma, TCDD ve BAGFAŞ limanları ile demiryolu bağlantısının sağladığı avantaj ve büyük ölçekli sanayi tesisleriyle bölgenin sanayi merkezi, Edremit ise yakın çevresindeki yerleşmelerle birlikte turizm merkezi durumundadır. Bandırma Bölgenin sanayi merkezi konumundayken Edremit ise turizmde öne çıkan kent olarak görülmektedir. Sanayide diğer ilçelere oranla daha çok gelişme gösteren Biga ve Çan Bandırma ile birlikte Bölgenin kuzeyinde uzanan sanayi aksını oluşturmaktadır. Edremit Körfezi'nde yer alan Ayvalık, Burhaniye, Gömeç ve Ayvacık ise ağırlıklı olarak daha gelişmiş bir ilçe olan Edremit ile etkileşim içindedir.

6.3.1.5. İL STRATEJİ PLANLARI

Balıkesir Stratejik Planı (2010 - 2014), Çanakkale Stratejik Plan (2010 - 2014) İl Özel İdareleri tarafından hazırlanmış stratejik planlarda temel yaklaşımlar olarak illere ilişkin Güçlü-Zayıf yönler ile Fırsatlar ve Tehditlerin birlikte değerlendirilmesi sonucu SWOT (GZFT) analizleri ve öncelikli ele alınması gereken konulara ilişkin stratejiler ve bu stratejilerin uygulanmasına yönelik esas yaklaşımlar ele alınmaktadır.

BALIKESİR STRATEJİK PLANI (2010 - 2014)

Balıkesir İl Özel İdaresi tarafından hazırlanmış Stratejik Plan ile temel yaklaşımları aşağıdaki başlıklar şeklinde belirtilmiştir.

- 1- Çevresel Gelişim ve Köye Yönelik Hizmetler
- 2- Eğitim Hizmetleri
- 3- Sağlık Hizmetleri
- 4- Gençlik ve Spor
- 5- Sosyal Hizmetler
- 6- Tarım ve Hayvancılık
- 7- Çevre, Orman ve Doğal Kaynaklar
- 8- Kültür ve Turizm
- 9- Doğal Afet ve Acil Durum Hizmetleri
- 10- Kurumsal Kapasitenin Artırılması ve Kurumsal İşbirliğinin Geliştirilmesi

Bu Plana ilişkin yaklaşımların temelini; "Balıkesir'de eğitim, kültür, sağlık, tarım, çevre, ekonomi, imar ve sosyal alanda sürekli gelişmeyi temel ilke olarak kaynakların il öncelikleri doğrultusunda, katılımcı, stratejik yönetim anlayışıyla, plan dâhilinde rasyonel kullanımını sağlayarak, yaşam kalitesini yükseltmek"⁵ oluşturmaktadır.

ÇANAKKALE STRATEJİK PLANI (2010 - 2014)

Çanakkale İl Özel İdaresi tarafından hazırlanmış Stratejik Plan ile temel yaklaşımları aşağıdaki başlıklar şeklinde belirtilmiştir.

- 1- Kırsal Kalkınma
- 2- Bitkisel ve Hayvansal Ürünler Üretimi
- 3- Tarımsal Teşkilatlanmanın Güçlendirilmesi
- 4- Tarımsal Envanter
- 5- Eğitim ve Sağlıkta Kalitenin Artırılması
- 6- Mikro Yatırımlar
- 7- Sosyal Hizmetler ve Yardımlar
- 8- Halk Eğitimi ve Halkın Bilinçlendirilmesi
- 9- Kültürel Yaşamın Zenginleştirilmesi
- 10- Ören Yerleri
- 11- Turizmin Geliştirilmesi ve Çeşitlendirilmesi
- 12- Çevresel ve Mekânsal Gelişme
- 13- Su Kirliliği ve Katı Atık
- 14- Fiziki Altyapı
- 15- Fiziki Planlama
- 16- Doğal Afetler
- 17- Çalışanların Özlük Haklarının Güçlendirilmesi
- 18- Kurumlar arası İşbirliğinin Güçlendirilmesi
- 19- Kurumsal ve Yönetimsel Gelişme
- 20- Yerel Bilgi Bankası

Bu plana ilişkin temel yaklaşımların temelini ; 'Çanakkale ilinde yerleşik kişi ve kurumlara yönelik başta eğitim, sağlık, tarım, çevre ve bayındırlık alanları öncelikli olmak üzere tüm kamusal

⁵ Balıkesir İl Özel İdaresi Stratejik Planı (2010 - 2014)

hizmetlerini; katılımcı, saydam, hesap verebilir çağdaş yönetim anlayışıyla sunup; ilin dünya mirası varlıklarını, doğasını, tarihini, kültürel ve turizme yönelik zenginliklerini de değerlendirerek, ilin kaynaklarının bir plan dâhilinde, rasyonel biçimde dağıtımını ve kullanımını sağlayacak yatırımlar yaparak, ildeki halkın yaşam kalitesini ve refahını yükseltmek⁶ oluşturmaktadır.

6.3.1.6. FİZİKİ PLANLAR

Bu planlar Balıkesir ve Çanakkale İl sınırları dâhilinde daha önce yetkili kurumlar tarafından hazırlanmış üst ve alt ölçekli planları kapsamaktadır. Bu planlar niteliğine göre;

1/25000 Ölçekli Çevre Düzeni Planları (bu planın yürürlüğe girmesi ile iptal edilmektedir):

- Karabiga-Gümüşçay 1/25 000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı
- Kuzey Çanakkale 1/25 000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı
- Güney Çanakkale 1/25 000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı
- Edremit Körfezi 1/25 000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı
- Saroz Körfezi 1/25 000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı
- Bozcaada İlçesi 1/25 000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI

Ayrıca Turizm Merkezlerine ilişkin 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planları ile Milli Parklar, Tabiat Parkları, Tabiatı Koruma Alanları ve Tabiat Anıtı dâhilindeki Uzun Devreli Gelişme Planları/Gelişme Planları/Yönetim Planları yerleşimlerin 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planları, Mevzi İmar Planları, Köy Gelişim Planları ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planları da bulunmaktadır.

6.3.2. ÇEVRESEL POLİTİKALAR

Planlama Bölgesindeki çevre sorunları; hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği, gürültü kirliliği, görüntü kirliliği ve sanayi kirliliği olarak gruplandırılabilir. Bölgedeki çevre kirliliklerinin temelinde; tarımsal faaliyetlerde artan bilinçsiz ilaç kullanımı, kentleşme ve endüstrileşmenin hızına altyapının yetişememesi ve kontrol mekanizmalarında yaşanan aksaklıklar gösterilebilir.

Planlama Bölgesi kentleri sahip olduğu; tarım ve hayvancılık potansiyeli, turizm potansiyeli, ticaret potansiyeli ve uzmanlaşmış sanayi potansiyeli nedeni ile iş gücü piyasası açısından gelişmekte olan bir yapıya sahiptir. Planlama bölgesindeki bu gelişme eğilimleri, bölgenin tamamına eşit derecede yansımakta, belli yerleşmelerde yoğunlaşmaktadır. Bu yoğunlaşma beraberinde konut, çalışma alanı, sanayi, sosyal donatı ve teknik altyapı gibi gereksinimleri getirmektedir.

Balıkesir Merkez, Bandırma, Susurluk, Çanakkale Merkez, Çan ve Biga gibi kentsel yerleşik alanların geniş olduğu, tarım, sanayi ve hizmetler alanlarında sahip oldukları iş gücü potansiyelleri sebebi ile iç ve dış göçün tercih edilen merkezleridir. Ayrıca mevcut nüfuslarındaki doğal artış da bu ilçelerin büyümelerine ve yoğunluğunun artmasına neden olmaktadır.

Edremit Körfezi yerleşmeleri, Kapıdağ Yarımadası, Çanakkale Kıyı Kesimi ve Gelibolu Yarımadası gibi turizm potansiyeline sahip, yaz kış nüfus dengesizliklerinin yaşandığı, ikincil konut baskısının yoğun olarak gözlemlendiği bölgelerde ise artan turizm faaliyetleri ile işgücünün bölge dışından temin edilmesi gibi etmenler kentlerin kapasitesini zorlamaktadır. Bu kapasite artışına yerel yönetimlerin mevcut mali yapıları ve teknik altyapıları yetişmemektedir. Ayrıca turizm potansiyelinin yanında bu yerleşmeler; zeytin, zeytinyağı gibi emek yoğun çalışma modeline sahip insan gücünü bölge dışından gelen iş gücü ile karşılamakta, bu durum sezonluk olarak kırsal kesimlerdeki nüfus hareketliliğine neden olmaktadır.

Bölgede yaşanan nüfus hareketliliği ve işgücü potansiyeli, bölgenin sahip olduğu doğal, kültürel ve stratejik önem ile birleşince; ulusal ve uluslararası proje ve yatırım kararlarının yer seçim kararları bölge genelinde yoğunlaştırmaktadır. Ulaşım, sanayi, enerji, madencilik ve turizm gibi alanlarda

⁶ Çanakkale İl Özel İdaresi Stratejik Planı (2010 - 2014)

yoğunlaşan yatırım kararları mevcut altyapı düşünülmeden gerçekleştirilmesi dâhilinde bölgenin mevcut sorunlarını daha da arttıracaktır.

Bölge genelinde yaşanan çevre kirliliklerinin en büyük etkisi doğal çevre üzerinde olmaktadır. Bölgenin sahip olduğu doğal zenginlikler ve çevre dengesi bölgenin sorunları olan; kentleşme, endüstrileşme, turizm, zirai ilaçlama ve proje yatırım kararlarında yaşanan eksiklikler nedeni ile risk altındadır. Bu unsurlara kontrol mekanizmalarında yaşanan eksikliklerde eklenince doğal dengenin korunmasında ve rehabilitasyonunda aksaklıklar meydana gelmektedir.

Tarım ve hayvancılık sektörlerinin yoğun olarak yapıldığı kırsal yerleşmelerde bilinçsiz tarım ilacı kullanımı toprak kirliliğine neden olmaktadır. Akarsu havzalarında yapılan tarımsal faaliyetlerde ise toprak kirliliği ile birlikte yer altı ve yüzey sularının kirlenmesine neden olmaktadır. Tarımsal faaliyetlerini tarımsal sanayi ile destekleyen yerleşmelerde ise tarım alanlarının imara açılması ve kontrolsüz üretim yapılması gibi unsurlar toprak kirliliğinin yanında tarım topraklarının azalmasına da neden olmaktadır.

Toprak kirliliğinin bir diğer nedeni de evsel ve sanayi atıklarının düzensiz ve vahşi depolama teknikleri ile toprak üzerine bırakılmasıdır. Bu yöntem, atıkların toprağa karışarak topraktaki organik madde ve çözünmüş minerallerin oranını düşürmekte ve geçirgenliğini arttırmaktadır. Buna bağlı olarak yer altı su havzaları ve yüzey suları etkilenmekte, depolamanın yapıldığı alanlardan kirlilik unsurları su ve hava yolu ile çevreye yayılmaktadır. Bölgede kirlilik nedenlerine bağlı olarak toprak oluşum hızı yavaşlamış ve topraktaki tuzluluk oranı artmış ve azot, potasyum, fosfor gibi mineraller azalmıştır. Toprakta yaşanan organik madde ve mineral maddelerinin oranındaki değişim toprak kalitesini ve buna bağlı verimi etkilemektedir.

Toprak kirliliğine bağlı sorunları azaltmak ve yok etmek için bölge genelinde kontrolsüz yapılaşmanın önüne geçilmesi ve altyapı çalışmalarının hızlandırılması gerekmektedir. Yerel yönetimler tarafından kurulan Katı Atık Birlikleri'nin faaliyetlerinin hızlandırılması ve bölge genelinde evsel ve sanayi atıklarının düzenli depolama sahaları ile bertarafının sağlanması gerekmektedir. Bölge genelinde katı atık yönetim ve organizasyonun oluşturulması ve takip edilebilir nitelikte mekanizmaların oluşturulması gerekmektedir. Ayrıca zirai ilaç kullanımında tarım uygulamalarında toprak analizleri yapılarak, toprağın niteliğine uygun organik gübreleme ve rehabilitasyon çalışmaları başlatılmalıdır.

Bölge genelindeki su kirliliğinin ana sebepleri de toprak kirliliğinde olduğu gibi hızlı kentleşme, endüstrileşme, zirai ilaç kullanımı ve kontrol mekanizmalarında yaşanan problemlerdir. Bölge genelinde özellikle içme suyu havzalarında yaşanan kentleşme baskısı yer altı su kaynaklarının kirlenmesine neden olmaktadır. Su kirliliğindeki diğer bir etmen ise evsel ve sanayi atıklarının arıtma yapılmadan derelere ve denize deşarj edilmesidir. Özellikler kıyı kesimlerde ikincil konutlarda yaşanan altyapı yetersizlikler nedeni ile evsel atıklar denize deşarj edilmektedir.

Sanayi üretiminin yoğun olduğu ve tekil sanayileşmenin hızla geliştiği önemli akslar üzerinde bulunan sanayi tesislerinin atıkları arıtma yapılmadan derelere bırakılmaktadır. Bu sorun kirliliğin akarsular boyunca etrafa yayılmasını ve dolayısı ile denizlere kadar olan bölgelerde kirliliğe bağlı sorunların yaşanmasına neden olmaktadır.

Bölgede su kirliliğini önlemeye yönelik yerel yönetimler tarafından yapılan veya proje halinde olan atık su arıtma tesislerinin bölge geneline yayılması ve belediyelerce kurulan atık su birliklerinin faaliyetlerinin hızlanması gerekmektedir. Münferit sanayi tesislerinin atık yönetim planları oluşturulmalı ve bu atıklar arıtmaya tabi tutulmalıdır. Su havzalarının kentleşme baskısından korunması gerekmektedir. Zirai ilaçlamanın kontrollü ve organik bazlı yapılması için çiftçi bilgilendirme ve uygulama yöntemleri geliştirilmelidir.

Bölgede hava kirliliğine neden olan etmenler kentsel mekânlarda karşımıza çıkmaktadır. Isınma kaynaklı ve sanayi üretimi kaynaklı hava kirliliği bölgenin başlıca hava kirliliği sorunlarından biridir. Yakıt kalitesinin düşük olması, trafik yoğunluğunun günden güne artıyor olması da hava kirliliğine neden olan etmenlerdendir. Ayrıca Çan ve Biga ilçelerinde bulunan ve linyit kömür kullanılarak enerji üreten termik santrallerin üretim faaliyetleri sonucu hava kirliliği meydana gelmektedir. Yenilenebilir enerji

üretimi ve kullanımına ait teşvikler öncelikli olarak desteklenmelidir. Bölgede doğal gaz iletim hattı bazı ilçelerde sanayi ve konut amaçlı olarak kullanılmaktadır.

Bölgedeki hava kirliliği kaynaklı sorunların giderilmesi için doğal gaz kullanımını evsel ve sanayi kullanımında yaygınlaştırılması gerekmektedir. Trafik kaynaklı hava kirliliğinin engellenmesi için toplu ulaşım ve çevreci ulaşım yöntemlerinin yaygınlaştırılması gerekmektedir. Bölgede bulunan termik santrallerin baca emisyon oranları ve filtreleme sistemleri çevreci teknolojiler ile donatılması gerekmektedir. Isınmada kullanılan yakıtların kalitelerinin kontrolünün düzenli olarak yapılması gerekmektedir.

Bölgeye yapılan büyük ölçekli ulaşım, sanayi, enerji ve madencilik yatırımları, doğal çevrenin mevcut altyapısını etkilemektedir. Doğal denge içerisinde büyük öneme sahip olan habitatlar arası etkileşim ve besin zincirindeki hassas denge, büyük yatırım faaliyetleri nedeni ile etkilenmekte ve yaşamsal sürekliliğini tehlikeye atmaktadır.

Planlama Bölgesi'nin sahip olduğu hassas ekosistemler açısından önemli alanlara sahiptir. Milli Parklar, Sulak Alanlar, Tabiat Parkları bakımından çok sayıda özel statülü alana sahip olan bölgede, yaşanan çevre sorunları bu hassas korunması gereken alanları da etkilemektedir. Bölgenin ekolojik ve biyolojik altyapısını oluşturan özel statülü alanlarda yaşanan; kentleşme baskısı, turizm faaliyetlerindeki artış, tarım faaliyetleri, endüstrileşme ve denetim mekanizmalarında yaşanan eksiklikler gibi sorunlar doğrudan hassas ekosistemleri yani bölgenin hayat kaynağını etkilemektedir.

Planlama yaklaşımı ve plan kararları kapsamında çevre sorunlarının çözümüne yönelik hedeflere öncelik verilmeli ve bu kapsamda kirliliğin oluşma öncesi önlenmesi gerekmektedir. Bu konu plan ölçeği dışında bireysel sorumluluk, toplumsal bilinç ve organize bir denetim yapısının oluşturulması ile sağlanacaktır.

6.3.3. ÇEVRESEL SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK HAVZA BAZINDA BÜTÜNCÜL ÖNLEMLERİN GELİŞTİRİLMESİ

Planlama Bölgesi Kuzey Ege, Marmara ve Susurluk Havza sınırları dâhilinde yer olmakta bu havzalar ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nca çalışmaları yürütülen ve TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Çevre Enstitüsü tarafından hazırlanmış "Havza Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması Projeleri" ile belirlenen kısa, orta ve uzun vadede gerçekleştirilmesi düşünülen öngörüler Çevre Düzeni Planı kapsamında çevresel sorunların çözümüne yönelik belirlenmiş mekânsal kullanımlar için dikkate alınacak unsurları içermektedir.

"Havza Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması Projeleri" ile belirlenmiş hedeflenen temel amaçlar; havzalardaki yüzey ve yeraltı sularının özelliklerinin ve kirlilik durumu ile kentsel, endüstriyel, tarımsal, ekonomik vb. faaliyetlere bağlı olarak oluşan baskı ve etkilerin tespit edilmesi, havza bazında tespit edilen kirlilik kaynaklarının ve yüklerinin ayrıntılı olarak incelenmesi, havzanın çevresel altyapı durumunun tespit edilmesi, havzada meydana gelen kirliliğin önlenmesi, havzanın korunması ve iyileştirilmesi için havzadaki tüm paydaşların katılımı ile kısa, orta ve uzun vadede alınacak tedbirlere yönelik çalışmaların ve planlamaların yapılması amacıyla belirlenmiş havza sınırları içerisinde Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Madde 5 hükümleri doğrultusunda "Havza Koruma Eylem Planları"nın hazırlanmasıdır.⁷

Planlama Bölgesinin içerisinde yer aldığı havza sınırları içerisindeki yerleşimler dikkate alındığında;

Susurluk Havzası sınırlarında kalan ilçeler; Balıkesir Merkez İlçe, Balya, Bandırma, Bigadiç, Dursunbey, Erdek, İvrindi, Kepsut, Manyas, Sındırgı, Savaştepe ve Susurluk İlçeleridir. İlin doğusu Manyas ilçesi, kuzeydoğusu Bandırma ilçesi, batısı Biga ve Yenice ilçeleri, kuzeyi Marmara Denizi ve Erdek Körfezi, güneyi Balya ilçesi ile çevrilidir.

Marmara Havzası sınırlarında kalan ilçeler; Balıkesir İli'nde Gönen ilçesi Çanakkale İli'nde Biga, Merkez İlçe, Eceabat, Gelibolu, Gökçeada, Lâpseki, Çan ve Yenice İlçeleridir.

⁷ TÜBİTAK MAM Havza Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması Projeleri (Susurluk - Kuzey Ege ve Marmara Havzaları)

Kuzey Ege Havzası sınırlarında kalan ilçeler; Balıkesir İli'nde Ayvalık, Burhaniye, Edremit, Gömeç ve Havran ilçeleri ile Çanakkale İli'nde Ayvacık, Bayramiç, Bozcaada ve Ezine ilçeleridir.

Bu her üç havza için belirlenmiş kısa, orta ve uzun vadede gerçekleştirilmesi düşünülen hedefler, Çevre Düzeni Planı projeksiyon döneminin tamamını (2040 yılı) kapsamakta olup aşağıdaki gibidir;

6.3.3.1. SUSURLUK HAVZASI

A. Kısa Vadede Yapılması Gerekenler (2011-2020 Dönemi)

Susurluk Havzası'nda 2011-2020 yılları arasındaki dönemi kapsayan sürede yapılması gerekenler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- Nüfusu 10.000 – 100.000 arasında olan tüm yerleşim yerlerinde mevzuata uygun olarak kentsel AAT ler yapılmalıdır.

- Yerleşimlerin içme suyu havzalarında bulunmalarına veya hassas alan statüsü kazanmalarına göre veya mevcut arıtma sistemlerinin nüfusa bağlı olarak revizyon gerektirmesi durumunda gerekli revizyonları mevzuatta verilen sürelerde yapılmalıdır.

- Tüm tekil endüstrilerin ve OSB'lerin mevzuatta belirtilen deşarj standartlarına uymaları için gerekli düzenlemeleri (AAT inşaatı, çevre izin belgelerinin alınması vb.) yapmaları gerekmektedir.

- Zeytinyağı üretimi yapan işletmelerde, zeytin kara suyundan kaynaklanan kirliliğin önlenmesi için sektörel işbirliği toplantıları yapılmalı ve neticede belirlenecek olan çözüm yöntemlerinin uygulamaya geçirilmesi, bunun yanında bu tür tesislerden kanalizasyona ve alıcı ortama yapılan tüm kontrolsüz deşarjların acilen önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması şarttır.

- Jeotermal sulardan kaynaklanan kirliliğin yönetimi için ilgili mevzuatın geliştirilmesi gerekmektedir. Geliştirilmiş mevzuat ışığında, işletmelerle işbirliği içerisinde girilerek jeotermal deşarjların önlenmesi ve kirliliğin etki edebileceği su kaynaklarında bor istasyonları kurularak düzenli olarak izlenmesi öngörülmüştür.

- Özellikle Büyükşehir Belediyelerinde ve diğer tüm belediyelerde kanalizasyona deşarj standartlarının oluşturulması ve tamamlanmış olması sağlanmalıdır. Deşarj standartları uygulandığı takdirde söz konusu su ortamının su kalitesi ve ekolojik statüsünün hala değişmediği durumlarda, sıcak nokta⁸ alanına özgü olarak yürütülecek model destekli detaylı bilimsel çalışma bulguları ışığında, en uygun üretim ve arıtma teknolojileri de dikkate alınarak gerektiğinde noktasal kaynakların deşarj parametre ve limitleri ile deşarj yükleri yeniden değerlendirilmeli ve alıcı ortam deşarj standartları oluşturulması kısa vadede tamamlanmalıdır.

- Havzada yer alan tüm yerleşim yerlerinde, bağlı oldukları katı atık birliklerinin nüfusuna bağlı olarak, mevzuata uygun katı atık bertarafında düzenli depolamaya geçilmesi gerekmektedir. Bağlı olduğu katı atık birliğinin nüfusu 50.000 in üzerinde olan tüm yerleşim yerlerinde katı atık düzensiz depolama alanlarının rehabilitasyonu tamamlanmalıdır.

- Tehlikeli ve özel atıkların bertarafı ile ilgili olarak, atık üreticileri ile sorumlu kurum ve kuruluşların bilinçlendirilmesi için yürütülecek faaliyetlerin tamamlanması öngörülmüştür.

- Madencilik atıklarından kaynaklanan kirliliğin yönetimi için mevzuatın geliştirilmesi, geliştirilmiş mevzuat ışığında, işletmelerle işbirliği içerisinde girilerek eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının gerçekleştirilmesi ve sektörel bazda yönetim planlarının hazırlanması gerekmektedir.

- Havza genelinde faaliyet gösteren ve çevresel açıdan baskı unsuru olan taşocakları ve maden sahaları rehabilite edilmelidir.

- Havza sınırları içerisinde belirlenen sıcak noktalara özel sunulan çözüm önerileri uygulanmalı ve bu noktalardaki baskıların neden olduğu etkiler izlenmelidir.

- Havzada içme ve kullanma suyu temini amacıyla kullanılan Barajlar ile önümüzdeki yıllarda içme suyu kaynağı olarak düşünülen Baraj göllerinde özel hüküm belirleme çalışmalarının tamamlanması gerekmektedir.

⁸ Sıcak Nokta: Havza bazında, çeşitli çalışmalar ile elde edilmiş kirlilik düzeyi alanları kapsamaktadır.

- Ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmaları kapsamında gerçekleştirilecek olan etüt ve projelendirme çalışmalarının tamamlanması gerekmektedir.

- Havzadaki tüm su kaynaklarının potansiyelinin belirlenmesi için yapılacak envanter çalışmalarının yapılması, su kaynaklarının en iyi şartlarda yönetimi için gerekli yapılanmanın gerçekleştirilmiş olması gerektiği düşünülmektedir. Su kaynakları yönetiminin önemli bir parçası olan akım ve su kalitesi izleme sisteminin kurulması, akarsu ıslah çalışmalarının ise tamamlanması önerilmektedir.

- Havzada oluşan tarımsal baskının etkilerini en aza indirmek için öncelikle nehir civarında yer alan köylerde ardından çayı besleyen derelerin etkilendiği yerleşim yerlerinde Tarımsal Kirlilik Yönetimi çalışmaları gerçekleştirilmelidir. Bölgede öncelikle küçük çerçeve de ardından tüm alt havzayı kapsayacak boyutta envanter oluşturma, eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının yapılması gerektiği düşünülmektedir. Bu çalışmalar sonucunda tarım alanlarının büyüklüğü ile kullanılan gübre türü ve miktarları konusunda daha gerçekçi rakamlara ulaşılabilmektedir. Ayrıca envanter çalışmalarında olduğu gibi yine öncelikle çayın kıyısında yer alan köylerden başlamak üzere tarımda suyun ve gübrenin olumlu kullanılması konusunda eğitimler verilmelidir. Gübre ve pestisit satışları kontrol altına alınmalıdır. Yine en kısa dönemde başlayarak ve/veya hâlihazırda sürdürülen çalışmalar devam ettirilerek bölge halkı organik tarım, damlatmalı sulama gibi iyi tarım uygulamaları hakkında bilinçlendirilmeli ve kullanması konusunda teşvik edilmelidir.

- Hayvansal atık yönetim stratejilerinin belirlenmesine geçilmelidir. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı mahalli birimleri ile etkin koordinasyon ve işbirliği kurularak öncelikle küçük işletmelerin Hayvancılık OSB (Organize Tarım ve Hayvancılık Bölgeleri) yapılanması içinde yer alması teşvik edilerek büyük ölçekli işletmelere geçiş hedeflenebilir. Büyük ölçekli tekil işletmeler ve Hayvancılık OSB (Organize Tarım ve Hayvancılık Bölgeleri) yapılanması içinde yer alan küçük/orta ölçekli işletmelerde hayvansal atıklar, kompost ve/veya anaerobik çürütme (biyometan) tesislerinde stabilize edilerek organik madde ve/veya biyoenerji geri dönüşümü projelerine yönlendirilip, yenilenebilir enerji teşviki ve organik gübreden önemli ekonomik girdi elde etmeleri sağlanabilir.

- Kıyı Kanununa istinaden deniz, doğal ve suni göller ve akarsu kıyıları ile deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerine ait düzenlemeleri ve bu yerlerden yararlanma imkân ve şartları kısa vadede değerlendirilmelidir.

- Arıtılmış atık suyun yeniden kullanımında, kullanım amacının gerektirdiği su kalitesi kriterlerinin (Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği-Teknik Usuller Tebliği) sağlanması önem taşımaktadır. Havzada tarımsal/endüstriyel amaçlı yeraltı suyu çekiminin çok olmasına göre, yağış durumuna göre, akarsuyun debisine göre, arıtılmış atık suyun depolanabilmesine göre kullanım amacı belirlenmeli ve su tüketicileri buna göre yönlendirilmelidir.

- Tarımsal amaçlı su kullanımının azaltılması için su dağıtım sistemlerinin yapısal yönden iyileştirilmesi, basınçlı sulama sistemlerinin uygulanması, su dağıtım programlarının hazırlanması tamamlanması gereken uygulamalardır.

- Havzada yer alan, Sulak Alan Koruma Alanları, yönetim planları hizmetleri tamamlanmalı, uluslararası standartlara uygun su ürünleri üretimi şartlarının kısa vadede sağlanması gerekmektedir.

B. Orta Vadede Yapılması Gerekenler (2020-2030 Dönemi)

Susurluk Havzası'nda 2020-2030 yılları arasındaki dönemi kapsayan sürede yapılması gerekenler şu şekilde belirlenmiştir:

- Nüfusu 10.000 in altında olan belediyeler ile nüfusu 2.000 in üzerinde olan kırsal köylerde mevzuata uygun olarak AAT'lerinin yapılması gerekmektedir. Yerleşimlerin içme suyu havzalarında bulunmalarına veya hassas alan statüsü kazanmalarına göre veya mevcut arıtma sistemlerinin nüfusa bağlı olarak revizyon gerektirmesi durumunda gerekli revizyonları mevzuatta verilen sürelerde yapmalıdır.

- Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinden kaynaklanan yayılı ve noktasal yüklerin önlenmesi amacıyla yapılacak çalışmalar kısa vadede başlayıp orta ve uzun vadede sürekliliği sağlanmalıdır.

- Tehlikeli ve özel atıkların ve tıbbi atıkların denetimi hususunda ilgili mevzuatın uygulanması çalışmalarının orta vadede devam etmesi gerekmektedir.

- Erozyonla mücadele konusunda sistematik ve sürekli olarak yapılan çalışmalar orta vadede devam edip 2040 yılına kadar sürecektir.

- Yeraltı ve yüzeysel sularının akım ve kalitesinin izlenmesi, arıtılmış atık suların yeniden kullanımı, tarımsal amaçlı su kullanımı azaltma çalışmaları izleme ve denetimleri orta vadede devam etmesi gereken çalışmalardır.

- 2030 yılına kadar su üzerindeki baskıların önlenmesi için gerekli taşkın önleme yatırımlarının yapılması gerekmektedir.

C. Uzun Vadede Yapılması Gerekenler (2030-2040 Dönemi)

Susurluk Havzası'nda 2030-2040 yılları arasındaki dönemi kapsayan sürede yapılması gerekenler şu şekilde belirlenmiştir:

Eylem planı kapsamında gerçekleştirilecek tüm faaliyetler HSA/ÇİB (Havza Su Ajansı veya Çevre İdaresi Başkanlığı benzeri bir yapılanma) tarafından devamlı surette izlenecek ve mevzuata uygunluğu denetlenecektir.

6.3.3.2. MARMARA HAVZASI

A. Kısa Vadede Yapılması Gerekenler (2011-2020 Dönemi)

Marmara Havzası'nda 2011-2020 yılları arasındaki dönemi kapsayan sürede yapılması gerekenler şu şekilde belirlenmiştir:

- Nüfusu 10.000 – 100.000 arasında olan tüm yerleşim yerlerinde mevzuata uygun olarak kentsel AAT ler yapılmalıdır.

- Yerleşimlerin içme suyu havzalarında bulunmalarına veya hassas alan statüsü kazanmalarına göre veya mevcut arıtma sistemlerinin nüfusa bağlı olarak revizyon gerektirmesi durumunda gerekli revizyonları mevzuatta verilen sürelerde yapılmalıdır.

- Ön Arıtma Tesislerinin, Biyolojik Atıksu Arıtma Tesislerine dönüştürülmesi gerekmektedir.

- Marmara Denizi'nin bir iç deniz olması ve deniz suyu kalitesinin iyileştirilmesi açısından Ön Atıksu Arıtma Tesislerinin hızlıca Biyolojik Atıksu Arıtma Tesislerine dönüştürülmesi gereklidir. Mevcut Ön Atıksu Arıtma Tesislerinin çok değerli arazilerde olması ve yer sıkıntısı bulunmasını da göz önünde bulundurarak ilgili kurumlar tarafından uygun çözümlerin belirlenmesi önem arz etmektedir.

- Tüm tekil endüstrilerin ve OSB'lerin mevzuatta belirtilen deşarj standartlarına uymaları için gerekli düzenlemeleri (AAT inşaatı, çevre izninin alınması vb.) yapmaları gerekmektedir.

- Sıcak noktalar olarak belirtilen yüzeysel sularda su kalite gözlem istasyonlarının kurulması sağlanmalıdır.

- İçme suyu olarak kullanılan göletlerin mutlak koruma bandı istisnâ edilmelidir.

- Yerleşim bölgelerini dışında kalan ve kanalizasyon altyapısına bağlanamayan yer alan otel, motel, tatil köyü vb. turistik tesislerin atıksu altyapıları, ilgili mevzuat şartlarını sağlayacak şekilde iyileştirilmelidir.

- Havzada planlanacak yeni OSB'ler için yer seçimi, oluşacak yükler ve çevresel riskler açısından, HSA/ÇİB (Havza Su Ajansı veya Çevre İdaresi Başkanlığı benzeri bir yapılanma)'in görüşü de alınarak yapılmalıdır.

- Havzada yer alan tüm yerleşim yerlerinde, bağlı oldukları katı atık birliklerinin nüfusuna bağlı, mevzuata uygun olarak katı atık bertarafında düzenli depolamaya geçilmesi gerekmektedir. Bağlı olduğu katı atık birliğinin nüfusu 50.000 in üzerinde olan tüm yerleşim yerlerinde katı atık düzensiz depolama alanlarının rehabilitasyonu tamamlanmalıdır.

- Arıtma çamurlarının tarımda kullanımı başta olmak üzere bertaraf alternatiflerinin belirlenmesi gereklidir.

- Tehlikeli ve özel atıkların bertarafı ile ilgili olarak, atık üreticileri ile sorumlu kurum ve kuruluşların bilinçlendirilmesi için yürütülecek faaliyetlerin tamamlanması öngörülmüştür.

- Havza genelinde faaliyet gösteren ve çevresel açıdan baskı unsuru olan taşocakları ve maden sahalarının çevre etkileri araştırılarak, rehabilite edilmelidir.

- Ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmaları kapsamında gerçekleştirilecek olan etüt ve projelendirme çalışmalarının tamamlanması gerekmektedir.

- Havzadaki tüm su kaynaklarının potansiyelinin belirlenmesi için yapılacak envanter çalışmalarının, su kaynaklarının en iyi şartlarda yönetimi için gerekli yapılanmanın gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir. Su kaynakları yönetiminin önemli bir parçası olan akım ve su kalitesi izleme sistemi kurulmalı, akarsu ıslah çalışmaları tamamlanmalıdır.

- Atmosferik taşınımın (Edirne-İstanbul-Kocaeli Otoyolu ve İstanbul ile Kocaeli sanayi emisyonlarının) havza su kaynaklarına etkisi araştırılmalıdır.

- AAT İşletilmesi konusunda yetkili personel açığı giderilmelidir.

- Havzada oluşan tarımsal baskının etkilerini en aza indirmek için öncelikle nehir civarında yer alan köylerde ardından çayı besleyen derelerin etkilendiği yerleşim yerlerinde Tarımsal Kirlilik Yönetimi çalışmaları gerçekleştirilmelidir. Bölgede öncelikle küçük çerçevede ardından tüm alt havzayı kapsayacak boyutta envanter oluşturma, eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının yapılması gerektiği düşünülmektedir. Bu çalışmalar sonucunda tarım alanlarının büyüklüğü ile kullanılan gübre türü ve miktarları konusunda daha gerçekçi rakamlara ulaşılabilecektir. Ayrıca envanter çalışmalarında olduğu gibi yine öncelikle çayın kıyısında yer alan köylerden başlamak üzere tarımda suyun ve gübrenin olumlu kullanılması konusunda eğitimler verilmelidir. Gübre ve pestisit satışları kontrol altına alınmalıdır. Yine en kısa dönemde hâlihazırda sürdürülen çalışmalar devam ettirilerek bölge halkı organik tarım, damlatmalı sulama gibi iyi tarım uygulamaları hakkında bilinçlendirilmeli ve kullanması konusunda teşvik edilmelidir.

- Hayvansal atık yönetim stratejilerinin belirlenmesine geçilmesi önerilmektedir. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı mahalli birimleri ile etkin koordinasyon ve işbirliği kurularak öncelikle küçük işletmelerin Hayvancılık OSB (Organize Tarım ve Hayvancılık Bölgeleri) yapılması içinde yer alması teşvik edilerek büyük ölçekli işletmelere geçiş hedeflenebilir.

- Büyük ölçekli tekil işletmeler ve Hayvancılık OSB (Organize Tarım ve Hayvancılık Bölgeleri) yapılması içinde yer alan küçük/orta ölçekli işletmelerde hayvansal atıklar, kompost ve/veya anaerobik çürütme (biyometan) tesislerinde stabilize edilerek organik madde ve/veya biyoenerji geri dönüşümü projelerine yönlendirilip, yenilenebilir enerji teşviki ve organik gübreden önemli ekonomik girdi elde etmeleri sağlanabilir.

- Artılmış atık suyun yeniden kullanımında, kullanım amacının gerektirdiği su kalitesi kriterlerinin (Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği - Teknik Usuller Tebliği) sağlanması önem taşımaktadır. Havzada tarımsal/endüstriyel amaçlı yeraltı suyu çekiminin çok olmasına göre, yağış durumuna göre, akarsuyun debisine göre, artılmış atıksuyun depolanabilmesine göre kullanım amacı belirlenmeli ve su tüketicileri buna göre yönlendirilmelidir.

- Tarımsal amaçlı su kullanımının azaltılması için su dağıtım sistemlerinin yapısal yönden iyileştirilmesi, basınçlı sulama sistemlerinin uygulanması, su dağıtım programlarının hazırlanması, tamamlanması gereken uygulamalardır.

- Havzada yer alan, Sulak Alan Koruma Alanları, yönetim planları hizmetleri tamamlanmalı, uluslararası standartlara uygun su ürünleri üretimi şartlarının sağlanması gerekmektedir.

- Kıyı Kanununa istinaden deniz, doğal ve suni göller ve akarsu kıyıları ile deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil Şeritlerine ait düzenlemeleri ve bu yerlerden yararlanma imkan ve şartları değerlendirilmelidir.

B. Orta Vadede Yapılması Gerekenler (2020-2030 Dönemi)

Marmara Havzası'nda 2020-2030 yılları arasındaki dönemi kapsayan sürede yapılması gerekenler şu şekilde belirlenmiştir:

- Havzada bulunan Ön Arıtma Tesislerinin Biyolojik AAT'ye dönüştürülmesi tamamlanmalıdır.

- Nüfusu 10.000 in altında olan belediyeler ile nüfusu 2.000 in üzerinde olan kırsal köylerde mevzuata uygun olarak AAT lerin yapılması gerekmektedir.

- Havzada yer alan ve bağlı olduğu katı atık birliğinin nüfusu 50.000 in altında olan tüm belediyelerde katı atık düzensiz depolama alanlarının rehabilitasyonu tamamlanmalıdır.

- Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinden kaynaklanan yayılı ve noktasal yüklerin önlenmesi amacıyla kısa vadede başlatılacak olan çalışmaların orta ve uzun vadede sürekliliği sağlanmalıdır.

- Su üzerindeki baskıların önlenmesi için gerekli taşkın önleme yatırımlarının yapılması gerekmektedir.

- Tehlikeli ve özel atıkların ve tıbbi atıkların denetimi hususunda ilgili mevzuatın uygulanması çalışmalarının orta vadede devam etmesi gerekmektedir.

- Erozyonla mücadele konusunda sistematik ve sürekli olarak yapılan çalışmalar orta vadede devam edip uzun vadede sürecektir.

- Yeraltı ve yüzeysel sularının akım ve kalitesinin izlenmesi, arıtılmış atık suların yeniden kullanımı, tarımsal amaçlı su kullanımı azaltma çalışmaları izleme ve denetimleri orta ve uzun vadede devam etmesi gereken çalışmalardır.

- Deşarj standartları uygulandığı takdirde söz konusu su ortamının su kalitesi ve ekolojik statüsünün hala değişmediği durumlarda, sıcak nokta alanına özgü olarak yürütülecek model destekli detaylı bilimsel çalışma bulguları ışığında, en uygun üretim (BAT) ve arıtma teknolojileri de dikkate alınarak gerektiğinde noktasal kaynakların deşarj parametre ve limitleri ile deşarj yükleri yeniden değerlendirilmeli ve alıcı ortam deşarj standartları oluşturulması tamamlanmalıdır.

C. Uzun Vadede Yapılması Gerekenler (2030-2040 Dönemi)

Marmara Havzası'nda 2030-2040 yılları arasındaki dönemi kapsayan sürede yapılması gerekenler şu şekilde belirlenmiştir:

- Yüzeysel su kalitesinin korunması amacıyla havzaya özel koruma tedbirlerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

- Eylem planı etkinliğinin izleme ve denetimi yapılmalıdır.

6.3.3.3. KUZEY EGE HAVZASI

A. Kısa Vadede Yapılması Gerekenler (2011-2020 Dönemi)

Kuzey Ege Havzası'nda 2011-2020 yılları arasındaki dönemi kapsayan sürede yapılması gerekenler şu şekilde belirlenmiştir:

- Nüfusu 10.000'den büyük olan tüm yerleşim yerlerinde mevzuata uygun olarak kentsel AAT'lerin yapılması gerekmektedir.

- Tüm tekil endüstrilerin ve OSB'lerin mevzuatta belirtilen deşarj standartlarına uymaları için gerekli düzenlemeleri (AAT inşaatı, deşarj izninin alınması vb.) yapmaları gerekmektedir.

- Özellikle Edremit Körfezi kıyılarında ve havzanın tüm kıyı bölgesinde yer alan otel, motel, tatil köyü vb. turistik tesislerin atık su altyapıları, ilgili mevzuat şartlarını sağlayacak şekilde iyileştirilmelidir.

- Zeytinyağı üretimi yapan işletmelerde, zeytin kara suyundan kaynaklanan kirliliğin önlenmesi için sektörel işbirliği toplantıları yapılmalı ve neticede belirlenecek olan çözüm yöntemlerinin uygulamaya geçirilmesi gerekmektedir. Bunun yanında bu tür tesislerden kanalizasyona ve alıcı ortama yapılan tüm kontrolsüz deşarjların acilen önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması şarttır.

- Havzada yer alan tüm yerleşim yerlerinde, ait oldukları katı atık birliklerinin nüfusuna bağlı olarak, katı atık bertarafında düzenli depolamaya geçilmesi gerekmektedir. Bağlı olduğu katı atık birliğinin nüfusu 50.000'in üzerinde olan tüm yerleşim yerlerinde, katı atık düzensiz depolama alanlarının rehabilitasyonu tamamlanmalıdır.

- Tehlikeli ve özel atıkların bertarafı ile ilgili olarak, atık üreticileri ile sorumlu kurum ve kuruluşların bilinçlendirilmesi için yürütülecek faaliyetlerin tamamlanması öngörülmüştür.

- Havza genelinde faaliyet gösteren ve çevresel açıdan baskı unsuru olan taşocakları ve maden sahaları rehabilite edilmelidir.

- Bölgede hava kirleticilerden kaynaklanan hava kirliliğinin tespiti için izleme sisteminin kurulması önerilmektedir. Aynı zaman zarfı içerisinde hava kirleticilerin su kaynaklarına olan etkilerinin de belirlenmesi için gerekli çalışmaların tamamlanması gerektiği düşünülmektedir.

- Havzada içme ve kullanma suyu temini amacıyla kullanılan Bayramiç, Ayvacık ve Madra Barajlarında özel hüküm belirleme çalışmalarının kadar tamamlanmış olması gerektiği düşünülmektedir.

- Ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmaları kapsamında gerçekleştirilecek olan etüt ve projelendirme çalışmalarının tamamlanması gerekmektedir.

- Havzadaki tüm su kaynaklarının potansiyelinin belirlenmesi için yapılacak envanter çalışmaları ile su kaynaklarının en iyi şartlarda yönetimi için gerekli yapılanmanın gerçekleştirilmiş olması gerektiği düşünülmektedir. Su kaynakları yönetiminin önemli bir parçası olan akım ve su kalitesi izleme sisteminin kurulması ve akarsu ıslah çalışmalarının tamamlanması planlanmıştır.

B. Orta Vadede Yapılması Gerekenler (2020-2030 Dönemi)

Kuzey Ege Havzası'nda 2020-2030 yılları arasındaki dönemi kapsayan sürede yapılması gerekenler şu şekilde belirlenmiştir:

- Nüfusu 10.000'in altında olan belediyeler ile nüfusu 2.000'in üzerinde olan kırsal yerleşimlerde mevzuata uygun olarak AAT'lerin yapılması gerekmektedir.

- Havzada yer alan ve bağlı olduğu katı atık birliğinin nüfusu 50.000'in altında olan tüm belediyelerde katı atık düzensiz depolama alanlarının rehabilitasyonu tamamlanmalıdır.

- Tarım ve hayvancılık gibi faaliyetlerden kaynaklanan yayılı kirliliğin önlenmesi amacıyla yapılacak olan envanter oluşturma, eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının yapılması gerektiği düşünülmektedir.

C. Uzun Vadede Yapılması Gerekenler (2030-2040 Dönemi)

Kuzey Ege Havzası'nda 2020-2040 yılları arasındaki dönemi kapsayan sürede yapılması gerekenler şu şekilde belirlenmiştir:

- Eylem planı kapsamında gerçekleştirilecek tüm faaliyetler Havza Su Ajansı veya Çevre İdaresi Başkanlığı benzeri bir yapılanma HSA/ÇİB tarafından devamlı surette izlenecek ve mevzuata uygunluğu denetlenecektir.

- Planlama Bölgesi içerisinde "*Havza Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması Projeleri*" ile belirlenmiş öncelikli çevresel önlemlerin alınması gereken havzalar içerisindeki alanlar, sıcak noktalar olarak belirlenmiş olup, bu alanlara ilişkin sorun tespiti ve çözüm yaklaşımları dikkate alınırken bu eylem planlarının göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

- "*Havza Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması Projeleri*" kapsamında kısa vadede hazırlanması gereken çalışmalar için belirlenen hedef yıllar kapsamında gerçekleştirilemeyen çalışmalar plan onayı sonrasında yatırım önceliği bulunan yatırımlar kapsamında değerlendirilecektir.

6.3.4. TEKNİK ALTYAPIYA YÖNELİK POLİTİKALAR

Plan dönemi içinde kentsel yerleşimler için teknik altyapı yatırımlarının tamamlanması öncelikli dikkate alınması gereken unsurlardandır. Buna bağlı olarak gerek merkezi gerekse yerel yönetimler tarafından bu konunun ivedilikle uygulamaya konması gerekmektedir. Özellikle Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinde tanımlanan ve DSİ Genel Müdürlüğüne belirlenen içme ve kullanma suyu koruma kuşaklarında kalan yerleşimler için atık su arıtma ve katı atık düzenli depolama alanları projeleri hazırlanmalı veya bu projeler var ise öncelikle gerçekleştirilmelidir. Bu konuya ilişkin ilgili plan hükümlerinin gereği yerine getirilmelidir.

Kırsal yerleşimlerin altyapı sistemleri sağlıklaştırılmalı, içme ve kullanma suyu koruma kuşaklarında yer alan kırsal yerleşimler altyapı iyileştirmelerine öncelik vermelidirler.

Yerel yönetimler kapsamında tanımlanan tüm yerleşimler için; atık su arıtma ve katı atık düzenli depolama alanları öncelikle tamamlanmalıdır. Bu konu hem çevreyle ilgili açıdan hem de sağlıklı kentleşme süreci için olmazsa olmaz mutlak bir olgudur.

Bu kapsamda yerleşimler için yaşanan sorunların çözümü, ekolojik ve doğal çevrenin korunması amacı ile;

Çevrenin korunmasına yönelik plan politikaları üretilmeli ve bu politikalara uygun fiziki planlar hazırlanmalıdır.

Doğal ekosistemlerin korunması ile yeraltı ve yüzey sularının korunmasına yönelik altyapı yatırımları için güncel teşviklerin bölgesel öncü kurum ve kuruluşlarca bilgilendirmesi gibi konulara ağırlık verilmelidir.

6.3.5. ATIK YÖNETİMİ POLİTİKALARI

DSİ'nin 2008-2012 yılları için hazırlamış olduğu "Atık Yönetimi Eylem Planı" na göre; Balıkesir İli, doğu, batı ve kuzey yerleşimler olarak belirlenmiş olup bu kapsamda:

Balıkesir Batı yerleşimler olarak Ayvalık, Edremit, Gömeç, Burhaniye ve Havran yerleşimleri esas alınmış olup toplam 2007 yılı nüfusu 235.704 kabul edilerek Atık Miktarı 99.797 ton/ yıl olarak belirlenmiştir.

Balıkesir Doğu yerleşimler olarak Balıkesir Merkez, Balya, Bigadiç, Dursunbey, İvrindi, Kepsut, Savaştepe, Susurluk ve Sındırgı yerleşimleri esas alınmış olup toplam 2007 yılı nüfusu 558.717 kabul edilerek Atık Miktarı 236.561 ton/ yıl olarak belirlenmiştir.

Balıkesir Kuzey yerleşimler olarak Erdek, Bandırma, Gönen, Manyas, Marmara Adası, Karacabey (Bursa) M.Kemalpaşa (Bursa) yerleşimleri esas alınmış olup toplam 2007 yılı nüfusu 416.536 kabul edilerek Atık Miktarı 176.361 ton/ yıl olarak belirlenmiştir.

Çanakkale İli için; Çanakkale Merkez, Lâpseki, Ayvacık, Bayramiç, Çan, Biga, Yenice, Gelibolu, Eceabat, Bozcaada ve Gökçeada yerleşimleri esas alınmış olup 2007 yılı nüfusu 441.825 kabul edilerek Atık Miktarı 187.069 ton/yıl olarak belirlenmiştir.

Planlama bölgesi sınırları dâhilinde yer alan her iki il sınırları dâhilinde yer alan tüm yerleşimler için kişi başı günlük katı atık miktarı 1.16 kg/kişi-gün olarak belirlenmiş 2040 yılı plan projeksiyonu katı atık miktarına ilişkin niceliğin tespiti için bu miktar esas alınmıştır.

"Atıklar, Balıkesir'de 53 belediyeden 3 tanesinde (Balıkesir, Gönen, Altınoluk); Çanakkale'de ise 34 belediyeden 7 tanesinde düzenli diğer belediyelerde ise vahşi olarak depolanmaktadır. Ayrıca Çanakkale'de Gelibolu katı atık bertaraf tesisi de hizmete açılmıştır. Balıkesir'de üç belediye birliği içindeki diğer belediyeler atıklarını bertaraf etmek amacıyla iş termin planlarını sunmuşlardır. Ayrıca Balıkesir ilinde Balıkesir, Kepsut ve Zeytinli Belediyeleri tarafından geri dönüşümlü atıkları kaynağında ayrı toplama ve geri kazanım çalışmaları yürütülmekte olup il genelinde atık ayırma, yakma ve kompost tesisi gibi tesisler bulunmamaktadır. Bölgede Belediye ve/veya Çevre Altyapı Hizmet Birlikleri türünde Balıkesir'de Edremit Körfezi Belediyeler Birliği, Balıkesir İli Sürdürülebilir Çevre Yönetimi Belediyeler Birliği (BAÇEYÖB), Körfez Belediyeler Birliği, Madra Dağı ve Kaz Dağları Belediyeler Birliği, Balıkesir Kuş Gölü ve Kuş Cenneti Milli Parkını Koruma ve Geliştirme Birliği; Çanakkale'de Gelibolu Yarımadası Katı Atık Yönetim Birliği, Biga, Çan, Yenice ve Çevresi Katı Atık Yönetim Birliği (BİÇAY), Çanakkale-Lâpseki-Umurbey-Kepez-Çardak-Kumkale-Erenköy-İl Özel İdare Katı Atık Yönetim Birliği (ÇAKAB), Ayvacık, Ezine, Bayramiç, Bozcaada, Geyikli, Gülpınar, Mahmudiye, Küçükkuşu ve Çanakkale İl Özel İdarenin üyesi olduğu Troas Bölgesi Belediyeleri Katı Atık Yönetim Birliği bulunmaktadır."⁹

Planlama bölgesi içerisinde yer alan yerleşimler için 2040 yılı projeksiyon yöntemlerinden elde edilen ortalama değerler kabul nüfusu olarak belirlenmiş olup aşağıdaki gibidir.

⁹ TR22 Güney Marmara Bölgesi Bölge Planı Taslağı

T.C. ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü
Balıkesir-Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

TABLO 1 : BALIKESİR İLİ KATI ATIK PROJeksiYONLARI

İLÇE	YILLIK ORTALAMA KATI ATIK	2012 KENTSEL NÜFUS	2012 KIRSAL NÜFUS	2012 TOPLAM NÜFUS	2012 TOPLAM NÜFUS KATI ATIK Mik/ton	2040 KENTSEL NÜFUS	2040 MAHALLE NÜFUSLARI	2040 TOPLAM NÜFUS	2040 TOPLAM NÜFUS KATI
AYVALIK	0.4234	57395	6758	64153	27162.38	124345	13470	137815	58350.87
BALYA	0.4234	2330	11943	14273	6043.19	2855	8525	11380	4818.29
BANDIRMA	0.4234	128091	11783	139874	59222.65	239335	9325	248660	105282.64
BİGADİÇ	0.4234	19249	29925	49174	20820.27	32240	27900	60140	25463.28
BURHANİY	0.4234	43952	8835	52787	22350.02	92440	4680	97120	41120.61
DURUNBE	0.4234	16942	24378	41320	17494.89	27375	16940	44315	18762.97
EDREMİT	0.4234	110222	17237	127459	53966.14	314150	27180	341330	144519.12
ERDEK	0.4234	25011	7947	32958	13954.42	46940	5600	52540	22245.44
GÖMEÇ	0.4234	7248	4507	11755	4977.07	9800	9200	19000	8044.60
GÖNEN	0.4234	50026	23299	73325	31045.81	97485	18950	116435	49298.58
HAVRAN	0.4234	12937	15123	28060	11880.60	17230	15460	32690	13840.95
İVRİNDİ	0.4234	13131	22078	35209	14907.49	19290	22090	41380	17520.29
KEPSUT	0.4234	7665	17481	25146	10646.82	9980	14000	23980	10153.13
MANYAS	0.4234	9527	11932	21459	9085.74	13830	8465	22295	9439.70
MARMARA	0.4234	7309	898	8207	3474.84	14085	565	14650	6202.81
ALTIEYLÜL VE	0.4234	275160	63776	338936	143505.50	525530	61460	586990	248531.57
SAVAŞTEPE	0.4234	11783	7683	19466	8241.90	17170	5845	23015	9744.55
SINDIRGI	0.4234	17667	19180	36847	15601.02	24335	14275	38610	16347.47
SUSURLUK	0.4234	27383	12940	40323	17072.76	41120	9565	50685	21460.03
İL TOPLAMI	0.4234	843028	317703	1160731	491453.51	1669535	293495	1963030	831146.90

TABLO 2 : ÇANAKKALE İLİ KATI ATIK PROJeksiYONLARI

İLÇE	YERLEŞİM	YILLIK ORTALAMA KATI ATIK Mik Ton/k kişi başı	2012 KENTSEL NÜFUS	2012 KENTSEL NÜFUS KATI ATIK Mik/ton	2012 KIRSAL NÜFUS	2012 KIRSAL NÜFUS KATI ATIK Mik/ton	2012 TOPLAM NÜFUS	2012 TOPLAM NÜFUS KATI ATIK Mik/ton	2040 KENTSEL NÜFUS	2040 KENTSEL NÜFUS KATI ATIK Mik/ton	2040 KIRSAL NÜFUS	2040 KIRSAL NÜFUS KATI ATIK Mik/ton	2040 TOPLAM NÜFUS	2040 TOPLAM NÜFUS KATI ATIK Mik/ton
AYVACIK	AYVACIK	0.4234	9264	3922					17580	7443.37				
	KÜÇÜKKUYU	0.4234	7312	3096					20570	8709.34				
ARA TOPLAM		0.4234	16576	7018	13872	5873.40	30448	12892	38150	16152.71	12000	5081	50150	21233.51
BAYRAMIÇ	BAYRAMIÇ	0.4234	13762	5827	16539	7002.61	30301	12829	24440	10347.90	14950	6330	39390	16677.73
BİGA	BİGA	0.4234	44289	18752					83340	35286.16				
	GÜMÜŞÇAY	0.4234	2078	880					2390	1011.93				
	KARABİGA	0.4234	2877	1218					3825	1619.51				
ARA TOPLAM		0.4234	49244	20850	34350	14543.79	83594	35394	89555	37917.59	32200	13633	121755	51551.07
BOZCAADA	BOZCAADA	0.4234	2465	1044	-	-	2465	1044	3780	1600.45	-	-	3780	1600.45
ÇAN	ÇAN	0.4234	29214	12369					60410	25577.59				
	TERZİALAN	0.4234	2099	889					3850	1630.09				
ARA TOPLAM		0.4234	31313	13258	18689	7912.92	50002	21171	64260	27207.68	17165	7268	81425	34475.35
ECEABAT	ECEABAT	0.4234	5380	2278	3613	1529.74	8993	3808	7495	3173.38	3220	1363	10715	4536.73
EZİNE	EZİNE	0.4234	14988	6346					39280	16631.15				
	GEYİKLİ	0.4234	3031	1283					4995	2114.88				
ARA TOPLAM		0.4234	18029	7633	13586	5752.31	31615	13386	44275	18746.04	13510	5720	57785	24466.17
GELİBOLU	EVREŞE	0.4234	2113	895					2565	1086.02				
	GELİBOLU	0.4234	31919	13515					55825	23636.31				
	KAVAKKÖY	0.4234	1428	605					5250	2222.85				
ARA TOPLAM		0.4234	35460	15014	8855	3749.21	44315	18763	63640	26945.18	7715	3267	71355	30211.71
GÖKÇEADA	GÖKÇEADA	0.4234	5943	2516	2345	992.87	8288	3509	7690	3255.95	3465	1467	11155	4723.03
LAPSEKİ	ÇARDAK	0.4234	3095	1310					4655	1970.93				
	LAPSEKİ	0.4234	10863	4599					24580	10407.17				
	UMURBEY	0.4234	2466	1044					3590	1520.01				
ARA TOPLAM		0.4234	16424	6954	9196	3893.59	25620	10848	32825	13898.11	8050	3408	40875	17306.48
MERKEZ	ÇANAKKALE	0.4234	114064	48295					249990	105845.77				
	KEPEZ	0.4234	15431	6533					45065	19080.52				
ARA TOPLAM		0.4234	129495	54828	13546	5735.38	143041	60564	295055	124926.29	15790	6685	310845	131611.77
YENİCE	KALKIM	0.4234	2212	937					2690	1138.95				
	YENİCE	0.4234	12135	5138					17795	7534.40				
ARA TOPLAM		0.4234	14347	6075	20662	8748.29	35009	14823	20485	8673.35	16575	7018	37060	15691.20
İL TOPLAMI		0.4234	338438	143295	155253	65734.12	493691	209029	691650	292844.61	144640	61241	836290	354085.19

TABLO 3 : PLANLAMA BÖLGESİ KATI ATIK PROJEKSİYONLARI

İLLER	2012				2040				
	YILLIK ORTALAMA KATI ATIK MİK Ton/kişi başı	KENTSEL NÜFUS	KIRSAL NÜFUS	TOPLAM NÜFUS	2012 TOPLAM NÜFUS KATI ATIK MİK/ton	KENTSEL NÜFUS	KIRSAL NÜFUS VE * MAHALLE NÜFUSLARI	TOPLAM NÜFUS	2040 TOPLAM NÜFUS KATI ATIK MİK/ton
BALIKESİR	0.4234	843028	317703	1160731	491453.51	1669535	293495	1963030	831146.90
ÇANAKKALE	0.4234	338438	155253	493691	209028.77	691650	144640	836290	354085.19
PLANLAMA BÖLGESİ TOPLAMI	0.4234	1181466	472956	1654422	700482.27	2361185	438135	2799320	1185232.09

KATI ATIKLARIN DÜZENLİ DEPOLANMASINA İLİŞKİN İLK VE EN ÖNEMLİ ADIM UYGUN YER SEÇİMİNİN YAPILMASIDIR. UYGUN YER SEÇİMİ İÇİN ÜZERİNDE DURULMASI GEREKEN KONULAR AŞAĞIDAKİ GİBİDİR;

1. Yerleşik Alanlardan minimum1000 metre uzaklıkta olmalıdır.
2. İçme Kullanma suyu ya da sulama amaçlı su toplama merkezlerinin beslenme havzası içinde olmamalıdır.
3. Yeraltı suyu su tablası çöpün taban seviyesine 10 m.den daha fazla yaklaşmamalıdır.
4. Yüzeysel sularının en az biriktiği, drenaj sistemi dışı dönük bir alan olmalıdır.
5. Aktif fay, çöküntü, heyelan, çığ, taşkın ve erozyon riski taşıyan alanlardan olmamalıdır.
6. Jeolojik ve jeoteknik açıdan uygun; zemini sağlam, geçirgenliği az kayalardan oluşmalıdır.
7. Trafik yoğunluğu az, özellikle ana arterlerden uzak olmalıdır.
8. Çevreden en az görülecek noktada, şehrin temel rekreasyon alanlarından uzak olmalıdır.
9. Depolama kapasitesi yerleşim veya yerleşimlerin asgari 30 yıllık ihtiyacını karşılayacak seviyede olmalıdır.
10. Meteorolojik şartları uygun, ana hava akımlarına açık olmalıdır.
11. Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliklerinin gereği yerine getirilmelidir.

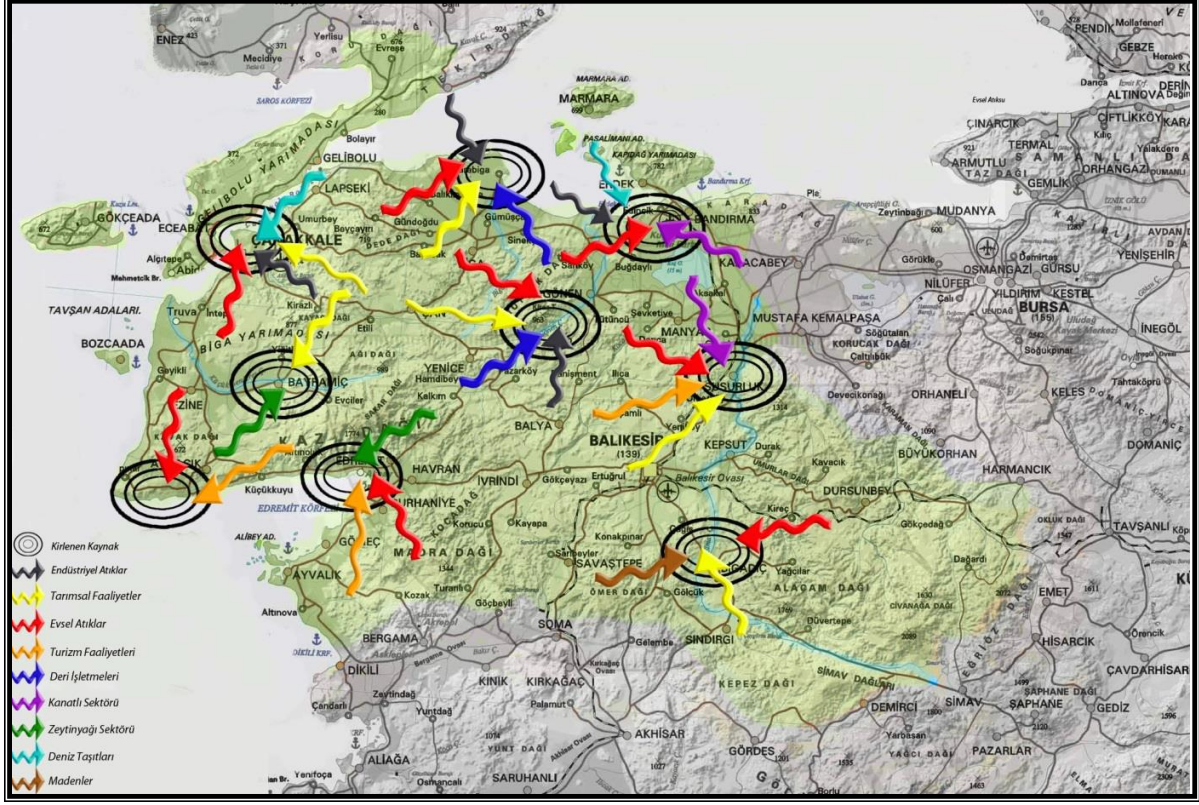
"Planlama Bölgesi'nde yer alan Balıkesir ve Çanakkale, su kirliliğinin birinci öncelikli olduğu 22 İl arasında yer almaktadır. Su Kirliliğinin nedenleri Planlama Bölgesi çevre illerle benzer karakteristik bir yapı sergilemekte olup; Kanalizasyon sularının arıtılmadan ya da kısmen arıtılarak yüzeysel sularına deşarj edilmesi, kanalizasyon sistemlerinden ve vahşi depolanmış katı atıklardan kaynaklanan sızıntıların yeraltı sularını kirletmesi, yoğun tarımsal faaliyetler nedeniyle zirai mücadele ilaçlarının, gübrelerin aşırı ve bilinçsiz kullanımı, zeytinyağı üretimi sırasında çıkan karasuyun denize bırakılması, kıyı kesimindeki ikincil konutların baskısı, Bölgedeki su kirliliğinin başlıca nedenleri arasındadır."¹⁰

Balıkesir ve Çanakkale illerinde genel olarak atık suların alıcı ortamlara deşarj edilmesi, Bölgedeki su kirliliğinin temel nedenini oluşturmaktadır. Eysel atık suların derin deniz deşarjı yapılması nedeniyle deniz suyu kalitesi büyük bir kirlilik tehdidi altındadır. Deniz suyu kalitesinin korunması amacıyla yerleşim yerlerinden kaynaklanan eysel atık suların bertarafı konusunda yerel yönetimler tarafından köklü tedbirler alınması önem arz etmektedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın atık su arıtma tesisi bulunmayan yerel yönetim merkezlerinde söz konusu tesislerin kurulmasına yönelik genelgesi doğrultusunda, Bölgedeki atık su arıtma tesisi yatırımlarının 2017 yılına kadar tamamlanması planlanmıştır.¹¹ Ancak, kaçak vidanjör boşaltımı, kıyı bölgelerdeki yerleşim alanlarının yetersiz altyapısı, sintine boşaltımı, denize ulaşan kirlilik yükü yüksek yüzeysel ve yeraltı suları vb. kirleticiler deniz suyu kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir.

¹⁰ TR22 Güney Marmara Bölgesi Bölge Planı Taslağı

¹¹ Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Atıksu Arıtımı Eylem Planı (2008-2012)
<http://www.cygm.gov.tr/CYGM/Files/EylemPlan/aateylemplani.pdf>

HARİTA 1 : KİRLENEN SU KAYNAKLARI VE KİRLETİCİ NEDENLERİ

Kaynak: TR22 Güney Marmara Bölgesi Bölge Planı Taslağı (TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, 2010 verilerinden üretilmiştir.)

Su kaynaklarında yaşanan kirlenme, suyun arıtılmadan kullanılabilirliğini olumsuz yönde etkilemiştir. Bu durum içme suyu arıtma tesisine duyulan ihtiyacı artırmıştır. Tarımsal kaynaklı atık suların kontrolünde, tarımsal faaliyetlerden dönen sulama suyunun minimize edilmesini hedefleyen İyi Tarım Uygulamaları önem kazanmaktadır. Endüstriyel kaynaklı atık suların kontrolünde, işletmelerin atık sularını nasıl uzaklaştırdığının takibinin yapılması, gerekli yaptırımların uygulanması ve denetimlerin daha etkin hale getirilmesi gerekmektedir. Planlama Bölgesi dâhilinde yer alan, Gönen Çayı ve Biga Çayı çok kirlenmiş su kaynağı olarak tespit edilmiştir. Balıkesir Gönen ve Çanakkale Biga'da bulunan deri sanayi tesisleri, demir-çelik sanayi ve enerji üretim tesisleri, bu alandaki kirliliğin nedenlerindedir.¹² Gönen ilçe merkezinde bulunan 58 tabakhanenin; altyapı çalışmaları büyük ölçüde tamamlanmış olan Gönen Deri Organize Sanayi Bölgesi'ne taşınacak olması¹³ kirliliğin azaltılmasında önemli rol oynayacaktır.

Bölgenin Kuzey Ege Havzasında yer alan Havran Çayı organik madde ve amonyum azotu ile oldukça kirlenmiş durumdadır. Ayrıca Ayvalık civarındaki Karaağaç Deresi de organik madde, çözülmüş oksijen, amonyum azotu, tuzluluk ve sülfat nedeniyle çok kirli akarsu kategorisinde olup toplam çözülmüş madde ve renk açısından da kirlidir. Balıkesir Altınoluk'taki katı atık düzenli depolama tesisinin, düzenli depolama tekniği ilkelerine uygun yapılmadığı ve tesiste oluşan sızıntı suyun doğrudan Edremit Körfezi'ne dökülen dere yatağına verildiği tespit edilmiştir. Kuzey Ege Havzası Bölge sınırlarında yer alan diğer belediyelerin katı atık bertarafında düzensiz depolama yöntemini kullanması, akarsu ve yeraltı sularını kirleten temel etkenler arasında yer almaktadır.¹⁴ Bölgenin Susurluk Havzası'ndaki Nilüfer Çayı'nın Bursa sonrasındaki Susurluk ana çayıyla birleşip

¹² TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Havza Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması-Marmara Havzası

¹³ Gönen Kaymakamlığı, Gönen İlçesi Brifingi

¹⁴ TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Havza Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması-Kuzey Ege Havzası

Marmara'ya döküldüğü bölgeye kadar olan bölümde yoğun kirlilik söz konusudur. Nüfus yoğunluğu ve endüstriyel aktivitelere bağlı olarak su kalitesi bu bölümde önemli ölçüde azalmaktadır.¹⁵

Bununla birlikte Simav Çayıyla birleşmeden önce Balıkesir civarındaki akarsular Balıkesir ilinden kaynaklanan evsel ve endüstriyel deşarjlardan etkilenmektedir. Simav ve Susurluk çayları da, Bigadiç öncesinde yüksek kaliteli su sınıfındayken sonrasında bor işletmeleri ve Susurluk civarındaki bor yataklarının da etkisiyle kirliliğe maruz kalmaktadır.¹⁶

Planlama Bölgesi'nde bulunan yüzeysel su kaynaklarının su kalitesinin olumsuz yönde etkilenmesini önlemek amacı ile atık suları akarsu, toprak, deniz vb. alıcı ortama veren ve nüfusu yoğun olan yerleşimlerin kanalizasyon sistemlerinin tamamlanması ve kanalizasyon sistemlerinin sonlandığı noktalarda Atık Su Arıtma tesislerinin inşa edilmesi öncelikli olarak sağlanmalıdır.

Balıkesir Çanakkale İl Sınırlarını kapsayan Planlama Bölgesi için artan nüfus, tarımsal faaliyetler, sanayi, maden, enerji vb. artan mekânsal ve stratejik kullanımlar içme ve kullanma suyu kaynaklarına (yüzey ve yeraltı suları) kirlenme yönündeki etkilerin ivedilikle çözümünü gerektiren kısa vadede gerçekleştirilmesine dayalı yukarıda bahsedilen kirlilik nedenlerine bağlı önlemlere kısa vadede çözüm üretilmesi yönünde, çalışmalara öncelik verilmesi gerekmektedir.

6.3.6. BÖLGESEL - SEKTÖREL ÇEKİM MERKEZLERİNİN OLUŞTURULMASI

Bölgesel kalkınma açısından Planlama Bölgesi sınırları dâhilinde yer alan Çanakkale İli kalkınmada öncelikli yöreler kapsamında yer alırken Balıkesir İli, Çanakkale İli birlikte koruma statüsüne sahip ve sahip olmayan birçok kullanıma sahip olması açısından yatırımların doğru şekilde uygun mekânsal kullanım alanlarına yönlendirilmesi açısından benzerlik göstererek yatırımların doğru yönlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda en önemli konuların başında sanayi, madencilik, turizm ve enerji gibi kullanımlar yer almaktadır. Planlama Bölgesi yakın çevresinde yer alan gelişmiş illere ilişkin sektörel yapıya bakıldığında sanayi için bir doygunluk söz konusudur. Bu kapsamda sanayinin desantralizasyonu için Planlama Bölgesi yatırımcı sektörler için rezerv alan niteliğinde görülmektedir. Bunun en önemli belirleyicileri olarak geliştirilebilecek ulaşım bağlantıları, entegre ulaşım sistemlerinin geliştirilebilir niteliği, deniz ulaşım bağlantıları, ithalat ve ihracat altyapısının geliştirilebilirliği, arsa temini, iç ve dış pazarlara kolay erişilebilirlik, hammadde vb. yatırımda öncelikli konular gösterilebilir. Diğer taraftan Planlama Bölgesi beraberinde birçok korunması gereken alanı bulundurmakta olup, bu yönü ile yatırımların doğru ve uygun alanlarda toplulaştırılmış bir şekilde altyapı yatırımları tamamlanmış alanlarda, gerçekleştirilebileceği alanlara yönlendirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda sektörel yatırımlara ilişkin yatırımların doğru yönlendirilmesi açısından sektörel gelişim aksları belirlenmiş olup bunlar;

- Balıkesir- Susurluk Tarımsal Sanayi Öncelikli Olmak Üzere Sanayi Gelişim Aksı
- Bandırma - Biga Sanayi Gelişim Aksı
- Biga Lâpseki Tarımsal Sanayi Öncelikli Olmak Üzere Sınırlı Düzeyde Sanayi Gelişim Aksı
- Edremit Körfezi ve Güney Çanakkale Nitelikli Turizm ve Çeşitlendirilmiş Turizm Gelişim Aksı
- Bandırma - Edremit Aksı; Eko - Agro ve Sağlık Turizmi Gelişim Aksı şeklinde belirlenmiştir.

Bu çekim merkezleri mevcut ve Plan Projeksiyon döneminde olası gelişme eğilimi ve mekânsal kullanımlar için öncelikli yatırım alanı ve yatırım niteliğini kapsamaktadır.

Mevcut ve Plan Projeksiyon döneminde olası mekânsal kullanım ihtiyaç alanları için Çevre Düzeni Planının Ulusal Kalkınmada esnek yapısı ön plana çıkarılmaktadır. Bu yapıya bağlı olarak yatırımlarda çevresel ve kültürel değerlerin korunması ile istihdam, üretim kapasitesi gibi öncelikli konular dikkate alınacaktır.

¹⁵ TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Havza Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması-Susurluk Havzası

¹⁶ TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Havza Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması-Susurluk Havzası

6.3.7. ULAŞIM KARARLARI

Planlama Bölgesi Trakya'yı Anadolu'ya bağlayan uluslararası kara yolları olan Avrasya Ulaştırma Bağlantılarını ve Ekonomik İşbirliği Ulaşım Ağının, Karadeniz ile Ege Denizi'ni bağlayan uluslar arası deniz yollarının, Marmara Bölgesi'ni Ege ve İç Anadolu Bölgelerine bağlayan kara, demir ve hava yollarının geçtiği, önemli turizm, ticaret ve sanayi merkezlerini de birbirine bağlamaktadır.

Planlama Bölgesine yönelik ulaşım kararları oluşturulurken önemli stratejik yaklaşımlar esas alınmış olup bu stratejilerin oluşturulmasında Dokuzuncu Kalkınma Planı ve Türkiye Ulaşım ve İletişim Stratejisi Hedef 2023 etkin stratejik yaklaşımları oluşturmaktadır. Bu kapsamda belirlenen eksiklik ve vizyon politikaları aşağıdaki gibidir.

Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda belirtilen; "Türkiye'de artan ulaşım talebine uygun olarak demiryolu altyapısının yeterince geliştirilememesi ve kapıdan kapıya taşımacılık için en uygun ulaşım türünün karayolu taşımacılığı olması, yük ve yolcu taşımalarının ağırlıklı olarak karayolu ağına yüklenmesine yol açmıştır. Bu durum taşıma türleri arasında dengesiz ve verimsiz bir ulaşım sisteminin oluşmasına sebep olmuştur" şeklinde belirtilen eksikliğin giderilmesi,

Türkiye Ulaşım ve İletişim Stratejisi Hedef 2023'ün vizyonunu oluşturan; "Ülkemizin rekabet gücüne ve toplumun yaşam kalitesinin yükseltilmesine katkı veren; güvenli, erişilebilir, ekonomik, konforlu, hızlı, çevreye duyarlı, kesintisiz, dengeli, çağdaş hizmetlerin sunulduğu sürdürülebilir bir ulaşım sistemi oluşturmak" yaklaşımının gerçekleştirilmesi,

Planlama yaklaşımı içerisinde Ulaşım Kararlarının temelini oluşturmaktadır.

Karayolu Ulaşımı

Planlama Bölgesi içerisindeki karayolu ulaşım şemasını ana ulaşım aksı olarak 1. derece karayolu ulaşım bağlantıları ve otoyollar oluşturmaktadır. Planlama Bölgesinde karayolu ulaşım bağlantıları için otoyol projeleri devlet tarafından sözleşmesi imzalanmış veya yapılması planlanan otoyolları kapsamakta olup, karayoluna ilişkin kademelenme aşağıdaki gibidir.

Otoyollar

Gebze Orhangazi İzmir Otoyolu(İnşaat aşamasında): Planlama Bölgesi içerisinde Susurluk, Balıkesir Merkez İlçe, Savaştepe ve İvrindi İlçe sınırlarının kuzey doğusundan geçerek Planlama Bölgesinin İzmir, Bursa ve Manisa illeri için önemli karayolu bağlantısını oluşturmaktadır.

Edirne İzmir Otoyolu(İnşaat aşamasında): Bu karayolu bağlantısı, Edirne, Tekirdağ illeri ile olan karayolu bağlantısı Çanakkale Boğazı köprü geçişi ile Planlama Bölgesi içerisinde Lâpseki, Çan, Yenice, Balya İlçe sınırlarından geçerek Balıkesir Merkez İlçe sınırları içerisinde geçen Gebze Orhangazi İzmir Otoyolu'na bağlanan karayolu ulaşımını kapsamaktadır.

1 ve 2. Derece Karayolu Ulaşım Ağı

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan mevcut 1.derece karayolu bağlantılarına (Gelibolu Yarımadası Eceabat - Gelibolu - Bolayır - Evreşe - Edirne Keşan, Bandırma - Biga - Lâpseki - Çanakkale Merkez - Ezine - Ayvacık - Edremit - Burhaniye - Gömeç - Ayvalık bağlantılı İzmir karayolu, Edremit - Balıkesir ve bu yola bağlantılı Balya karayolu, Balıkesir Merkez - Dursunbey karayolu, Balıkesir Merkez - Bigadiç - Sındırgı kuzeyinden geçen karayolu, Balıkesir Merkez - Pamukçu - Akhisar (Manisa) karayolu, Balıkesir - Savaştepe karayolu, Balıkesir Merkez - Susurluk - Bandırma karayolu bağlantıları) ek olarak plan kapsamında önerilmiş bu kademedeki karayolu bağlantıları ile geliştirilmesi düşünülen karayolu ulaşım bağlantılarını kapsamaktadır.

- Ezine - Bayramiç - Çan güney batısı bağlantılı karayolu bağlantısı,
- Karabiga - Lapseki arası karayolu bağlantısı ve Karabiga - Bandırma bağlantılı mevcut 1.derece karayoluna entegre karayolu bağlantısı,
- Gökçeada ve Bozcaada ada içi kısmi 1. derece karayolu ulaşım bağlantısı,
- Edremit Bandırma İlçe merkezlerini birbirine bağlayan doğal peyzaj niteliği baskın 2.derece karayolu bağlantısı,
- Bandırma güney çevreyolu bağlantısı,
- Balıkesir Kuzeybatı çevreyolu bağlantısı,
- Sındırgı'yı Balıkesir - Bigadiç - 1.derece karayoluna bağlayan karayolu bağlantısı,

- Bandırma İlçe Merkezinin batısında yer alan sanayi bölgesi liman bağlantılı karayolu bağlantısı,
- Bandırma İlçe Merkezinin güney çevreyolu karayolu bağlantısını sağlayan 2.derece karayolu ile yine aynı ilçenin kuzeydoğusunda yer alan dut limanı bağlantısını sağlayan 2.derece karayolu bağlantısı,
- Bandırma kuzeydoğusunda yer alan dut limanı, güney çevreyolu bağlantılı karayolu bağlantısı, olan karayollarını kapsamaktadır.

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan diğer karayolu bağlantılarına ilişkin kademelenme belde ve kırsal - kentsel yerleşimlerin önemli merkezlere ulaşım bağlantıları niteliğine göre 2. ve 3. derece karayolu bağlantısı olarak kademelendirilmiş olup ulaşım kademelenmesi ve bütünlük sistematigi içerisinde geliştirilmiştir.

Demiryolu Ulaşımı

Planlama Bölgesi içerisinde geliştirilmesi düşünülen demiryolu bağlantıları; başta Devlet Demiryolları tarafından yatırım programına alınmış Bursa - İzmir Yüksek Hızlı Tren Hattı, aynı hat ile bağlantılı Bandırma - Balıkesir Hattı ve Bandırma - Ayazma - Osmaniye Yüksek Hızlı Tren Hattı oluşturmaktadır. Plan kapsamında bu hatlara paralel diğer demiryoluna ilişkin yaklaşımlar stratejik kararlar kapsamında değerlendirilmiş olup ilgili kurum tarafından bölgeye yönelik yeni yatırım kararlarında Yüksek Hızlı Tren hatlarına paralel yük taşınmasını amaçlayan demiryolu hattı planda gösterilmediği halde plan kapsamındaki stratejik kararlar dâhilindedir. Demiryoluna ilişkin bölgeye yönelik ilgili kurum tarafından yapılacak yatırımlarda demiryolu bağlantı noktaları önerilmiş olup bu noktalar ile ilgili yatırımlar kurum onayına bırakılmıştır. Demiryolu yatırımlarına ilişkin stratejik bağlantı noktaları aşağıdaki gibidir.

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI

Gerçekleşme oranına bağlı olarak; önemli Sanayi ve Lojistik Merkez alanları ile yerleşim odaklı olarak Gelibolu, Karabiga, Biga, Balıkcılaşma ve Gelibolu Yarımadası köprü geçişine paralel bağlantılı demiryolu ile Küçükkuşu ve Altınova arası hafif raylı sistem önerilmiştir.

Denizyolu Ulaşımı

Planlama Bölgesi Ege ve Marmara deniz ulaşımına sahip olduğu coğrafi konum itibarıyla deniz ulaşımı kullanım oranının yüksek olduğu bir bölgeyi kapsamaktadır. Sahip olunan Çanakkale Boğazı ulusal ve uluslararası gemi taşımacılığında büyük öneme sahiptir. İlde bulunan iskele ve limanlar aracılığıyla yolcu ve yük taşımacılığı yapılmakla birlikte bu iskele ve limanların altyapılarında yetersizlikler bulunmaktadır.

Planlama Bölgesi içerisinde deniz ulaşımı kararlarının; mevcut kullanımlar dışında, deniz ulaşımı ile ilişkilendirilmiş mekânsal kullanımlar ve stratejik kararları içermekte olup, bu kapsamda geliştirilmesi düşünülen faaliyetler alt ölçekli planlar kapsamında değerlendirilerek sektörel ve yerleşimle ilişkilendirilmiş karakteristik yapı ile bağlantılı olarak nitelendirileceği öngörülmüştür. Deniz ulaşımının geliştirilmesi için mevcut liman ve liman geri sahaları korunmuş, öncelikli olarak bu alanların mevcut alanlarında geliştirilmesi önerilmiştir.

Özellikle Sanayi ve Lojistik Merkez bağlantılı alanlarda fonksiyonel liman kullanımları önerilmiş olup bu kullanımlar; Bandırma batısında yer alan sanayi bölgesi, Bandırma doğusunda yer alan Dut Limanı Lojistik Merkez Bölgesi ve bölgesel, sektörel fonksiyonel kullanımlarla ilişkilendirilmiş bulunan Lâpseki Barınak ve çekek bölgesinin liman niteliğinde geliştirilmesi öngörülmüştür.

Deniz ulaşımı ile ilişkilendirilmiş diğer balıkçı barınağı, çekek yeri, tersane vb. kullanımlar için “mekânsal öngörüler alt ölçek planlar kapsamında belirlenecektir.

Havayolu Ulaşımı

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan havayolu ulaşımının geliştirilmesi ve desteklenmesi; mevcut havaalanlarının (Balıkesir Merkez Havaalanı, Bandırma Askeri Havaalanı, Gökçeada Havaalanı, Çanakkale Havaalanı, Edremit Körfez (Kocaseyit) Havaalanı), yalnız askeri amaçlı kullanılan havaalanlarının yarı sivil hale getirilmesi ve mevcut havaalanlarının ulusal ve uluslararası yolcu ve yük kapasitesine uygun uçuş sayısı ve uçuş kapasitesinin öngörülmesi şeklinde stratejik kararları içermektedir.

Çevre Düzeni Planı kapsamında Planlama Bölgesi için önerilmiş havayolu ulaşımı için Lâpseki İlçesinde yeni havaalanı öngörüsünde bulunulmuştur. Bu havaalanı ile ilgili yatırım kararları ve mekânsal kullanım alanı, plan döneminde ilgili kurum ve kuruluş öngörüsüyle belirlenecektir.

Planlama Bölgesi içerisinde; öngörülen Planlama Bölgeleri açısından sektörel gelişim faaliyetleri, entegre ulaşım sistemlerinin geliştirilmesi koruma - kullanma dengesi içerisinde ve kentsel maliyetlerin azaltılması ölçütleri esas alınarak Bandırma Bölgesi'nde yoğunlaşmaktadır. Bu bölge ile bağlantılı benzer sektörel yapıda faaliyet gösterecek sektörel faaliyetler karayolu veya demir yolu ile bu bölgeye bağlanmaktadır.

6.3.8. KENTSEL KADEMELENME

İl ve ilçe gelişme stratejilerinin oluşturulmasında ilk adım, doğal olarak il ve ilçelerin ekonomik ve sosyal sektörler itibarıyla yapısal durumunu saptamak ve potansiyellerini ortaya çıkarmaktır. Bu kapsamda yerel ve ulusal ölçekte kalkınma plan ve programlarına veri sağlama amacıyla, yaklaşık beş yıllık aralıklarla, ayrı ayrı veya birlikte, ilçelerin, illerin ve bölgelerin Sosyo- Ekonomik Gelişmişlik Endekslerini (SEGE) belirleyen çalışmalar yapılmaktadır. SEGE çalışmalarında, ekonomik ve sosyal alanlardan seçilen ve gelişmişlik düzeylerini en iyi biçimde yansıtabilecek çok sayıda değişken kullanılmaktadır.

Bu çalışmalar; ilçelerin, illerin ve çeşitli ölçekte bölgelerin (Düzyey 2, Düzyey 3 bölgeleri ve coğrafi bölgeler) ekonomik ve sosyal açılarından yapısal niteliklerini belirlemektedir. Ayrıca, söz konusu çalışmalar; demografi, istihdam, eğitim, sağlık, sanayi, tarım, inşaat, mali ve diğer refah göstergeleri olarak sınıflandırılan değişkenlerin bileşik endeksine dayanan çalışmalar olmaları nedeniyle önem taşımaktadır. Araştırma sonuçlarını kullanarak farklı gelişmişlik seviyesi gösteren yerleşme gruplarını saptamak, bölge ve alt bölgeleri analiz etmek ve homojen bölgeleri belirlemek mümkün olmaktadır. Kalkınma planlarında belirtilen temel hedefler doğrultusunda çeşitli ölçekteki mekânsal birimlerin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyindeki değişmelerin ortaya konulması amacını taşıyan bu araştırmalar; tüm bu düzeylerin ekonomik ve sosyal sektörler itibarıyla süreç içinde ikinci kez izlenmesini ve karşılaştırmalar yapılmasını sağladığı gibi, Kalkınmada Öncelikli Yörelere (KÖY) belirlenmesine, kamu kaynaklarının tahsisine ve özel sektör yatırımlarının yönlendirilmesine ilişkin politikaların belirlenmesinde de temel dayanak niteliği taşımaktadır. SEGE çalışmalarının bir diğer boyutu bölgelerin, illerin ve bu çalışmaya konu olan ilçelerin karşılaştırmalı üstünlüklere dayalı olarak önceliklerinin belirlenmesi; ulusal tercihler doğrultusunda, mevcut ve gelişmesi muhtemel sektörlerde uzmanlaşmalarının sağlanmasıdır.

Türkiye'deki yerleşmelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyleri ve bundan dolayı sahip oldukları kentsel çekiciliklerine bağlı bir kentsel kademelenme sistemi mevcuttur. Devlet Planlama Teşkilatı (D.P.T) (Kalkınma Bakanlığı) tarafından belirlenmiş bu sistemde belirtildiği gibi, sosyoekonomik gelişmişlik düzeylerinin saptanmasında, her ne kadar yerleşmelerin yüzölçümleri ve nüfusları göz önüne alınıyorsa da, buradaki en önemli faktör kişi başına düşen gelir düzeyidir. Bu kriterlere göre gelişmiş ya da gelişmekte olan yerleşmeler olarak saptanan iller veya ilçeler sosyal ve ekonomik açıdan sundukları imkânlarla gerek çevre yerleşmeler gerekse Türkiye geneli için farklı ölçeklerde çekim ya da cazibe merkezi olma özelliği taşımaktadırlar.

D.P.T (Kalkınma Bakanlığı)'nin 1982'de yayınlanmış olan "Türkiye'de Yerleşme Merkezlerinin Kademelenmesi" kitabında açıklanan bu sistemde, kentsel çekicilikler her bir üst kademe merkezinin kendinden önceki merkezde olmayan mal ve hizmetleri sunma kapasitesine bağlı olarak

belirlenmiştir. Daha açık bir ifade ile kademe dereceleri ile sosyo-ekonomik gelişmişlik arasında doğru bir orantı vardır.

Planlama alanının kentsel kademelenmesi incelendiğinde; bölgedeki yerleşmeler 4 kademede sıralanmış ve İstanbul, İzmir, Bursa ilerinin etki alanında bulunmaktadır.

Planlama Bölgesi için araştırma raporu ilgili bölümünde kentsel kademelenmeye esas yaklaşımlar da sosyo ekonomik gelişmişlik düzeyleri dikkate alınarak oluşturulmuş kademe merkezlerine paralel, mekânsal kullanıma uygun arazi varlığı ile plan yaklaşımı ve stratejileri doğrultusunda da Planlamaya dayalı kademelenme Planlama Bölgesi dâhilinde yer alan yerleşimler esas alınarak nihayetlendirilmiştir.

Bu kapsamda planlama bölgesi için; belirlenen yerleşim kademelenmesi, kentsel ve kırsal yerleşim alanları dışında ekonomik, demografik, mekânsal kullanımlara esas değerler ve idari yapıdaki baskınlık, ulaşım gibi kriterler dikkate alınarak oluşturulan yerleşimlerin kentsel kademelenmesi aşağıdaki gibidir.

Bölge Merkezleri (5.Kademe Yerleşimler)

Bu gruptaki yerleşim olarak Balıkesir İl Merkezi esas alınmış olup; Planlama Bölgesi için etkin hizmet ve sektörel yapıdaki çeşitliliğe bağlı olarak, idari açıdan baskın yerleşim merkezini kapsamaktadır.

Bölge Merkezleri (4.Kademe Yerleşimler)

Çanakkale İl Merkezi, Bandırma İlçesi, Edremit İlçesi yerleşimlerini kapsamakta olup; Bu gruptaki yerleşimler mal ve hizmet sunumları açısından bölgedeki ana çekim merkezleridir.

Alt Bölge Merkezleri (3. Kademe Yerleşimler)

Bölge Merkezleri dışında ilçe statüsündeki yerleşimleri kapsamaktadır. Bu kapsamda alt bölge merkezlerini; Balıkesir İli'nde Ayvalık, Balya, Bigadiç, Burhaniye, Dursunbey, Erdek, Gömeç, Gönen, Havran, İvrindi, Kepsut, Manyas, Marmara, Savaştepe, Sındırgı ve Susurluk İlçeleri iken, Çanakkale İli'nde; Ayvacık, Bayramiç, Biga, Bozcaada, Çan, Eceabat, Ezine, Gelibolu, Gökçeada, Lâpseki ve Yenice İlçeleri şeklinde sıralayabiliriz. Bu grupta yer alan yerleşimler Bölge Merkezleri (4. Kademe Yerleşimler) destek birimleri olup, bölge merkezi niteliğine bağlı mal ve hizmet sunumlarının tam anlamıyla karşılanmasına yönelik, nüfus ve Planlama Bölgesi dışındaki talebin karşılanmasına yönelik belirlenmiş yerleşimlerdir.

Kentsel Hizmet Merkezleri (3. Kademe Yerleşimler)

Yerleşimlerin idari statüleri itibariyle, kentsel nüfus kapsamında değerlendirilen yerleşim bazında mal ve hizmet sunumlarını karşılayan, üretim biçimleri bölge merkezleri ve alt bölge merkezleri altında bir niceliği karşılayan yerleşimler bu kapsamda ilçe ve belde merkezlerini kapsamakta olup buna dayalı olarak; Balıkesir İli'nde; 6360 sayılı Kanun kapsamında Şamlı, Pamukçu, Kocaavşarın bağlandığı Altıeylül ve Karesi İlçeleri; Altınova, Küçükköy'ün bağlandığı Ayvalık İlçesi; Şifa'nın (Ilıca) bağlandığı Balya İlçesi; İskeleköy'ün bağlandığı Bigadiç İlçesi; Pelitköy'ün bağlandığı Burhaniye İlçesi; Akçay, Altınoluk, Güre, Kadıköy ve Zeytinli'nin bağlandığı Edremit İlçesi; Karaağaç'ın bağlandığı Gömeç İlçesi; Büyükdere'nin bağlandığı Havran İlçesi; Büyükyenice, Gökçeyazı, Korucu, ve Kayapa'nın bağlandığı İvrindi İlçesi; Sarıbeyler'in bağlandığı Savaştepe İlçesi; Gölcük, Yaylabayır, ve Yüreğil'in bağlandığı Sındırgı İlçesi; Göbel ve Karapürçek'in bağlandığı Susurluk İlçesi; Aksakal ve Edincik'in bağlandığı Bandırma İlçesi; Karşıyaka ve Ocaklar'ın bağlandığı Erdek İlçesi; Sarıköy'ün bağlandığı Gönen İlçesi; Kızıksa ve Salur'un bağlandığı Manyas İlçesi; Avşa ve Saraylar'ın bağlandığı Marmara İlçe merkezleri ile Çanakkale İli'nde; İntepe ve Kumkale'nin bağlandığı Merkez İlçesi; Gülpınar'ın bağlandığı Ayvacık İlçe Merkezi; Balıklıçeşme, Kozçeşeme ve Yeniçiftlik'in bağlandığı Biga İlçe Merkezi; Mahmudiye'nin bağlandığı Ezine İlçe Merkezi; Pazarköy, Akçakoyun ve Hamdibey'in bağlandığı Yenice İlçe Merkezi; Bolayır'ın bağlandığı Gelibolu İlçe Merkezi; Lapseki, Çan, Bayramiç, Eceabat, Bozcaada ve Gökçeada İlçe Merkezleri ile Küçükkuyu, Kepez, Geyikli, Kalkım, Evreşe, Kavakköy, Çardak, Umurbey, Terzialan, Gümüşçay ve Karabiga belde merkezlerini kapsamaktadır.

Kırsal merkezler dışında kalan tüm köyler, mezralar ve bağlı nahiyeler kademe merkezi olarak bu kapsamda değerlendirilecektir. Bu kapsamda yer alan yerleşimler için plan kapsamında öngörülen

temel hedef olarak nüfus ve geleneksel uğraşlara dayalı üretim ve sosyo ekonomik yapının geliştirilmesi ile kırsal merkez statüsünün kazandırılmasıdır.

6.3.9. SEKTÖREL GELİŞİM BÖLGELERİ

Planlama Bölgesi için öngörülen bölgeleme temelinde sektörel hareketliliğe bağlı olarak sektörel baskınlık ve kit olan uygun mekansal kullanım alanlarının verimli ve niteliği ölçütünde kullanılması ile somut ve somut olamayan doğal ve kültürel değerlerin korunması, ekolojik yapının korunması vb. kısaca koruma kullanma dengesinin sağlanması için öncelikli sektörel gelişim bölgelerinin belirlenmesi yer almaktadır.

IX. Kalkınma Planı'nda bölgesel gelişmişlik farkını azaltması yönünde gerekli bölgeler için yatırımlar yapılması gerektiği vurgulanmıştır. Bu doğrultuda planlama bölgesi için öngörülen yaklaşım, ülke ölçeğinde bir kademelenme değişimi yerine;

- Bölgenin ekonomik ve sosyal refahını arttırmayı,
- Kırsal ve kentsel göçü önlemeyi,
- Mevcut potansiyeli en verimli biçimde kullanmayı,
- Sosyo-ekonomik gelişmeyi,
- Sürdürülebilir bir çevre korumayı,
- Mevcut yerleşimlerde sağlıklılaştırmayı öngörmektedir.
- Bu doğrultuda IX. Kalkınma Planı'nda bölgede imalat sanayi, turizm ve diğer kamu hizmetleri

kapsamına giren projelerin desteklenmesi ön plana çıkmaktadır.

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Kapsamında; nüfusun mekansal dağılımı, yerleşimler bazında sektörel faaliyetler ve sektörel dinamizm, geliştirilen fonksiyonel kullanımlarla birlikte, koruma kullanma dengesinin sağlanabilmesi için mutlak koruma alanlarının dikkate alınması, geliştirilebilir ulaşım niteliği ve ulaşım sistemleri arasında entegrasyonun sağlanabilmesi, gelişme kriterleri ve planlama yaklaşımı, plan hedefleri gibi etmenler dikkate alındığında Planlama Alanı için dört Sektörel Gelişim Bölgesi öngörülmüştür. Bu Sektörel Planlama Bölgeleri için bölgesel gelişmişlik düzeyi yönünde geliştirilmesi öngörülen faaliyetler sektörel yapı ile ilişkilendirilmiş olup aşağıdaki gibidir;

- Balıkesir Sektörel Gelişim Bölgesi
- Çanakkale Sektörel Gelişim Bölgesi
- Edremit Sektörel Gelişim Bölgesi
- Bandırma Sektörel Gelişim Bölgesi

şeklindedir.

Balıkesir Sektörel Gelişim Bölgesi (Hizmetler Sektörü Gelişim Bölgesi)

Bölge; Karesi, Altıeylül, Balya, Bigadiç, Dursunbey, İvrindi, Savaştepe, Sındırgı, Kepsut, Susurluk İlçelerini kapsamaktadır.

Çanakkale Sektörel Gelişim Bölgesi (Hizmetler Sektörü Gelişim Bölgesi)

Bölge; Çanakkale İl Merkezi Merkez İlçe, Bayramiç, Bozcaada, Çan, Eceabat, Ezine, Gelibolu, Gökçeada, Yenice İlçeleri ile Terzialan, Kepez, Lâpseki, İntepe, Kumkale, Geyikli, Mahmudiye, Bolayır, Kavakköy, Evreşe, Hamdibey, Kalkım, Akçakoyun, Pazarköy yerleşimlerini kapsamaktadır.

Edremit Sektörel Gelişim Bölgesi (Turizm Sektörü Gelişim Bölgesi)

Bölge; Ayvacık, Ayvalık, Burhaniye, Edremit, Gömeç, Havran İlçeleri ile Gülpınar, Küçükkuşu, Altınova, Küçükköy, Pelitköy, Akçay, Altınoluk, Güre, Zeytinli, Kadıköy, Karaağaç, Büyükdere yerleşimleri kapsamaktadır.

Bandırma Sektörel Gelişim Bölgesi (Tarım Odaklı Sanayi Gelişim Bölgesi)

Bölge; Biga, Bandırma, Erdek, Manyas, Gönen ve Marmara İlçeleri ile Yeniçiftlik, Balıklıçeşme, Kozçeşme, Gümüşçay, Karabiga, Çardak, Umurbey, Aksakal, Edincik, Karşıyaka, Ocaklar, Salur, Kızıksa, Sarıköy, Avşa, Saraylar yerleşimlerini kapsamaktadır.

6.3.10. SOSYO EKONOMİK YAPI

6.3.10.1. NÜFUS KABULLERİ

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planının amaç ilke ve hedefleri doğrultusunda güncellenen sektörel plan kararları üzerinden, yerleşmelerin nüfus, sosyo ekonomik ve mekansal gelişim eğilimlerinin, planlama ilke ve esasları çerçevesinde değerlendirilmesi gerekliliği göz önünde bulundurulmuş ve nüfus projeksiyonu yöntemleri ile elde edilen nüfus değerlerinin ortalaması alınmak üzere nüfus kabulleri yapılmış olup Planlama Bölgesini oluşturan yerleşmelerin 2012 yılı nüfusları ve 2040 yılı nüfus kabulleri aşağıdaki gibidir.

TABLO 4 : PLAN KABUL NÜFUSU

	BALIKESİR	ÇANAKKALE	PLANLAMA BÖLGESİ
2012 KENTSEL NÜFUS	843.028	338.438	1.181.466
2012 KIRSAL NÜFUS	317.703	155.253	472.956
2012 TOPLAM NÜFUS	1.160.731	472.956	1.654.422
2040 KENTSEL NÜFUS	1.669.535	691.650	2.361.185
2040 KIR / *MAHALLE NÜFUSU	*293.495	144.640	438.135
2040 TOPLAM	1.963.030	836.290	2.799.320

TABLO 5 : BALIKESİR İLİ PLAN KABUL NÜFUSU

İLÇE	2012 KENTSEL NÜFUS	2012 KIRSAL NÜFUS	2012 TOPLAM NÜFUS	2040 KENTSEL NÜFUS	2040 MAHALLE NÜFUSLARI	2040 TOPLAM NÜFUS
AYVALIK	57.395	6758	64.153	124.345	13.470	137.815
BALYA	2.330	11.943	14.273	2.855	8.525	11.380
BANDIRMA	128.091	11.783	139.874	239.335	9.325	248.660
BİGADIÇ	19.249	29.925	49.174	32.240	27.900	60.140
BURHANİYE	43.952	8.835	52.787	92.440	4.680	97.120
DURUNBEY	16.942	24.378	41.320	27.375	16.940	44.315
EDREMİT	110.222	17.237	127.459	314.150	27.180	341.330
ERDEK	25.011	7.947	32.958	46.940	5.600	52.540
GÖMEÇ	7.248	4.507	11.755	9.800	9.200	19.000
GÖNEN	50.026	23.299	73.325	97.485	18.950	116.435
HAVRAN	12.937	15.123	28.060	17.230	15.460	32.690
İVRİNDİ	13.131	22.078	35.209	19.290	22.090	41.380
KEPSUT	7665	17.481	25.146	9.980	14.000	23.980
MANYAS	9527	11.932	21.459	13.830	8.465	22.295
MARMARA	7309	898	8207	14.085	565	14.650
ALTIEYLÜL VE KARESİ	275.160	63.776	338.936	525.530	61.460	586.990
SAVAŞTEPE	11.783	7683	19.466	17.170	5.845	23.015
SINDIRGI	17.667	19.180	36.847	24.335	14.275	38.610
SUSURLUK	27.383	12.940	40.323	41.120	9.565	50.685
TOPLAM	843.028	317.703	1.160.731	1.669.535	293.495	1.963.030

T.C. ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü
Balıkesir-Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

TABLO 6 : ÇANAKKALE İLİ PLAN KABUL NÜFUSU

İLÇE	BELDE	2012 KENTSEL NÜFUS	2012 KIRSAL NÜFUS	2012 TOPLAM NÜFUS	2040 KENT NÜFUS	2040 KIRSAL NÜFUS	2040 TOPLAM NÜFUS
AYVACIK	AYVACIK	9.264			17580		
	KÜÇÜKKUYU	7.312			20570		
ARA TOPLAM		16.576	13.872	30.448	38150	12000	50150
BAYRAMIÇ	BAYRAMIÇ	13.762	16.539	30.301	24440	14950	39390
BİGA	BİGA	44.289			83340		
	GÜMÜŞÇAY	2.078			2390		
	KARABİGA	2.877			3825		
ARA TOPLAM		49.244	34.350	83.594	89555	32200	121755
BOZCAADA	BOZCAADA	2.465		2.465	3780	-	3780
ÇAN	ÇAN	29.214			60410		
	TERZİALAN	2.099			3850		
ARA TOPLAM		31.313	18.689	50.002	64260	17165	81425
ECEABAT	ECEABAT	5.380	3.613	8.993	7495	3220	10715
EZİNE	EZİNE	14.988			39280		
	GEYİKLİ	3.031			4995		
ARA TOPLAM		18.029	13.586	31.615	44275	13510	57785
GELİBOLU	EVREŞE	2.113			2565		
	GELİBOLU	31.919			55825		
	KAVAKKÖY	1.428			5250		
ARA TOPLAM		35.460	8.855	44.315	63640	7715	71355
GÖKÇEADA	GÖKÇEADA	5.943	2.345	8.288	7690	3465	11155
LAPSEKİ	ÇARDAK	3.095			4655		
	LÂPSEKİ	10.863			24580		
	UMURBEY	2.466			3590		
ARA TOPLAM		16.424	9.196	25.620	32825	8050	40875
MERKEZ	ÇANAKKALE	114.064			249990		
	KEPEZ	15.431			45065		
ARA TOPLAM		129.495	13.546	143.041	295055	15790	310845
YENİCE	KALKIM	2.212			2690		
	YENİCE	12,135			17795		
ARA TOPLAM		14,347	20,662	35,009	20485	16575	37060
ÇANAKKALE İL TOPLAMI		338,438	155,253	493,691	691650	144640	836290

6.3.10.2. SEKTÖREL PROJEKSİYONLAR

Balıkesir Çanakkale İli Planlama Bölgesi 2040 yılı için tarım, sanayi ve hizmetler sektörlerine ilişkin sektörel dağılım oranları aşağıda verilmektedir. (Yapılan sektörel projeksiyonlara ilişkin plan projeksiyon yılı 2040 istihdam değerleri hesaplanırken 2040 yılı nüfus kabulleri esas alınmıştır.)

T.C. ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü
Balıkesir-Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

TABLO 7 : BALIKESİR İLİ 2040 YILI İSTİHDAM PROJEKSİYONU (SEKTÖREL PROJEKSİYONU)

	2012						2040								
	TOPLAM NÜFUSU	ÇALIŞAN NÜFUS SAYISI	AKTİVİTE ORANI	TARIM SEKTÖREL DAĞILIM	SANAYİ SEKTÖREL DAĞILIM	HİZMETLER SEKTÖREL DAĞILIM	TOPLAM KABUL NÜFUSU	ÇALIŞAN NÜFUS SAYISI	AKTİVİTE ORANI	TARIM SEKTÖREL DAĞILIM	SANAYİ SEKTÖREL DAĞILIM	HİZMETLER SEKTÖREL DAĞILIM	TARIM İSTİHDAM	SANAYİ İSTİHDAM	HİZMETLER İSTİHDAM
		2012	2012												
ALTIEYLÜL VE KARESİ	338936	132185	39%	43%	11%	53%	586990	281755	48%	15%	25%	60%	42263	70439	169053
AYVALIK	64153	23737	37%	46%	10%	44%	137815	62017	45%	30%	12%	58%	18605	7442	35970
BALYA	14273	11561	81%	86%	3%	10%	11380	8421	74%	66%	8%	26%	5558	674	2190
BANDIRMA	139874	58747	42%	46%	16%	52%	248660	129303	52%	66%	8%	26%	85340	10344	33619
BİGADIÇ	49174	37372	76%	80%	5%	15%	60140	40895	68%	64%	9%	27%	26173	3681	11042
BURHANIYE	52787	19003	36%	44%	7%	48%	97120	38848	40%	32%	12%	56%	12431	4662	21755
DURSUNBEY	41320	27684	67%	44%	7%	48%	44315	27032	61%	62%	9%	29%	16760	2433	7839
EDREMİT	127459	44611	35%	48%	7%	45%	341330	136532	40%	32%	11%	57%	43690	15019	77823
ERDEK	32958	13513	41%	55%	5%	40%	52540	24694	47%	32%	11%	57%	7902	2716	14075
GÖMEÇ	11755	5525	47%	69%	4%	27%	19000	9880	52%	45%	10%	45%	4446	988	4446
GÖNEN	73325	33730	46%	59%	13%	28%	116435	60546	52%	36%	24%	40%	21797	14531	24218
HAVRAN	28060	12908	46%	72%	6%	23%	32690	16018	49%	57%	10%	33%	9130	1602	5286
İVRİNDİ	35209	20069	57%	85%	2%	13%	41380	26069	63%	65%	8%	27%	16945	2086	7039
KEPSUT	25146	16093	64%	85%	4%	11%	23980	15827	66%	60%	9%	31%	9496	1424	4906
MANYAS	21459	13734	64%	79%	4%	17%	22295	14938	67%	50%	16%	34%	7469	2390	5079
MARMARA	8207	4924	60%	51%	20%	29%	14650	9376	64%	32%	29%	39%	3000	2719	3657
SAVAŞTEPE	19466	9344	48%	75%	5%	19%	23015	12198	53%	62%	8%	30%	7563	976	3659
SINDIRGI	36847	25793	70%	86%	2%	12%	38610	23938	62%	66%	7%	27%	15799	1676	6463
SUSURLUK	40323	16532	41%	56%	16%	28%	50685	23822	47%	35%	22%	43%	8338	5241	10243
TOPLAM	1160731	527065					1963030	962110					362706	151041	448363

KAYNAK: PLANLAMA EKİBİ OFİS ÇALIŞMASI

T.C. ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü
Balıkesir-Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

TABLO 8 : ÇANAKKALE SEKTÖRLERDE ÇALIŞAN SAYILARI PROJEKSİYONU (2040)

	2012						2040								
	TOPLAM NÜFUSU	ÇALIŞAN NÜFUS SAYISI	AKTİVİTE ORANI	TARIM SEKTÖREL DAĞILIM	SANAYİ SEKTÖREL DAĞILIM	HİZMETLER SEKTÖREL DAĞILIM	TOPLAM KABUL NÜFUSU	ÇALIŞAN NÜFUS SAYISI	AKTİVİTE ORANI	TARIM SEKTÖREL DAĞILIM	SANAYİ SEKTÖREL DAĞILIM	HİZMETLER SEKTÖREL DAĞILIM	TARIM İSTİHDAM	SANAYİ İSTİHDAM	HİZMETLER İSTİHDAM
		2012	2012												
MERKEZ	143041	45773	32%	28%	10%	62%	310845	130555	42%	15%	16%	69%	19583	20889	90083
AYVACIK	30448	17964	59%	71%	6%	23%	50150	33099	66%	57%	11%	32%	18866	3641	10592
BAYRAMIÇ	30301	18181	60%	77%	5%	18%	39390	22452	57%	63%	9%	28%	14145	2021	6287
BİGA	85594	41941	49%	67%	9%	25%	121755	64530	53%	45%	17%	38%	29039	10970	24521
BOZCAADA	2465	1011	41%	17%	7%	76%	3780	1701	45%	11%	9%	80%	187	153	1361
ÇAN	50002	24501	49%	48%	28%	24%	81425	45598	56%	27%	35%	38%	12311	15959	17327
ECEABAT	8993	5126	57%	59%	7%	34%	10715	6750	63%	39%	11%	50%	2633	743	3375
EZİNE	31615	16440	52%	60%	7%	33%	57785	32937	57%	32%	15%	53%	10540	4941	17457
GELİBOLU	44315	24373	55%	40%	5%	55%	71355	43527	61%	30%	8%	62%	13058	3482	26986
GÖKÇEADA	8288	5470	66%	40%	5%	55%	11155	8143	73%	30%	8%	62%	2443	651	5049
LÂPSEKİ	25620	13835	54%	71%	4%	24%	40875	24525	60%	51%	14%	35%	12508	3434	8584
YENİCE	35009	24156	69%	81%	6%	13%	37060	22607	61%	66%	12%	22%	14920	2713	4973
TOPLAM	495691	238771					835130	435810					150233	69597	216595

KAYNAK: PLANLAMA EKİBİ OFİS ÇALIŞMASI

Yukarıdaki sektörel öngörülerle birlikte Planlama Bölgesi 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı döneminde;

Balıkesir İli'nde genel itibariyle istihdama dayalı sektörel dağılımlar, bugünkü sektörel faaliyetlere paralellik göstererek tarım, hizmetler ve sanayi şeklinde gelişecektir. Balıkesir İli eşik sentezine bağlı olarak mekânsal kullanım alanları ve bölgesel kalkınma açısından Planlama Bölgesi için sanayi yatırım alanlarının geliştirildiği alanları kapsamaktadır.

Çanakkale İli'nde istihdama dayalı sektörel dağılımlar, Balıkesir İli ve bugünkü sektörel yapıdaki istihdam oranlarına paralellik sergileyecektir. Bu kapsamda Çanakkale İli için sektörel sıralamada ilk sırada tarım daha sonrasında hizmetler ve sanayi sektörü gelmektedir. Çanakkale İli tarım ve hizmetler sektöründeki önceliği ile sanayi yatırımlarında ise potansiyel mevcut kullanımlar ve geliştirilecek fonksiyonlar doğrultusunda tarımsal sanayi faaliyetleri desteklenecektir.

Planlama bölgesi içinde hizmetler sektörü alt sektör faaliyetleri kapsamında turizm; niteliği ve istihdam niceliği yönünde geliştirilecek faaliyetleri kapsayacaktır. Planlama Bölgesi için diğer alt sektör faaliyetleri olarak enerji yatırımları için ulusal ve uluslararası yatırımlar öncelikli desteklenecek olup, sanayi ve madencilığe dayalı faaliyetler bölgesel, ulusal kalkınma hedefine yönelik olarak uygun alanlarda desteklenecektir. Bu yönü ile istihdamda süreklilik ve bireysel refahın, toplumsal ekonomik refaha dönüşümü ile ulusal ekonomik girdi miktarının artırılması hedeflenmektedir.

7. ÖZEL KANUNLARLA BELİRLENEN ALAN VE SINIRLARI

7.1. TURİZM MERKEZLERİ, KÜLTÜR VE TURİZM KORUMA VE GELİŞİM BÖLGELERİ

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından "Turizm Merkezi ve Kültür Turizm Koruma Geliştirme Bölgeleri " olarak belirlenmiş alanlarda ilgili mevzuat gereği Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanıp onaylanmış bu planın temel ilke, hedef, strateji ve plan kararları ile çelişmeyen kısımları Çevre Düzeni Planı'nda kabul edilmiştir. Turizm Merkezi ve Kültür Turizm Koruma Geliştirme Bölgeleri sınırları içerisindeki uygulamalarda alt ölçek planlar bu plan kararlarına göre hazırlanarak ilgili kurumlar tarafından onaylanacak ve 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı uygulama hükümleri doğrultusunda alt ölçekli uygulamalar gerçekleştirilecektir.

TABLO 9 : PLANLAMA BÖLGESİ İÇERİSİNDEKİ KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI TURİZM MERKEZİ (TM) VE KÜLTÜR TURİZM KORUMA GELİŞTİRME BÖLGELERİ (KTKGB)

İL	İLÇE	ADI	TEMA
BALIKESİR	BALYA	BALIKESİR BALYA ŞİFA TERMAL TM	TERMAL
BALIKESİR	BİGADIÇ	BALIKESİR BİGADIÇ-HİSARKÖY TERMAL TM	TERMAL
BALIKESİR	EDREMİT	BALIKESİR EDREMİT GÜRE TERMAL TM	TERMAL
BALIKESİR	GÖNEN	BALIKESİR GÖNEN TERMAL TM	TERMAL
BALIKESİR	GÖNEN	BALIKESİR GÖNEN-EKŞİDERE TERMAL TM	TERMAL
BALIKESİR	MANYAS	BALIKESİR MANYAS-KIZIK TERMAL TM	TERMAL
BALIKESİR	SINDIRGI	BALIKESİR SINDIRGI HİSARALAN TERMAL TM	TERMAL
BALIKESİR	SUSURLUK	BALIKESİR SUSURLUK KEPEKLER TERMAL TM	TERMAL
BALIKESİR	ERDEK, MARMARA	BALIKESİR-MARMARA GÜNEYİ ADALAR KTKGB	KIYI
ÇANAKKALE	AYVACIK	ÇANAKKALE AYVACIK-TUZLA TERMAL TM	TERMAL
ÇANAKKALE	AYVACIK	ÇANAKKALE BEHRAMKALE KADIRGA KOYU TM	KIYI
ÇANAKKALE	ÇAN	ÇANAKKALE ÇAN-ETİLİ-TEPEKÖY TERMAL TM	TERMAL
ÇANAKKALE	EZİNE	ÇANAKKALE EZİNE KESTANBOL TERMAL TM	TERMAL
ÇANAKKALE	EZİNE	ÇANAKKALE GEYİKLİ TM	KIYI
ÇANAKKALE	AYVACIK	ÇANAKKALE KÜÇÜKKUYU TM	KIYI
ÇANAKKALE	YENİCE	ÇANAKKALE YENİCE TM	DOĞA
ÇANAKKALE	YENİCE	ÇANAKKALE YENİCE-HIDIRLAR TERMAL TM	TERMAL

7.2. TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ

Çanakkale'de, Çanakkale Teknoloji Geliştirme Bölgesi Çanakkale 18 Mart Üniversitesi bünyesinde bulunmaktadır.

7.3. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

Sanayi Alanları için önerilen koşullar, Organize Sanayi Bölgeleri için de geçerlidir. Bu alanlar, 17.01.2008 tarih ve 26759 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Organize Sanayi Bölgeleri Yer Seçimi Yönetmeliği" koşullarına uygun olarak yapılmak zorundadır. Organize Sanayi Bölgeleri'nde arıtma tesisleri işletmeye alınmadan tesislere işletme ruhsatı verilmemesi koşuluna özenle uyulmalıdır.

Çevre Düzeni Planı kapsamında yer alan mevcut Organize Sanayi Bölgeleri aşağıdaki gibidir.

Balıkesir 1.Organize Sanayi Bölgesi

570 hektar büyüklüğündeki organize sanayi bölgesi doluluk oranı %62 olup içerisindeki faaliyetler aşağıdaki gibidir;

TABLO 10 : BALIKESİR 1. ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ SEKTÖREL DAĞILIM

ALT SEKTÖR	SEKTÖREL DAĞILIM (%)
MAKİNE VE TEÇHİZAT	%29
ORMAN VE AĞAÇ ÜRÜNLERİ	%9
GIDA VE YEM	%18
YAPI ELEMANLARI VE AMBALAJ	%6
TEKSTİL VE TEKSTİL ÜRÜNLERİ	%18
KİMYA VE PLASTİK	%15
MADENCİLİK	%5

Balıkesir 2. Organize Sanayi Bölgesi

134.20 hektar büyüklüğündeki Organize Sanayi Bölgesi doluluk oranı %36 olup içerisindeki faaliyetler aşağıdaki gibidir;

TABLO 11 : BALIKESİR 2. ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ SEKTÖREL DAĞILIM

ALT SEKTÖR	SEKTÖREL DAĞILIM (%)
DEMİR ÇELİK	% 50
TEKSTİL	%17
MAKİNE VE TEÇHİZAT	%33

Bandırma Organize Sanayi Bölgesi

150 hektar büyüklüğündeki Organize Sanayi Bölgesi doluluk oranı %100'e yakın olup içerisindeki faaliyetler aşağıdaki gibidir;

TABLO 12 : BALIKESİR ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ SEKTÖREL DAĞILIM

ALT SEKTÖR	SEKTÖREL DAĞILIM (%)
MAKİNE VE TEÇHİZAT	%41
ORMAN VE AĞAÇ ÜRÜNLERİ	%2
GIDA VE YEM	%34
DEMİR ÇELİK	%7
KİMYA	%14
GERİ DÖNÜŞÜM	%2

Çanakkale Organize Sanayi Bölgesi

100 hektar büyüklüğündeki Organize Sanayi Bölgesi doluluk oranı %80'e yakın olup içerisindeki faaliyetler aşağıdaki gibidir;

TABLO 13 : ÇANAKKALE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ SEKTÖREL DAĞILIM

ALT SEKTÖR	SEKTÖREL DAĞILIM (%)
AMBALAJ	%11
ORMAN VE AĞAÇ ÜRÜNLERİ	%26
FİBER TEKNE YAPIMI	%5
MAKİNE VE TEÇHİZAT	%5
GIDA	%32
PLASTİK VE KİMYA	%21

Biga Organize Sanayi Bölgesi

91.2 hektar büyüklüğündeki Organize Sanayi Bölgesi doluluk oranı %44'e yakın olup içerisindeki faaliyetler aşağıdaki gibidir;

TABLO 14 : BİGA ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ SEKTÖREL DAĞILIM

ALT SEKTÖR	SEKTÖREL DAĞILIM (%)
GIDA	%57
KİMYA	%7
MAKİNE VE TEÇHİZAT	%15
TEKSTİL	%7
GERİ DÖNÜŞÜM	%7
CAM	%7

Planlama Bölgesi içerisinde ihtisas Sanayi Bölgeleri de yer almakta olup bunlar;

44 hektar büyüklüğündeki Burhaniye Zeytin ve Zeytin Ürünleri İşleme İhtisas Organize Sanayi Bölgesi ve 150 hektar büyüklüğündeki Gönen Deri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'dir.

7.4. ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGELERİ

Milli Savunma Bakanlığı sorumlu bölge kurumlarından temin edilen Askeri Alanlar ve Askeri Güvenlik Bölgeleri Belediyelere ait onaylı planlardaki askeri alanlar ile karşılaştırılmış Onaylı Planlar ile ilgili kurumdan temin edilen verilerle farklılık gösteren Askeri Alan ve Askeri Güvenlik Bölgeleri için uyumsuz kısımlarında alt ölçekli plan uygulamalarında ilgili kurumdan lokal olarak görüş alınması gerekmektedir. Planlama Bölgesi içerisinde alansal olarak gösterilemeyen askeri alan ve askeri güvenlik bölgeleri için noktasal gösterimler kullanılmıştır. Plan kapsamında gösterilmiş ve ölçek gereği noktasal gösterilen askeri alanlar ve askeri güvenlik bölgeleri, 2565 Sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu ve bu kanuna ilişkin hükümler çerçevesinde korunacaktır.

7.5. ULUSLAR ARASI SÖZLEŞMELERLE BELİRLENEN KORUMA ALANLARI

Ramsar Alanı, Ramsar Sözleşmesi'nin 2'nci maddesi gereğince "Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Listesi" ne dâhil edilen sulak alanlardır. Planlama Bölgesi içerisinde her yıl değişik türden 3 Milyon kadar kuşun uğrak yeri olan Manyas (Kuş) Gölü, 27.07.1959 tarihinde Milli Park, gölün tamamını içine alan 25.000 ha'lık saha ise 1977 yılında Su Kuşları Koruma ve Üreme sahası ilan edilmiştir. 30.12.1993 tarihinde de TBMM'nce Ramsar Sözleşmesi listesine dâhil edilmiştir. Bu plan kapsamında Ramsar Alanı olarak koruma altına alınan Manyas Gölü mutlak korunacak alanlar kapsamında değerlendirilmiştir.

8. KORUNACAK ALANLAR

Planlama Bölgesi dâhilinde Özel Kanunlara Tabi alanlar kapsamında değerlendirilen alanlar, çeşitli kanun, yönetmelik vb. ile farklı kurum veya kurumlar kapsamında yer alan alanları kapsamakta olup, bu alanlar milli parklar, tabiatı koruma alanları, tabiat parkları, yaban hayatı geliştirme sahaları, avlaklar ve organize sanayi bölgeleri vb. gibi planlama yetkileri farklı kurumlara ait olan alanlar “özel kanunlara tabi alanlar” olarak tanımlanmıştır.

Bu alanlarda, bu planın onayından önce ve sonra ilgili kanunlar uyarınca yürürlüğe girmiş ve girecek olan her tür ve ölçekteki planlar geçerli kabul edilmektedir. Ancak, yetkili bakanlık ya da kurum ve kuruluşlarca bu planın ilke ve stratejileri doğrultusunda yapılacak veya yaptırılacak olan alt ölçekli planlarda, ulusal mevzuat ve taraf olduğumuz uluslararası sözleşmeler ile koruma altına alınarak koruma statüsü kazandırılmış alanlar ve ekolojik değeri olan hassas alanların gösterilmesi zorunludur. Bu alanlarda, ilgili mevzuat çerçevesinde belirlenen koruma kararlarına uygun işlem yapılacaktır. Dokuzuncu Kalkınma Planı’nda, “Çevrenin Korunması ve Kentsel Altyapının Geliştirilmesi” Bölümü’nde belirtildiği gibi, “... Çevrenin korunması ve üretim sürecinin olumsuz etkilenmemesi açısından doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı konusunda kurum ve kuruluşlar arasındaki görev ve yetki dağılımındaki sorunlar giderilememiştir”. Bu nedenle, bu alanlarda, yetkili kurum ve kuruluşlarca yapılacak planlama çalışmalarının, bu alanlarla ilgili özel kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bölgesel bütünlük ve sürdürülebilir kalkınma amacı ile bu planın ilke, plan kararları ve stratejileri doğrultusunda hazırlanması gereklidir.

8.1. SİT ALANLARI

Planlama Bölgesi sit alanları bakımından Ülkemizin zengin kültür ve tabiat varlıklarını içerisinde barındırmaktadır. Planlama Bölgesi içerisinde yer alan sit alanlarını sıralayacak olursak (Arkeolojik Sit Alanları, Doğal Sit Alanları, Kentsel Sit Alanları, Tarihi Sit Alanları, Mezarlık ve Şehitlikler, Tümülüsler ve Karma Sit Alanlarını) kapsamaktadır. Bu durumda beraberinde bu alanların içerisinde yer aldığı yerleşimler ve yakın çevrelerinde bu alanlara duyarlı plan kararları üretilmesini gerekli kılmaktadır. Planlama Bölgesi içerisinde yerleşim sınırları dâhilinde ve yakın çevresinde yer alan sit alanlarının korunması ve niteliği doğrultusunda geliştirilmesi için uygulanması gereken plan yaklaşımları bu alanlar için öngörülmüş hedefler doğrultusunda geliştirilecektir. Planın şematik gösterim tekniği ve mevcut onaylı planları doğrultusunda koruma alanları ile çakışan ve kullanım kararı getirilen alanlarda kullanım kararı doğrultusunda uygulama yapılabilmesi, ilgili kanun ve kurul komisyonunun iznine tabidir. Bunlar alınmadığı sürece getirilen kararlar hak oluşturmaz.

8.2. MİLLİ PARKLAR

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan Milli Parklar mutlak korunacak alanlar olarak değerlendirilmiştir. Planlama Bölgesi içerisinde üç adet Milli Park bulunmaktadır. 6546 sayılı Kanun ile Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı’nın Milli Park statüsü kaldırılarak “Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı” kurulmuştur. Bu alanlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

TABLO 15 : PLANLAMA ALANI İÇERİSİNDEKİ MİLLİ PARKLAR

BULUNDUĞU İL	MİLLİ PARK	İLAN TARİHİ	ALAN (HA)	ÖNEMLİ ÖZELLİKLERİ
BALIKESİR	KUŞ CENNETİ MİLLİ PARKI	1959	17.058	ZENGİN KUŞ TOPLULUKLARI, TABİİ BİTKİ TOPLULUKLARI VE KUŞ GÖZLEMİ.
BALIKESİR	KAZDAĞI MİLLİ PARKI	1994	20.935	ZENGİN FLORA VE FAUNA, BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK, KAMPÇILIK, DOĞA YÜRÜYÜŞÜ VE FOTOĞRAFÇILIK.
ÇANAKKALE	TROYA TARİHİ MİLLİ PARKI	1996	13.517	TARİHİ KALINTILAR, HARP TARİHİ VE JEOLJİK YAPI, TURİZM, EĞİTİM, KÜLTÜREL ZENGİNLİK.

KAYNAK: MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI

2873 sayılı Milli Parklar Kanunu milli park olarak belirlenen yerlerin özellik ve nitelikleri göz önünde tutularak, koruma ve kullanma amaçlarını gerçekleştirmek üzere, kuruluş, geliştirme ve işletilmelerini kapsayan gelişme planları hazırlanmasını öngörmektedir. Bu kapsamda Milli Parklar için hazırlanmış Uzun Devreli Gelişim Planları olarak; Kazdağı Milli Parkı Uzun Devreli Gelişim Planı, Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Uzun Devreli Gelişim Planı ve Troya Tarihi Milli Parkı Uzun Devreli Gelişim Planı bulunmaktadır. Uzun Devreli Gelişim Planları Özellikleri; Kazdağı Milli Parkı Uzun Devreli Gelişim Planı (Master Plan) 1995 yılında Orman Bakanlığı Sınâî Tesisler Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır. 'Kazdağı Milli Parkı'nın sahip olduğu kaynak değerlerinin ortaya konması ve devamlılığının sağlanması için hazırlanan Master planla, milli parkta koruma amacıyla uygulanacak; idari, teknik ve bilimsel tedbirlerin yanı sıra, insanların bu yöreden faydalanmasını sağlamak amacı ile yapılmıştır.

TBMM'de 17.02.2000 tarihinde 4533 sayı ile kabul edilen ve 20.02.2000 tarih ve 23970 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Kanunu"nun amacı; "1915 Çanakkale deniz ve kara muharebelerinin cereyan ettiği Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkının tarihi, kültürel değerleri ile orman ve bitki örtüsünün korunması, geliştirilmesi ve yönetimine ilişkin esas ve usullerin düzenlenmesi ile Türk vatan savunmasının ve doğanın güzel bir örneği olarak uluslararası barışa hizmet etmesi için dünya uluslarına tanıtılmasıdır.

Troya Antik Kenti ve çevresi; Milli Savunma, Bayındırlık ve İskân, Kültür, Turizm ve Çevre Bakanlıklarının uygun görüşlerine dayanan Orman Bakanlığının 18.09.1996 tarih ve 2743 Sayılı yazıları üzerine, 2873 Sayılı Milli Parklar Kanununun 3. Maddesine göre, 30.09.1996 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile "Troya Tarihi Milli Parkı" olarak belirlenmiştir. Milli Parkın en önemli kaynak değeri olan Troya Arkeolojik Kenti 02.12.1998 tarihinde 849. sırada kültürel miras olarak Dünya Miras Listesine dâhil edilmiştir.

Ayrıca Troya Tarihi Milli Parkının Uzun Devreli Gelişim Planı 14.10.2010 tarihinde revize edilmiştir.

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI

Bu alanlar içerisinde yapılacak stratejik ve mekânsal kullanımlar için alt ölçekli planlar ilgili kurum onayından sonra 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın amaç, ilke, hedef ve stratejisi plan kararlarına uygun olarak gerçekleştirilecektir.

8.3. TABİAT PARKLARI

Planlama Bölgesi içerisinde beş adet Tabiat Parkı bulunmaktadır. Bunlar; Ayvalık Adaları Tabiat Parkı, Değirmen Boğazı Tabiat Parkı, Sarımsaklı Tabiat Parkı, Ayazma Pınarı Tabiat Parkı ve Darıdere Tabiat Parkı'dır.

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI

8.4. YABAN HAYATI KORUMA / GELİŞTİRME ALANLARI

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı kapsamında kısmen Balıkesir il sınırında kalan bir adet Yaban Hayatı Koruma ve Geliştirme Alanı bulunmaktadır.

8.5. ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGELERİ

Planlama Bölgesi içerisinde bu alanlar kapsamında Saroz Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi bulunmaktadır. Saroz Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi Toplam alanı 730,21 km² olan Saroz Körfezi, 22.12.2010 tarih ve 27793 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit edilerek, ilan edilmiş olup; Saroz Özel Çevre Koruma Alanının tasarrufu Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bırakılmıştır. Saroz Körfezi, 144 çeşit balık, 78 tür deniz bitkisi ve 34 tür süngere ev sahipliği yapan, su altı zenginlikleri ile dolu ve sualtı etkinlikleri ile ilgilenenler için oldukça önemli bir bölgedir. Körfez içinde barındırdığı zengin balık çeşitleri nedeniyle deniz biyologları ve dalış meraklıları arasında büyük

ve doğal bir akvaryum olarak nitelendirilir. Kaptan Cousteau 1970’li yıllarda gemisi “Calipso” ile Türkiye’yi ziyareti sırasında bu Körfezde dalış yapmış “Kızıl Denizin Kuzey versiyonu olarak” nitelendirmiştir.

Saroz Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içerisinde alt ölçekli planlar, 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı’nın amaç, ilke, strateji ve plan kararlarına uyum olarak gerçekleştirilecektir.

8.6. TABİATI KORUMA ALANI

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı kapsamında Balıkesir il sınırlarında Kazdağı Göknarı Tabiatı Koruma alanı bulunmaktadır.

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI

9. ARAZİ KULLANIMI

9.1. YERLEŞME ALANLARI

• *Kentsel Yerleşik Alanlar*

Planlama Bölgesi içerisinde belediye statüsüne sahip il, ilçe, belde merkezleri ile bu alanlarla ilişkilendirilmiş arazi kullanımları (köy yerleşimi statüsünde olan yerleşik alanlar dışında) Kentsel Yerleşik Alanlar olarak değerlendirilmiştir. Kentsel Yerleşik Alanlar güncel uydu görüntüleri yardımı ve uzaktan algılama yöntemi ile belirlenmiş, onaylı alt ölçekli ve üst ölçekli planlar doğrultusunda gelişmiş alanlar da bu kapsamda değerlendirilmiştir. Planlama Bölgesi içerisinde Kentsel Yerleşik Alanların onaylı alt ve üst ölçekli planları bulunan kısımlarında alanın niteliğine uygun gelişme öngörüsünde bulunulurken, onaylı planlara aykırı gelişmiş alanlarda ise bu plan kapsamında 2040 yılı plan kabulüne uygun olarak; yasal, yapay ve doğal eşiklere bağlı, mekânsal kullanıma ilişkin niteliğin devamı, yenilenmesi, kullanım niteliğinin değiştirilmesi veya tamamen mekânsal kullanımın önlenmesi gibi stratejilerle değerlendirilmiştir. Koruma alanları ve özel kanunlara tabi alanlar ile tarım ve orman alanları gibi korunması gereken alanlar dâhilinde gerçekleştirilmiş uygulamalar, bu plan kapsamında irdelenerek ilgili kurumların yetki ve denetimine bırakılmıştır.

• *Kırsal Yerleşik Alanlar*

Planlama Bölgesi içerisinde, Balıkesir ilindeki köy statüsünde yer alan yerleşim alanları ile bu yerleşim alanlarına bağlı mahalle, mezra, nahiye vb. alanlar; 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında mahalle statüsü kazanmıştır.

Çanakkale ilindeki köy statüsünde yer alan yerleşim alanları ile bu yerleşim alanlarına bağlı mahalle, mezra, nahiye vb. alanlar Çevre Düzeni Planı'nda Kırsal Yerleşme Alanları kapsamında değerlendirilmiş olup bu alanlar planda Kırsal Yerleşik Alan sembolü ile ifade edilmiştir. Bu plan ile, kırsal yerleşimlerin kentsel kullanımlarla olan etkileşimleri, iktisadi yapıları, demografik yapıları, donatıları ve plan kapsamında öngörülen farklı arazi kullanım alanlarının bu alanlar ile ilişkilendirilmesi gibi yaklaşımlarla birlikte kırsal politikaların ve teşviklerin geliştirilmesi / desteklenmesi gibi kararlar geliştirilmiştir. Kentsel ve kırsal alanlara ilişkin kullanımlar birbirinden ayrı ayrı yapılanmalar olarak değil birbirleri ile sektörel ve demografik etkileşim içinde değerlendirilmiştir.

• *Kentsel Gelişme Alanları*

Bu alanlar, planlama bölgesi içerisinde sektörel projeksiyonlar, nüfus kabulleri ve mekânsal projeksiyonlar esas alınarak mekânsal kullanım ihtiyacının karşılandığı yerleşme alanlarıdır. Planlama Bölgesindeki kentsel yerleşmelerin Kentsel Gelişme Alanı ihtiyacı belirlenirken öncelikle onaylı imar planları kapsamında öngörülen Kentsel Gelişme Alanlarının yeterli olup olmadığına bakılarak, nüfus kabulleri doğrultusunda gerekli gelişme alanları öngörülmüştür. Onaylı imar planları kapsamında öngörülen Kentsel Gelişme Alanlarının nüfus gelişiminin üstünde olduğu durumlarda, mekânsal kullanım alanının plan kapsamında belirlenen doğal, yapay ve yasal eşiklere (ormanlar, tarım alanları, özel statülü alanlar, koruma alanları, kıyı alanları, önemli doğa alanları, sulama alanları vb.) uygun olup olmadığına bakılıp uygun olmayan kısımlar irdelenerek plan kararları oluşturulmuştur.

9.1.1. BALIKESİR

9.1.1.1 ALTIEYLÜL VE KARESİ

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Merkez İlçe; il sınırları içerisinde kamusal hizmetler ve diğer hizmetlerin yoğun olduğu yerleşimler bakımından ilk sırada yer almaktadır. Balıkesir Merkez İlçe bulunduğu konum itibariyle gelişmiş/ geliştirilebilecek ulaşım sistemleri (kara ulaşımı, hava ulaşımı, demiryolu ulaşımı ve entegre edilebilir ulaşım sistemleri) ve bölgeye yönelik kentsel hizmetlerin (eğitim, sağlık vb.) sunumu açısından Bölge Merkezi öngörülmüştür. Öncelikli sektörel gelişim faaliyetleri dışında sanayi gelişimi bakımından da merkez niteliği devam ettirilecektir.

Balıkesir Merkez İlçe sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan kabul nüfusu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler, ikinci sırada sanayi ve üçüncü sırada ise tarım sektörü açısından gelişim gösterecektir. Balıkesir Merkez İlçe sektörel yapıda temel belirleyiciler açısından; idari yapıdaki rolü ve çevre yerleşimlere ilişkin üretim biçimlerini destekler yaklaşımlar ortaya koyduğu ve yatırımlar için öncelikli şartların geliştiği/geliştirilebileceği bir yerleşimdir.

ÇEVRESEL KARARLAR

İlçe merkezinin sahip olduğu doğal ve kültürel değerlerin korunmasına yönelik plan kararları üretilmiştir. Sağlıklı bir kentleşme sürecinin devam etmesi veya geliştirilmesi için fonksiyonel bakımdan arazi kullanımlarının sınıflandırılması (tarım, sanayi, kentsel yerleşim gelişim yönleri farklılığı) ve yönlendirilmesi, hâkim rüzgâr yönü (kuzey ve kuzey doğunun batısı) için topografik yönlendirmenin kullanılması ile hava kirliliğinin önlenmesi gibi etmenler dikkate alınmıştır.

MEKÂNSAL KARARLAR

Balıkesir Merkez İlçe sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan kabul nüfusu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler, ikinci sırada sanayi ve üçüncü sırada ise tarım sektörü açısından gelişim gösterecektir. Balıkesir Merkez İlçe sektörel yapıda temel belirleyiciler açısından; idari yapıdaki rolü ve çevre yerleşimlere ilişkin üretim biçimlerini destekler yaklaşımlar ortaya koyduğu ve yatırımlar için öncelikli şartların geliştiği/geliştirilebileceği bir yerleşimdir. İlçe merkezinin kentsel gelişme yönü olarak kuzeydoğu ve kuzeybatı ve batı yönleri belirlenmiştir.

Bu gelişme yönleri paralelinde Topografik durumun da dikkate alınması ile aynı yönlerde kara ulaşımını güçlendirecek 1.derece karayolu bağlantıları önerilmiştir. Bu yollar ile ilgili kesin güzergâhlar alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

Gelişme yönleri bakımından fonksiyonel ayırımın sağlanması için kentsel gelişme yönü dışında sanayi için OSB gelişim aksı aynı şekilde korunmuş olup tarımsal üretim ve yerel üretim biçimlerine bağlı olarak Sanayi ve Depolama Alanları ile OSB yerleşimin güneyi, ayrıca bu kullanımlarla bütünleşik konumda içerisinde Küçük Sanayi Sitesi yapılmak üzere Kentsel Servis Alanı önerilmiştir.

Altieylül ve Karesi İlçesi bütününde Çevre Düzeni Planı hedef yılı olan 2040 yılı için kabul edilen nüfus toplamı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 16 : BALIKESİR ALTIEYLÜL VE KARESİ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
ALTIEYLÜL ve KARESİ	586.990

9.1.1.2 AYVALIK

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Ayvalık İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler yer almakta olup bu sektörü sırası ile tarım ve sanayi sektörü izlemektedir. Ayvalık ekonomisi ilçe merkezi olmasının sağlamış olduğu kentsel hizmetlerin yoğunlaşması dışında zeytine dayalı üretim biçimlerinin, tarım, balıkçılık ve turizm faaliyetlerinin de geliştirilebileceği bir yapıya sahiptir. İlçe merkezindeki sanayi faaliyetleri iktisadi yapıya paralellik arz

ederek zeytinyağı, sabun, kaynakçılık, soğuk demircilik, halıcılık ve tarım gerci gibi alt sektörlerde yoğunlaşmaktadır. Kültür Turizminin geliştirilmesi yönünde eski Rum Evleri mimarisi ve kullanım niteliği açısından bu sektörü destekler niteliktedir. İlçe için bir diğer ekonomik girdi kaynağı olarak; Ege Adalarından gelen ziyaretçilerin ticari faaliyetlere katkısıdır. Bu yönde yerel üretim biçimleri desteklenmelidir.

ÇEVRESEL KARARLAR

İlçe kültürel yapının korunması dışında; Kıyı, Özel Mahsul Alanları, Tarım Alanları ve birçok önemli Sit Alanı'na sahiptir. Bu alanlardaki faaliyetler güncel mevzuat hükümlerine göre değerlendirilecektir.

Yürürlükteki İmar Planlarının uygulanması ve yeni İmar Planlarının hazırlanmasında mimari dokuya uygun yapılaşma koşullarının sağlanması gerekmektedir. İlçe Sınırları içerisinde yer alan Ayvalık Adaları Tabiat Parkı doğal ve kültürel değerler bakımından korunması mutlak alanlar kapsamında değerlendirilmiş olup bu alan içerisindeki faaliyetler bu niteliğe uygun olarak geliştirilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Ayvalık yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından yürürlükteki imar planları ve üst ölçekli plan kullanımları dışında doğal, yapay ve yasal eşikler dikkate alındığında mevcut planlarla bütünlük arz edecek mekânsal kullanımlar geliştirilememektedir. Bu kapsamda yerleşim için çevre yerleşim gelişme alanlarına yönlendirmeler sağlanmıştır.

Yürürlükteki İmar Planlarına bakıldığında Ayvalık İlçesi gelişme yönü kıyıya paralel, lineer bir yapı sergilemektedir. İlçe merkezi güneydoğusunda Sanayi ve Depolama Alanı yer almaktadır.

Ayvalık Adaları içerisindeki mekânsal ve stratejik kullanımlara bakıldığında askeri açıdan önem arz eden alanlar ile birlikte turizm faaliyetleri ile yerleşik alan kullanımları yer almaktadır. Ayvalık Adalarının bulunduğu bölgenin korunması gerekliliği açısından bu plan ile mekânsal ve stratejik kararlar oluşturulmuştur.

Altınova yerleşimine bakıldığında yerleşimin doğusunda Organik Tarım ve Hayvancılık Bölgesi önerilmiştir. Küçükköy yerleşiminde ise turizm öncelikli gelişme önerilmektedir.

Ayvalık ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için nüfus kabulü aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 17 : BALIKESİR AYVALIK İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
AYVALIK	137.815

9.1.1.3 BALYA

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Balya İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. Yerleşim için tarımsal faaliyetlerdeki ekonomik girdi toprak niteliği düşüklüğüne bağlı olarak yerleşim nüfusunu farklı ekonomik yaklaşımlarda yoğunlaştırmıştır. Bu alt sektörler içerisinde başlıcaları meyvecilik, bağcılık, hayvancılık ve ormancılık şeklindedir. Bu sektörlerle yönelik üretim biçimleri yerleşim genelinde desteklenmelidir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için doğal, yapay ve yasal eşikler çerçevesinde Tarım Alanları, Orman Alanları ve Ağaçlandırılacak Alanlar önemli eşiklerdendir. Bu alanların korunması mutlak ve bu alanlar içerisinde nitelik ölçütü dışında faaliyetler sınırlandırılmalıdır. Maden çıkarım ve işlenmesine dayalı faaliyetlerde güncel mevzuat hükümlerine uyulması gerekliliği dışında tahrip olmuş alanların önceki doğal niteliğinde geri kazandırılması gerekmektedir. Kültürel değerlerin korunması ve iktisadi faaliyetleri destekler plan uygulamaları desteklenmeli ve geliştirilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Balya yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından yürürlükteki İmar Planlarına ek olarak yerleşimin güneybatısında gelişme alanları önerilmiş olup Balya yerleşimi, yerleşik alanını çevreleyecek şekilde gelişme gösterecektir.

Balya ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 18 : BALIKESİR BALYA İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
BALYA	11.380

9.1.1.4 BANDIRMA

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Bandırma İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dahilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler yer almakta olup bu sektörü sırası ile sanayi ve tarım sektörü izlemektedir. Yerleşim ilçe statüsü itibarıyla eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır. İlçe gelişmiş ve entegre edilebilir ulaşım sistemlerine bağlı olarak bu sektöre dayalı istihdam olanaklarını da ortaya çıkaracaktır. Bölge Merkezi niteliğinde gelişim gösterecek Bandırma İlçesi Sanayi sektörüne dayalı olarak Bölge Merkezi niteliği yönünde geliştirilecektir. Bandırma İlçesi alt sektör yapılanması içerisinde Lojistik, Enerji, Ulaşım, Tarımsal Sanayi ve diğer sanayi faaliyetleri, depolama gibi sektörlerde gelişim gösterecektir.

ÇEVRESEL KARARLAR

İlçe merkezinin sahip olduğu doğal ve kültürel değerlerin korunmasına yönelik plan kararları üretilmiştir. Sağlıklı bir kentleşme sürecinin devam etmesi veya geliştirilmesi için fonksiyonel bakımdan arazi kullanımlarının sınıflandırılması (tarım, sanayi, kentsel yerleşim gelişim yönleri farklılığı, lojistik) ve yönlendirilmesi, hâkim rüzgar yönü (kuzey ve kuzey doğunun batısı) için topografik yönlendirmenin kullanılması ile hava kirliliğinin önlenmesi gibi etmenler dikkate alınmıştır. Yerleşim için yasal, yapay ve yasal eşikler kapsamında; yerleşimin güneyinde Manyas Kuşgölü, kıyı alanları, tarım alanları, orman alanları ve ağaçlandırılacak alanlar nitelikleri doğrultusunda korunarak geliştirilecektir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Bandırma yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; Yürürlükteki İmar Planı ile öngörülmuş mekânsal kullanımlar dışında Çevre Düzeni Planı ile yerleşim merkezinin ve Edincik yerleşiminin güneybatısında Sanayi Alanı önerilmiş önerilmiştir. Yerleşim, Planlama Bölgesi için ulaşım sistemleri dikkate alındığında entegre ve geliştirilebilir kara, hava ve deniz ulaşımı kullanımlarına sahiptir. Bu kapsamda yerleşim için güney çevreyolu ile liman ve merkez bağlantılı karayolu bağlantıları, güney çevreyoluna paralel olarak diğer sanayi kullanımları ile bağlantılı demiryolu bağlantısı önerilmiştir. Deniz ulaşımına yönelik olarak Şirinçavuş ve Bezirci Köyleri arasındaki sanayi alanı için liman geliştirilmesi önerilmektedir. Gelişme yönü olarak doğu ve batı yönleri belirlenmiş olup sanayi ve depolamaya faaliyetlerine yönelik kullanımlar güneydoğuda yer alan Manyas Sulak Alan Tampon Bölgesi dikkate alınarak sınırlandırılmıştır.

Bandırma ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 19 : BALIKESİR BANDIRMA İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
BANDIRMA	248.660

9.1.1.5 **BİGADİÇ**

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Bigadiç İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dahilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. Tarımsal faaliyetlerin sektörel yapılanma içerisinde üst düzeyde olmasının en önemli etmeni olarak verimli tarım arazileri içerisinde sulu tarıma elverişli Bigadiç Ovasının varlığı gösterilebilir. Bigadiç ham sebze ve meyve ihracatında önemli bir ekonomik girdiye sahiptir. Bigadiç İlçe Merkezi olması nedeni ile eğitim, sağlık, kentsel ve kamusal hizmetlerin yer aldığı bir yerleşimdir. Bu yönü ile hizmetler sektörü de gelişmiştir. Tarım sektörünün geliştirilmesi ve desteklenmesi amacı yerleşim için yerleşimin batısında yürürlükteki İmar Planları ile Organize Tarım ve Hayvancılık Bölgesi planlanmıştır.

Yerleşimin kuzeydoğusunda yer alan Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından belirlenmiş Termal Turizm Merkezi turizm sektörünün ilçe ekonomisine girdi sağlamasını sağlayacak şekilde planlanmış alanlar kapsamında değerlendirilecektir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Bigadiç İlçesi için doğal, kültürel ve çevresel değerlerin korunması esastır. Bu kapsamda verimli Tarım Alanları olarak başta Bigadiç Ovası, Ağaçlandırma Çalışma Alanları, Orman Alanları vb. mutlak korunması gereken alanlar olup bu alanlar dâhilindeki kullanım ve faaliyetler koruma niteliğine uygun geliştirilecektir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Bigadiç İlçesi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından Yürürlükteki İmar Planı ile öngörölmüş mekânsal kullanımlara ek olarak yerleşimin güneydoğusu gelişme alanı ve Kentsel Servis Alanı olarak planlanmıştır. Tüm bu mekânsal kullanımlar dikkate alındığında yerleşim için gelişme yönü yerleşimin doğusu ve güneydoğusudur. İlçe Merkezi olması nedeni ile etrafında bulunan kırsal alanlar ile ulaşım bağlantılarının güçlendirilmesi kırsal yerleşimlerdeki geleneksel uğraşların desteklenmesi ve geliştirilmesi yönü ile kırsal yerleşim eğitim ve sağlık gibi kamu ihtiyaçlarının karşılanması için önemlidir. Ayrıca ilçenin taşıdığı tarımsal potansiyele paralel olarak Organize Tarım ve Hayvancılık Alanı önerilmiştir.

Bigadiç ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 20 : BALIKESİR BİGADİÇ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
BİGADİÇ	60.140

9.1.1.6 BURHANIYE

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Burhaniye İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler yer almakta olup bu sektörü sırası ile tarım ve sanayi sektörü izlemektedir.

İlçe merkezi olmanın sağlamış olduğu avantajla kamu hizmet alanlarına yönelik istihdam oranları ile Edremit Körfezi dâhilindeki yerleşimler kapsamında değerlendirildiğinde çeşitlendirilmiş sektörel yapılanmalarla karşımıza çıkmaktadır. Sektörel yapıdaki çeşitlilik ilçe merkezinin deniz kıyısından uzak, koruma statülerinin az olması, uygun arazi varlığı gibi nedenlerle açıklanabilir. Burhaniye Zeytin ve Zeytin Ürünleri İşleme İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin faaliyete geçmesi hem tarımsal üretimde zeytin üretimini daimi kılacak bir yaklaşım olup hem de Edremit Körfezi dâhilinde zeytin üretimini de teşvik edecektir. Bu yönüyle İhtisas OSB bölgesel yatırım kararları kapsamında önemlidir. Turizm sektörünün geliştirilmesi konusunda bu sektöre yönelik niteliği artıracak yaklaşımlar alt ölçek planlarda benzeri yaklaşımlara yer verilmelidir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel değerlerin korunması ile birlikte, kıyı alanları, tarım alanları, özel mahsul alanları, Özel Kanunlara Tabi Alanların nitelikleri doğrultusunda korunması ve geliştirilmesi esastır. Yerleşim için sektörel faaliyetler kapsamında toprak, hava ve su kirliliği konularında kirliliğin oluşma öncesi engellenmesine dayalı yaklaşımlara ve İlçe içerisinde geçen akarsuların yatakları ile birlikte korunmasına yönelik yaklaşımlara öncelikle yer verilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Burhaniye İlçesine ait mekânsal kullanımlar incelendiğinde yerleşim merkezinde kamu hizmet alanları ve sosyal donatı alanları yer almakta iken kıyı kesiminde turizm, konut ve rekreatif kullanımlar yer almaktadır. Kıyıda yer alan yat limanı turizm faaliyetlerinin geliştirilmesi açısından önemli kullanımlardandır.

Balıkesir Burhaniye İlçesi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından Yürürlükteki İmar Planı ile öngörülmüş mekânsal kullanımlara ek olarak yerleşim merkezi ile kıyı kesimi arasındaki doğal, yapay ve yasal eşikler açısından uygun olan alanlar gelişme alanı olarak belirlenmiştir. Yerleşim için kuzey doğuda yer alan Körfez Havaalanı ile bağlantılı kara ulaşımın geliştirilmesi ulaşım konusundaki esas yaklaşımlar olarak gerçekleştirilmelidir.

Burhaniye ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 21 : BALIKESİR BURHANIYE İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
BURHANIYE	97.120

9.1.1.7 DURSUNBEY

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Dursunbey İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. İlçenin ekonomik faaliyetleri kapsamında tarım sektörü içerisinde Ormancılık faaliyetleri önemli derecede istihdam sağlamaktadır. Orman ürünlerine dayalı sanayi sektörü de bu konudan dolayı gelişmiştir. Maden rezervi konusunda da ilçe sınırları dâhilinde faal mermer, amesit, kömür madenleri yer almakta olup maden sektörüne yönelik istihdamlar bulunmaktadır.

ÇEVRESEL KARARLAR

Kültürel ve çevresel değerlerin korunması konusu öncelikli olmak üzere bu kriterler kapsamında Orman alanlarının ve tarım alanlarının korunması ile maden çıkarım ve işlenmesine yönelik faaliyetlerde çevreye duyarlı teknoloji kullanımları olmalı, ayrıca doğal alanları tahrip edecek ve bu alanlar üzerinde baskı unsuru yaratacak büyüklükte maden saha kullanımlarını engelleyecek yaklaşımlara yer verilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Dursunbey İlçesi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından Yürürlükteki İmar Planı ile öngörülmüş mekânsal kullanımlara ek olarak yerleşimin kuzeydoğu ve kuzeybatısında gelişme alanları önerilmiştir. Yerleşimi esas alan mekânsal kullanımlar dikkate alındığında yerleşim için gelişme yönü olarak, kuzeydoğu ve kuzeybatısı yönleri öne çıkmaktadır.

Yerleşimin kuzeydoğusundan geçen karayoluna paralel lineer gelişme gösteren sanayi ve depolama alanı içerisindeki faaliyetlerde tarımsal üretim biçimleri (orman ürünleri dâhil) desteklenmelidir.

Dursunbey İlçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 22 : BALIKESİR DURSUNBEY İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
DURSUNBEY	44.315

9.1.1.8 EDREMİT

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Edremit İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler yer almakta olup bu sektörü sırası ile tarım ve sanayi sektörü izlemektedir.

Edremit ilçe merkezi olması sebebi ile hizmetler sektörüne yönelik kamusal hizmet istihdamları, ticaret istihdamı yüksek olup sağlık, eğitim ve sosyal amaçlı kullanımlardaki istihdam oranları da yüksektir. Hizmet sektörü dışında ikinci sırada yer alan tarım sektörüne yönelik faaliyetlerde sebze, meyve üretimi, seracılık ve zeytin üretimi önemli tarımsal üretimlerdendir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Kültürel ve çevresel değerlerin korunması öncelikli olarak yerleşim için alt ölçek İmar Planları hazırlanması ve uygulanmasında korunması mutlak olarak Tarım Alanları, Özel Kanunlara Tabi Alanlar ve Edremit Ovası Sulama Alanı dâhilindeki kararlarda niteliğin ölçütü gerekliliğinde plan kararları üretilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Edremit İlçesi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından Yürürlükteki İmar Planı ile öngörülmüş mekânsal kullanımlara ek olarak yerleşimin kuzeydoğusunda ve güneyinde doğal, yapay ve yasal eşikler dikkate alınarak uygun alanlarda gelişme alanları önerilmiştir. Tüm bu planlama yaklaşımları dikkate alındığında yerleşim için gelişme yönü olarak yerleşimin kuzeydoğusu ve kuzeybatı yönleri öne çıkmaktadır. Çalışma alanı olarak, yerleşimin gelişimine bakıldığında Edremit-Altınoluk arasındaki yol güzergâhındaki var olan gelişimler dikkate alınarak bu aksa Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı ve Küçük Sanayi Sitesi yer alacağı Kentsel Servis Alanı önerilmiştir. Edremit'e bağlı kıyı yerleşimlerinde ise turizm ağırlıklı gelişmeler yer almakla birlikte bölgenin zeytinlik alanlarla çevrili olması dolayısıyla yürürlükteki plan kararları irdelenerek arazi kullanımları oluşturulmuştur.

Ayrıca kentin güneyini havaalanına bağlayan yol güzergahı üzerinde Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı yer almak üzere Kentsel Servis Alanı ve Termal kaynağa dayalı Turizm Bölgesi önerilmiştir.

Edremit ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 23 : BALIKESİR EDREMIT İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
EDREMIT	341.330

9.1.1.9 **ERDEK**

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Erdek İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler yer almakta olup bu sektörü sırası ile tarım ve sanayi sektörü izlemektedir. Yerleşim ilçe statüsü itibarıyla eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır. Hizmetler sektörü alt sektör faaliyetleri dikkate alındığında İlçe için turizm geliştirilebilir niteliktedir. Turizm sektörüne yönelik olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yerleşim merkezinin dışında bırakıldığı Marmara Güney Adalar Kültür ve Turizm Koruma Gelişme Bölgesi Turizm Merkezi yer almaktadır. Tarım sektörü alt sektör faaliyetleri kapsamında balıkçılık, hayvancılık, zeytin üretimi gibi sektörler desteklenebilir niteliktedir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşim için yasal, yapay ve doğal eşikler kapsamında tarım alanları, orman alanları, kıyı alanları, sit alanları vb. alanlar dikkate alınarak bu alanlar içerisindeki faaliyetler nitelikleri ölçütünde geliştirilecektir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Erdek yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; Yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmuş mekânsal kullanımlar dışında yerleşimin kıyı bandı boyunca gelişme alanları ile Tercihli Kullanım Alanları önerilmiştir. Bununla birlikte yarımada'nın deniz turu güzergahı üzerinde olması dikkate alınarak turizme yönelik kıyı kullanımlarının desteklenmesi önemlidir. Ayrıca yarımada'nın Marmara Adasına yakınlığı düşünüldüğünde Turizm Bölgesi sınırları dışında yarımada'nın doğusunun ve Marmara Adası'nın kuzey kısımlarının bölge potansiyellerine göre liman yapımı amaçlı değerlendirilebileceği öngörülmektedir.

Erdek ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 24 : BALIKESİR ERDEK İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
ERDEK	52.540

9.1.1.10 GÖMEÇ

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Gömeç İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler ve tarım yer almakta olup bu sektörleri sanayi sektörü izleyecektir. Yerleşimde tarım sektörüne yönelik yaklaşımlar desteklenmelidir. Gömeç ilçesi idari yapıdaki statüsü konumu itibariyle eğitim, sağlık ve kamu hizmetlerine yönelik kullanımlarında yer aldığı bir yerleşim olup bu ihtiyaçların karşılanması yönünde kırsal yerleşim ihtiyaçlarının da birlikte karşılanması gerekmektedir. Bu kapsamda kamu hizmet alanları yönünde niteliği geliştirecek Alt Ölçekli plan uygulamalarına yer verilmelidir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, kıyı alanları mutlak korunacak alanlar olup bu alanlarla ilintili plan kararlarında güncel mevzuat hükümlerine uyulması gerekmektedir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Gömeç yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; Yürürlükteki İmar Planı ile öngörülmuş mekânsal kullanımlar dışında gelişme alanı önerilmemiştir. Bu kapsamda yerleşim için yerleşim merkezinin güneybatısı, kuzeydoğusu ve kıyı bağlantılı lineer gelişeceği kabul edilmiştir.

Gömeç ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 25 : BALIKESİR GÖMEÇ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
GÖMEÇ	19.000

9.1.1.11 GÖNEN

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Gönen İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler yer almakta olup bu sektörü sırası ile tarım ve sanayi sektörü izlemektedir. Yerleşim ilçe statüsü itibariyle eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır. Hizmetler sektörü alt sektör faaliyetleri dikkate alındığında ilçe için turizm geliştirilebilir niteliktedir. Bu kapsamda Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yerleşimin güneybatısında Gönen Ekşidere Termal Turizm Merkezi yer almaktadır. Tarım ürünlerine dayalı olarak niteliğin korunması/geliştirilmesi yönünde yaklaşımlar desteklenecektir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşim merkezinin güneybatısı haricinde yerleşimin hemen hemen tamamı sulama alanı dâhilinde yer almakta olup bu alan içerisindeki faaliyetler tarımsal üretim yönünde geliştirilmeli ve bu kapsamda toprak ve su kirliliği oluşmamasına dayalı Alt Ölçekli Plan Uygulamalarında plan kararları üretilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Gönen yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekansal kullanımlar açısından; Yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmuş mekansal kullanımlar dışında, yerleşim kuzey batısında gelişme alanı önerilmiştir. Bu kapsamda yerleşim için gelişme yönü olarak yerleşimin doğusunda ve güneyinde gelişme alanı şeklinde planlanmıştır. Bu kapsamda yerleşim için gelişme yönü olarak kuzeybatı, doğu ve güneybatı yönleri belirlenmiş olup yerleşimin kuzeydoğu yönü Sanayi ve

Depolama Alanı kullanımlarının yanı sıra, Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanlarının yapılmasının öngörüldüğü Kentsel Servis Alanı olarak belirlenmiştir.

Gönen ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 26 : BALIKESİR GÖNEN İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
GÖNEN	116.435

9.1.1.12 HAVRAN

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Havran İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. Havran iktisadi yapısı incelendiğinde alt sektör faaliyetleri kapsamında zeytin üretimi ve zeytinin işlenmesine dayalı olarak sanayi faaliyetlerine rastlanmaktadır. İlçede gelişmiş olan tarımsal faaliyetler kapsamında pamuk, baklagil, tahıl, arıcılık ve meyve üretimine dayalı sektörel yaklaşımlar desteklenebilir niteliktedir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Havran yerleşimine ilişkin Alt Ölçek Plan kararlarında kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları ve zeytinlikler tarımsal açıdan önemli alanlar kapsamında değerlendirilmiştir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Havran yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; Yürürlükteki İmar Planı ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında kuzey ve güneyinde gelişme alanı önerilmiştir. Yerleşimin kuzeydoğusunda Küçük Sanayi Sitesi Alanı yer almakta olup güney batısı yönündeki mekânsal kullanımlar dikkate alındığında bu bölge Sanayi Depolama Alanı ve Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı'nın yer alacağı Kentsel Servis Alanı olarak değerlendirilmiştir.

Havran ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 27 : BALIKESİR HAVRAN İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
HAVRAN	32.690

9.1.1.13 İVRİNDİ

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir İvrindi İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. Tarımsal sektörü kapsamında hayvancılıkta desteklenmelidir. Alt sektör faaliyetleri incelendiğinde tavuk yetiştiriciliği, arıcılık, buğday, arpa, mısır, baklagiller, üzüm, elma ve ayçiçeği yetiştiriciliği ilçe ekonomisi için önemli üretim biçimleridir. Yerleşim ilçe statüsü itibariyle eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır.

ÇEVRESEL KARARLAR

İvrindi İlçesi kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, orman alanları ve ağaçlık alanlar mutlak korunacak alanlar kapsamında değerlendirilmelidir.

Yerleşimin güneyi yerleşim dışı alanlar tarımsal faaliyetlerin desteklenmesi yönünde sulama alanı dâhilinde yer almaktadır.

MEKÂNSAL KARARLAR

İvrindi yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; Yürürlükteki İmar Planı ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında gelişme alanı önerilmemiştir. Bu kapsamda yerleşim için gelişme yönü olarak yerleşik alan etrafını çevreleyecek kuzeydoğu yönü baskın bir gelişme gösterecektir. Yerleşimin kuzeydoğusu Kentsel Servis Alanı ve Sanayi ve Depolama Alanı kullanımları bulunmaktadır.

İvrindi ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 28 : BALIKESİR İVRİNDİ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
İVRİNDİ	41.380

9.1.1.14 KEPSUT

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Kepsut İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. Tarım sektörü faaliyetleri kapsamında alt sektör faaliyetleri incelendiğinde hayvancılık, ormancılık, sebze ve meyve üretimi desteklenebilir niteliktedir. Yerleşim dâhilinde tarımsal faaliyetlerin desteklenmesi için Tarımsal Sanayi ve Depolamaya yönelik yaklaşımlar geliştirilebilir. Yerleşim ilçe statüsü itibarıyla eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşimin kuzeyi ve güneyinde sulama alanı yer almaktadır bu alan içerisindeki faaliyetler tarımsal üretime dayalı geliştirilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Kepsut yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yerleşim için gelişme yönü, yerleşimin güneydoğusu, kuzeybatısı ve batı yönü şeklinde belirlenmiştir. Yerleşimin güneybatısı ağırlıklı tarımsal üretimin desteklenmesi amacı ile Sanayi ve Depolama Alanı olarak belirlenirken yerleşim merkezinin güneyinde Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı ve Küçük Sanayi Sitesi Alanının yer alacağı Kentsel Servis Alanı yer almaktadır.

Kepsut ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 29 : BALIKESİR KEPSUT İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
KEPSUT	23.980

9.1.1.15 MANYAS

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Manyas İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. Yerleşim ilçe statüsü itibarıyla eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır. Manyas ilçesi için turizm sektörüne yönelik Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Manyas Kızık Termal Turizm Merkezi alanı belirlenmiştir. İlçe genelinde Organize Tarım ve Hayvancılık faaliyetleri desteklenebilir niteliktedir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşimin kuzeyinde yer alan sulama alanı içerisindeki faaliyetler tarımsal üretim yönünde geliştirilmeli ve bu kapsamda toprak ve su kirliliği oluşmamasına dayalı Alt Ölçekli Plan Uygulamalarında plan kararları üretilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Manyas yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; Yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında gelişme alanı önerilmemiştir. Bu kapsamda yürürlükteki İmar Planları dikkate alındığında yerleşim için gelişme yönü olarak doğu ve güney olarak belirlenmiştir. Yerleşim için tarımsal faaliyetlerin desteklenmesi amacı ile Organize Tarım ve Hayvancılık Alanı önerilmiştir.

Manyas ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 30 : BALIKESİR MANYAS İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
MANYAS	22.295

9.1.1.16 MARMARA

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Marmara İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler yer almakta olup bu sektörü sırası ile tarım ve sanayi sektörü izlemektedir. Tarım sektörü alt sektörü faaliyetleri incelendiğinde balıkçılık, zeytin üretimi ve bağcılık desteklenebilir niteliktedir. Marmara Adasının tamamı içerisinde yer alan nüfus dikkate alındığında mermer çıkarımına dayalı istihdam oranları sanayi sektörüne dayalı istihdamı artırmaktadır. Yerleşim ilçe statüsü itibarıyla eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, kıyı alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Ada genelinde mermer çıkarılan alanların ilk nitelikleri yönünde geri kazandırılması gerekmektedir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Marmara yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında kuzeyinde kıyıya paralel, Çınarlı ve Gündoğdu kırsal yerleşimlerine doğru yasal, yapay ve doğal eşikler dikkate alınarak gelişme alanları önerilmektedir. Çınarlı Köyü güneyi kıyı kesimi Turizm Tesis Alanı olarak, yerleşim merkezi kıyı kesimi Günöbirlik kullanımların yoğunlaşacağı alanlar olarak planlanmıştır.

Marmara ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 31 : BALIKESİR MARMARA İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
MARMARA	14.650

9.1.1.17 SAVAŞTEPE

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Savaştepe İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. Tarım sektörü faaliyetleri kapsamında alt sektör faaliyetleri incelendiğinde hayvancılık, meyve üretimi, tavuk yetiştiriciliği ve arıcılık desteklenebilir niteliktedir. Yerleşim dâhilinde tarımsal faaliyetlerin desteklenmesi için Tarımsal Sanayi ve Depolamaya yönelik yaklaşımlar geliştirilebilir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşimin güneyi sulanabilen tarım alanları varlığı sebebi ile tarımsal üretim açısından daha verimlidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Savaştepe yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; Yürürlükteki İmar Planı ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında yerleşimin güneydoğusunda gelişme alanı ve aynı yönde bölge geneline hizmet verecek Lojistik Merkez alanı önerilmiştir. Tüm bu yaklaşımlar dikkate alındığında yerleşim için gelişme yönü olarak doğu yönü haricinde yerleşik alanı çevreleyecek bir gelişme öngörülmüştür. Yerleşim için yürürlükteki İmar Planları doğrultusunda güneydoğu, kuzeydoğu ve kuzeybatı yönünde ağırlıklı tarımsal faaliyetlerin desteklenmesi amacı ile Sanayi ve Depolama Alanları yer almaktadır.

Savaştepe ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 32 : BALIKESİR SAVAŞTEPE İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
SAVAŞTEPE	23.015

9.1.1.18 SINDIRGI

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Sındırgı İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. Tarım sektörüne dayalı alt sektör faaliyetlerinde sebze ve meyve üretimi ile hayvancılık desteklenebilir niteliktedir. Sındırgı madencilik faaliyetleri kapsamında da istihdam sağlanan bir yerleşim olup bu yöndeki faaliyetlerde önemli derecede istihdam sağlanmaktadır. Sındırgı ilçesi için Termal Turizmin geliştirilmesi turizm faaliyetleri kapsamında istihdamın ve bu yönde niteliğin artırılması amacı ile doğal kaynak potansiyelinin bu yönde kullanılması için Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Sındırgı Hisaralan Termal Turizm Merkezi ilan edilmiştir. Yerleşim ilçe

statüsü itibariyle eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Sındırgı ilçe merkezi kuzeybatısında sulama alanı dâhilindeki tarım alanları tarımsal üretimin artırılması yönünde değerlendirilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Sındırgı yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planı ile öngörülmuş mekânsal kullanımlar dışında gelişme alanları yerleşimin kuzeybatısı haricinde yerleşik alanı çevreleyecek şekilde gelişme alanı belirlenmiştir. Ayrıca tarımsal potansiyelin değerlendirilmesine yönelik olarak yerleşimin kuzeyinde Organize Tarım ve Hayvancılık Alanı önerilmiştir.

Sındırgı ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 33 : BALIKESİR SINDIRGI İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
SINDIRGI	38.610

9.1.1.19 SUSURLUK

SEKTÖREL KARARLAR

Balıkesir Susurluk İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler yer almakta olup bu sektörü sırası ile tarım ve sanayi sektörü izlemektedir. Yerleşim ilçe statüsü itibariyle eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır. İlçe, Balıkesir il sınırları içerisinde karayolu ve demiryolu bağlantılarının içerisinden geçmesi avantajı ile dinamik nüfusa bağlı olarak ticaret gelişmiş olup aynı avantajlara bağlı olarak Tarımsal Sanayi yatırımları içinde gerçekleşmiş ve potansiyel yatırım alanlarını bünyesinde bulundurmaktadır.

İlçe çevre kırsal yerleşimler içinde tarımsal üretimin devamlılığı ve ekonomik girdisi açısından tarımsal sanayiye dayalı kullanım ve potansiyeller açısından uygun mekânsal kullanımlara sahiptir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. İlçe sınırları dâhilinde yer alan Susurluk Irmağı yakınındaki faaliyetlerde toprak ve su kirliliği konusunda gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Susurluk yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planı ile öngörülmuş mekânsal kullanımlar dışında da gelişme alanı önerilmiştir. Yürürlükteki İmar Planları ile yerleşimin kuzeyi yönünde Balıkesir-Bandırma Karayolu ile bağlantılı Sanayi ve Depolama Alanı planlanmıştır. Bu kapsamda yerleşim için gelişme yönü kuzey yönü olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda kuzeye doğru yol boyunca lineer Kentsel Servis Alanı önerilmiştir. Ayrıca ilçenin konumu itibariyle önemli ulaşım güzergâhlarının kesiştiği konumda olması nedeniyle kuzeyde Lojistik Bölge önerilmiştir.

Susurluk ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 34 : BALIKESİR SUSURLUK İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	NÜFUS (2040)
SUSURLUK	50.685

9.1.2. ÇANAKKALE

9.1.2.1. ÇANAKKALE (MERKEZ)

SEKTÖREL KARARLAR

Çanakkale Merkez İlçe; il sınırları içerisinde kamusal hizmetler ve diğer hizmetlerin yoğun olduğu yerleşimler bakımından ilk sırada yer almaktadır. Çanakkale Merkez İlçe bulunduğu konum itibarıyla gelişmiş/ geliştirilebilecek ulaşım sistemleri (kara ulaşımı, hava ulaşımı, deniz ulaşımı ve entegre edilebilir ulaşım sistemleri) ve bölgeye yönelik kentsel hizmetlerin (eğitim, sağlık vb.) sunumu açısından Bölge Merkezi niteliğinde öngöründe bulunulmuştur.

Çanakkale Merkez İlçe sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler sektörü yer almakta olup bu sektörü sırası ile sanayi ve tarım sektörü izlemektedir. Çanakkale Merkez İlçe sektörel yapıda temel belirleyiciler açısından; idari yapıdaki rolü ve çevre yerleşimlere ilişkin üretim biçimlerini destekler yaklaşımlar ortaya koyduğu ve yatırımlar için öncelikli şartların geliştiği/geliştirilebileceği bir yerleşimdir.

ÇEVRESEL KARARLAR

İlçe merkezinin sahip olduğu doğal ve kültürel değerlerin korunmasına yönelik plan kararları üretilmiştir. Sağlıklı bir kentleşme sürecinin devam etmesi veya geliştirilmesi için fonksiyonel bakımdan arazi kullanımlarının sınıflandırılması (tarım, sanayi, kentsel yerleşim gelişim yönleri farklılığı) ve yönlendirilmesi, hâkim rüzgâr yönü için Topografik yönlendirmenin kullanılması ile hava kirliliğinin önlenmesi gibi etmenler dikkate alınmıştır. Bu kapsamda yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, kıyı alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşimin kuzeyi ve güneyi yönünde kıyı harici yer alan Sulama Alanı içerisindeki faaliyetler tarımsal üretim yönünde geliştirilmeli ve bu kapsamda toprak ve su kirliliği oluşmamasına dayalı Alt Ölçekli Plan Uygulamalarında plan kararları üretilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Çanakkale yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; Yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında, yerleşimin kuzeydoğusu ve doğusu yönünde gelişme alanı önerilmiştir. Bu kapsamda yerleşim için gelişme yönü olarak kuzeydoğu baskın olmak üzere kuzey ve doğu yönleri belirlenmiş olup yerleşimin doğu yönünde Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. Bu alanın güneydoğu çevresi Küçük Sanayi Sitesi Alanı ve Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı'nın yer aldığı Kentsel Servis Alanı olarak planlanmıştır.

Çanakkale (Merkez) ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 35 : ÇANAKKALE (MERKEZ) İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
MERKEZ	249.990	15.790	265.780

9.1.2.2. **AYVACIK**

SEKTÖREL KARARLAR

Çanakkale Ayvacık İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. Ayvacık İlçesi tarım sektörü alt sektör faaliyetleri kapsamında hayvancılık ve zeytin üretimi desteklenebilir niteliktedir. Hizmetler sektörü alt sektör faaliyetlerine yönelik olarak turizm niteliğinin geliştirilmesine yönelik Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yerleşimin kıyı kesimi Behramkale Kadirga Koyu Turizm Merkezi olarak ilan edilmiştir. Yerleşim ilçe statüsü itibarıyla eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, kıyı alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşim güneydoğusunda yer alan Sulama Alanı içerisinde yapılan/yapılacak tarımsal faaliyetlerde toprak ve su kirliliğinin önlenmesine yönelik plan kararlarına öncelik verilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Ayvacık İlçesi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında, yerleşik alan etrafında doğal, yapay ve yasal eşikler açısından uygun alanlarda gelişme alanları önerilmiştir.

Çanakkale Ayvacık ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfuslu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 36 : ÇANAKKALE AYVACIK İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
AYVACIK	17.580	12.000	29.580

9.1.2.3. **BAYRAMIÇ**

SEKTÖREL KARARLAR

Çanakkale Bayramiç İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dahilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. Tarım sektörü alt sektör faaliyetleri kapsamında hayvancılık, sebze ve meyve üretimi desteklenebilir niteliktedir. Sanayi sektörü içerisinde küçük ve orta büyüklükte sanayi faaliyetleri bu yöndeki istihdamı oluşturmaktadır. Yerleşim ilçe statüsü itibarıyla eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, orman alanları, akarsu yatakları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşimin güneydoğusu haricindeki tüm alanlar toprak niteliği açısından önemli alanlardır.

MEKÂNSAL KARARLAR

Bayramiç yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında, yerleşimin güneyinde yönünde yasal, yapay ve doğal eşikler dikkate alınarak gelişme alanları önerilmiştir. Bayramiç yerleşimi için Menderes Çayı ve toprak niteliği doğal eşikler kapsamında yerleşim için mekânsal yapının en temel belirleyicilerindedir.

Çanakkale Bayramiç ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 37 : ÇANAKKALE BAYRAMIÇ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
BAYRAMIÇ	24.440	14.950	39.390

9.1.2.4. BİGA

SEKTÖREL KARARLAR

Çanakkale Biga İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. Tarım sektörü alt sektör faaliyetleri dikkate alındığında sebze ve meyve üretimi hayvancılık desteklenebilir niteliktedir. Yerleşim ilçe statüsü itibariyle eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır. Sanayi ve Depolamaya dayalı sektörel yaklaşımlarda tarımsal üretime dayalı alt sektöre faaliyetleri desteklenecektir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşim güneydoğusu haricinde yerleşimini çevreleyen yer alan Sulama Alanı içerisinde yapılan/yapılacak tarımsal faaliyetlerde toprak ve su kirliliğinin önlenmesine yönelik plan kararlarına öncelik verilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Biga yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında, yerleşimin batısı ve kuzeydoğusu yönünde yasal, yapay ve doğal eşikler dikkate alınarak gelişme alanları önerilmiştir. Bu kapsamda yerleşim için gelişme yönü olarak batı ve kuzeydoğu yönleri belirlenmiştir.

Çanakkale Biga ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 38 : ÇANAKKALE BİGA İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
BİGA	83.340	32.200	115.540

9.1.2.5. BOZCAADA

SEKTÖREL KARARLAR

Çanakkale Bozcaada İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. Tarım sektörü alt sektör faaliyetleri kapsamında balıkçılık, sebze, meyve üretimi, bağcılık ve hayvancılık desteklenebilir niteliktedir. Hizmetler sektörüne yönelik turizm faaliyetleri ve alternatif turizm nitelikleri geliştirilmelidir. Bu kapsamda deniz turizmi, su sporları, eko ve agro turizm gibi yatırımlar bu kapsamda öncelikli değerlendirilecektir. Yerleşim ilçe statüsü itibariyle eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır. Yerleşim için uygun alanlarda yenilenebilir enerji (RES) üretimi desteklenebilir niteliktedir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, kıyı alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Bozcaada yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; Yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında, yerleşim için hazırlanmış mevcut planlar dikkate alınmıştır. Bu kapsamda yerleşim için gelişme yönü olarak yerleşik alan yakın çevresi dışında ada güneyinde gelişme alanı önerilmiştir. Depolama, Sanayi ve Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanları gibi çalışma alanları yerleşik alanın batısında planlanmıştır. 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı kapsamında ulaşım ile ilgili geliştirilen planlama yaklaşımları olarak yerleşik alanın güneyinden geçen karayolu ulaşım bağlantısının iyileştirilmesi ve manzara yolu öngörüsüyle ada içi bir ulaşım bağlantısı oluşturulması öngörülmektedir. Yerleşimin kıyı kesiminde gününbirlik ve rekreatif kullanımlar baskın olarak, turizm faaliyetleri desteklenecektir.

Çanakkale Bozcaada ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 39 : ÇANAKKALE BOZCAADA İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
BOZCAADA	3780	-	3780

9.1.2.6. ÇAN

SEKTÖREL KARARLAR

Çanakkale Çan İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler yer almakta olup bu sektörü sırası ile sanayi ve tarım sektörü izlemektedir. Sanayi sektörü alt sektör faaliyetlerinde çıkarılan maden türüne bağlı sanayi istihdamları öne çıkmaktadır. Yerleşim ilçe statüsü itibarıyla eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır. Bölgesel turizm sektörünü desteklenmesi ve alternatif turizmin geliştirilmesine yönelik Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından ilan edilmiş Çan Etili Termal Turizm Merkezi yer almaktadır.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşim sanayi faaliyetleri için maden çıkarım alanları için atıl durumda olan alanların çıkarım öncesi nitelikleri yönünde geliştirilmesi esastır. Enerji üretimine dayalı olarak termik santrallerde enerji üretimine ilişkin; toprak, hava ve su kirliliğinin önlenmesi yönünde güncel teknoloji atık yönetimi konularına öncelik verilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Çan yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; Yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında, yasal, yapay ve doğal eşikler dikkate alınarak yerleşik alanın kuzeyi, güneydoğusu ve güneybatısı yönünde gelişme alanları önerilmiştir. Bu kapsamda gelişme alanları dışında, yerleşim için Sanayi ve Depolama faaliyetleri için doğu ve kuzeybatı yönleri belirlenmiştir.

Çanakkale Çan ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 40 : ÇANAKKALE ÇAN İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
ÇAN	60.410	17.165	77.575

9.1.2.7. ECEABAT

SEKTÖREL KARARLAR

Çanakkale Eceabat İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler yer almakta olup bu sektörü sırası ile tarım ve sanayi sektörü izlemektedir. Tarım sektörü alt sektör faaliyetleri kapsamında hayvancılık ve balıkçılık desteklenebilir niteliktedir. Çanakkale deniz ve kara savaşlarının cereyan ettiği bir alan dâhilinde yer alan Eceabat her yıl yerli ve yabancı turist bakımından önemli bir niceliğe ev sahipliği etmektedir. Turizmde turist potansiyeline yönelik turizm; niteliğinin geliştirilmesi için günübirlik kullanımlar başta olmak üzere turizm geliştirilebilir ve ekonomik girdisi artırılabilir bu yönde istihdama olanak sağlanabilir bir yapı sergilemektedir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için tarihi, kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, kıyı alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşim Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı sınırları dâhilinde yer almakta olup Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Uzun devreli Gelişim Planı plan kararları dikkate alınmıştır.

MEKÂNSAL KARARLAR

Eceabat yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında, gelişme alanı önerilmemiştir. Bu kapsamda yerleşim için doğusu kıyı ile sınırlandırılmış, kuzey harici yerleşik alanı çevreleyecek şekilde gelişme alanları ve batısında Sanayi ve Depolama Alanlarına yönelik kullanımlar yer almaktadır.

Çanakkale Eceabat ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 41 : ÇANAKKALE ECEABAT İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
ECEABAT	7495	3220	10.715

9.1.2.8. EZİNE

SEKTÖREL KARARLAR

Çanakkale Ezine İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler yer almakta olup bu sektörü sırası ile tarım ve sanayi sektörü izlemektedir. Tarım sektörü alt sektör faaliyetleri kapsamında hayvancılık, sebze ve meyve üretimi desteklenebilir niteliktedir. Yerleşimin güneybatısında turizm niteliğinin geliştirilmesi ve alternatif turizm yaklaşımı için Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından ilan edilmiş Ezine Kestenbol Termal Turizm Merkezi yer almaktadır. Yerleşim ilçe statüsü itibarıyla eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşim doğusunda yer alan Sulama Alanı dâhilinde geliştirilecek tarımsal faaliyetlerde toprak ve su kirliliğinin önlenmesine yönelik plan kararları dikkate alınmalıdır.

MEKÂNSAL KARARLAR

Ezine yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında, yerleşimin güneyinde ve batısında yasal, yapay ve doğal eşikler dikkate alınarak gelişme alanları önerilmiştir. Diğer taraftan ilçenin tarımsal potansiyeli doğrultusunda kentin güneyinde Organize Tarım ve Hayvancılık Alanı öngörülmüştür. Ayrıca kentin kuzey batısında Sanayi Bölgesi önerilmektedir.

Çanakkale Ezine ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 42 : ÇANAKKALE EZİNE İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
EZİNE	39.280	13.510	52.790

9.1.2.9. GELİBOLU

SEKTÖREL KARARLAR

Çanakkale Gelibolu İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler yer almakta olup bu sektörü sırası ile tarım ve sanayi sektörü izlemektedir. Hizmetler sektörü alt sektör faaliyetleri kapsamında turizm sektörü desteklenebilir niteliktedir. Yerleşim ilçe statüsü itibariyle eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, zeytinlikler, kıyı alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşimin tamamı 3.Derece Doğal Sit Alanı dâhilinde yer almaktadır.

MEKÂNSAL KARARLAR

Gelibolu yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında, yerleşim merkezi kuzeyinde yasal, yapay ve doğal eşikler dikkate alınarak gelişme alanları genişletilmekle birlikte yerleşimin kuzeydoğusunda Tercihli Kullanım Alanı ve Turizm Tesis Alanı önerilmiştir. Yerleşim için yapay eşikler kapsamında yerleşim merkezinde yer alan askeri alan gelişme yönünü şekillendirmiştir. Bu kapsamda yerleşim için gelişme yönü olarak kıyı yönünde doğu ve batı yönleri belirlenmiş olup kıyı yerleşim merkezinin batısı Sanayi ve Depolama kullanımlarına ayrılmıştır. Ayrıca kuzeye doğru karayolu kenarı Kentsel Servis Alanı olarak düzenlenmiştir.

Çanakkale Gelibolu ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 43 : ÇANAKKALE GELİBOLU İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
GELİBOLU	55.825	7715	63.540

9.1.2.10. **GÖKÇEADA**

SEKTÖREL KARARLAR

Çanakkale Gökçeada İlçesi sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada hizmetler yer almakta olup bu sektörü sırası ile tarım ve sanayi sektörü izlemektedir. Alt sektör faaliyetleri dikkate alındığında sebze, meyve üretimi, hayvancılık, balıkçılık, turizm desteklenebilir niteliktedir. Yerleşim ilçe statüsü itibariyle eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır. Yerleşim yenilenebilir enerji üretimine dayalı faaliyetlerin uygun alanlarda desteklenmesi bakımından yeteri potansiyele sahiptir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, kıyı alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşim ada statüsü itibariyle yüzey suları bakımından zengin kaynaklara sahip olup bu kapsamda; bu alanlara yakın tarımsal ve diğer faaliyetler kapsamında toprak ve su kirliliğinin önlenmesine yönelik plan kararlarına öncelik verilecektir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Gökçeada yerleşimi merkez ve kıyı kesimleri olmak üzere gelişim göstermektedir. Yerleşim merkezi kentsel hizmetlerin yoğun olduğu bir alanı kapsamakta olup kıyı alanları baskın olarak turizm faaliyetleri için ayrılmıştır. Gökçeada turizm faaliyetleri için alternatif turizm niteliğinin (eko - agro turizm, deniz sporları, kamping vb.) geliştirilebileceği bir yerleşim olacaktır.

Çanakkale Gökçeada ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 44 : ÇANAKKALE GÖKÇEADA İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
GÖKÇEADA	7690	3465	11.155

9.1.2.11. **LÂPSEKİ**

SEKTÖREL KARARLAR

Çanakkale Lâpseki İlçesi, ilçe sınırları esas alınarak sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. Yerleşim Çanakkale Bölgesi için ulaşım ve Lojistik hizmetlerinin geliştirilmesi niteliğinde geliştirilecektir. Yerleşim Edirne İzmir Karayolu bağlantısı ve Çevre Düzeni Planı kapsamında önerilen Bandırma Karayolu bağlantısı ile hizmetler sektörü gelişimi, bölgesel gelişim için desteklenecektir. Lâpseki yerleşimi bölgenin havayolu ulaşımı içinde orta ölçekte geliştirilecek bir yerleşim olacaktır. Yerleşim ilçe statüsü itibariyle eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, kıyı alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşim için geliştirilecek fonksiyonlar kapsamında tarımsal depolama ve lojistik faaliyetlerine öncelik verilecektir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Lâpseki yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmuş mekânsal kullanımlar dışında, doğal yapay ve yasal eşikler dikkate alınarak gelişme alanları genişletilmekle birlikte 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı kapsamında teknoloji parkları, serbest bölge, havalimanı, lojistik ve depolama gibi kullanımlar

bölgesel hizmetler açısından geliştirilecek fonksiyonları olarak öngörülmektedir. Yerleşimin Çardak yerleşimi ile birlikte bu yönde gelişeceği öngörülmektedir.

Çanakkale Lâpseki ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 45 : ÇANAKKALE LÂPSEKİ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
LÂPSEKİ	24.580	8050	32.630

9.1.2.12. YENİCE

SEKTÖREL KARARLAR

Çanakkale Yenice İlçesi, sektörel yapılanma içerisinde 2040 yılı plan projeksiyonu dâhilinde sektörel faaliyetlerinde ilk sırada tarım yer almakta olup bu sektörü sırası ile hizmetler ve sanayi sektörü izlemektedir. Tarım sektörü alt sektör faaliyetleri dikkate alındığında sebze ve meyve üretimi ile hayvancılık desteklenebilir niteliktedir. Yerleşimin güneybatısı Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Yenice Turizm Merkezi olarak ilan edilmiş olup bu sektöre yönelik yaklaşımlar bu alan içerisinde desteklenecektir. Yerleşim ilçe statüsü itibariyle eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinde kırsal ihtiyacın karşılanmasına yönelik gereksinimlerde dikkate alınmalıdır.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Tarımsal faaliyetler kapsamında yerleşim için toprak ve su kirliliğinin önlenmesine yönelik Alt Ölçekli İmar Planları kararlarına öncelik verilecektir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Yenice yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında, gelişme alanı önerilmemiştir. Bu kapsamda yerleşim için gelişme yönü, yerleşik alanın batısı baskın olmak üzere yerleşik alanı çevreleyecek şekildedir. Yerleşimin kuzey ve kuzey batı yönü, Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanları ve Küçük Sanayi Sitesinin yer aldığı Kentsel Servis Alanı ile Sanayi ve Depolama Alanı kullanımlarına ayrılmıştır.

Çanakkale Yenice ilçesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 46 : ÇANAKKALE YENİCE İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
YENİCE	17.795	16.575	34.370

9.1.2.13. KÜÇÜKKUYU

SEKTÖREL KARARLAR

2040 yılı projeksiyon dönemi için temel birincil sektör tarım sektörüdür. Tarım sektörüne yönelik alt sektör faaliyetlerinde zeytin üretimi ve balıkçılık desteklenebilir niteliktedir. Hizmetler sektörü faaliyetlerine dayalı olarak turizm yapılanmalarında ekolojik yapıya uygun tesis anlayışına bağlı alternatif turizm geliştirilebilir. Yerleşim için bulunduğu bölge itibariyle kamping kullanımına dayalı yaklaşımlar organize bir yapı ile mekânsal ve stratejik alt ölçekli plan kararları ile desteklenmelidir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, kıyı alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Küçükкую yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörölmüş mekânsal kullanımlar dışında, kıyı bandına paralel olarak yasal, yapay ve doğal eşikler dikkate alınarak gelişme alanları önerilmiştir. Yürürlükteki İmar Planları ile yerleşim için Turizm Tesis Alanı ve Günöbirlik kullanımlar yerleşimin kıyı kesiminde yer almaktadır.

Çanakkale Küçükкую Beldesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 47: ÇANAKKALE KÜÇÜKKUYU İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
KÜÇÜKKUYU	20.570	-	20.570

9.1.2.14. GÜMÜŞÇAY

SEKTÖREL KARARLAR

2040 yılı projeksiyon dönemi için temel birincil sektör tarım sektörüdür. Tarım sektörü alt sektör faaliyetlerinde hayvancılık, sebze ve meyve üretimi desteklenebilir niteliktedir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşimin mevcut planlı alanların dışında neredeyse tamamı Sulama Alanları içerisinde yer almakta olup yapılan/yapılacak tarımsal faaliyetlerde toprak ve su kirliliğinin önlenmesine yönelik plan kararlarına öncelik verilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Gümüşçay yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörölmüş mekânsal kullanımlar dışında gelişme alanı önerilmemiştir. Bu kapsamda yerleşim için gelişme yönü olarak yerleşik alan çevreleyecek şekilde gelişme alanları önerilmiştir.

Çanakkale Gümüşçay Beldesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 48 : ÇANAKKALE GÜMÜŞÇAY İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
GÜMÜŞÇAY	2390	-	2390

9.1.2.15. KARABİGA

SEKTÖREL KARARLAR

2040 yılı projeksiyon dönemi için temel birincil sektör tarım sektörüdür. Tarım sektörü alt sektör faaliyetlerinde hayvancılık, sebze ve meyve üretimi, balıkçılık desteklenebilir niteliktedir. Sanayi ve Depolamaya dayalı yaklaşımlarda tarımsal üretime dayalı sanayi ve depolama faaliyetleri desteklenmelidir. Yerleşim ulaşım açısından entegre ulaşım sistemlerinin geliştirilmesi yönünde çeşitli

potansiyellere sahiptir. Özellikle deniz ve karayolu taşımacılığı kısa vadede öncelikli desteklenecek faaliyetler olup, uzun vadede bu amaca yönelik yaklaşımlar çerçevesinde demiryolu ulaşımı bu entegre ulaşım sistemlerine dahil edilmelidir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, kıyı alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Karabiga yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında, yerleşimin gelişme yönü doğrultusunda yerleşimin batısı, kuzeyi ve güneyinde gelişme alanları önerilmiştir. Sanayi ve Depolama Alanları yerleşiminin batısında geliştirilecek olup kıyı alanları dâhilinde Turizm faaliyetleri baskın olarak güneybirlik kullanımlarda yoğunlaştırılacaktır.

Çanakkale Karabiga Beldesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu plan ile, ilçenin nüfus gelişimindeki azalış eğiliminin tersine çevrilerek, sektörel plan kararları doğrultusunda, nüfus projeksiyon yöntemlerinden üssel artış yöntemine göre nüfus kabulü yapılmıştır.

TABLO 49 : ÇANAKKALE KARABİGA İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
KARABİGA	3825	-	3825

9.1.2.16. TERZİALAN

SEKTÖREL KARARLAR

2040 yılı projeksiyon dönemi için temel birincil sektör tarım sektörüdür. Tarım sektörü alt sektör faaliyetlerinde hayvancılık, bağcılık, sebze ve meyve üretimi desteklenebilir niteliktedir. Bölgesel turizm sektörünün desteklenmesi ve alternatif turizmin geliştirilmesine yönelik, yerleşimin batısında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından ilan edilmiş Çan Etili Termal Turizm Merkezi yer almaktadır.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Tarımsal faaliyetlerde toprak ve su kirliliğinin önlenmesine yönelik öncelikli olarak yüzey suları yakın çevresi olmak üzere tüm tarım alanlarında bu amaca yönelik plan kararları dikkate alınmalıdır.

MEKÂNSAL KARARLAR

Terzialan yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında, yasal, yapay ve doğal eşikler dikkate alınarak yerleşimin kuzeyi yönünde gelişme alanları önerilmiştir. Bu kapsamda yerleşim için gelişme yönü olarak kuzeyde baskın olmak üzere güney yönleri belirlenmiştir.

Çanakkale Terzialan Beldesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 50 : ÇANAKKALE TERZİALAN İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
TERZİALAN	3850	-	3850

9.1.2.17. KEPEZ

SEKTÖREL KARARLAR

2040 yılı projeksiyon dönemi için temel birincil sektör hizmetler sektörüdür. Bu sektöre yönelik eğitim hizmetleri ve ticari faaliyetler desteklenebilir niteliktedir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, kıyı alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşim güneybatısında yer alan Sulama Alanı içerisinde yer alacak tarımsal faaliyetlerde toprak ve su kirliliğinin önlenmesine yönelik plan kararlarına öncelik verilmelidir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Kepez yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmuş mekânsal kullanımlar dışında, yerleşimin kuzeybatısı ve doğusu yönünde gelişme alanı önerilmiştir. Kuzeybatı önündeki gelişme yönü Sulama Alanı ile sınırlandırılmış olup kıyı alanları baskın olarak Günübirlik Tesis kullanım alanları ile rekreatif kullanımlara ayrılmıştır.

Çanakkale Kepez Beldesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 51 : ÇANAKKALE KEPEZ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
KEPEZ	45.065	-	45.065

9.1.2.18. GEYİKLİ

SEKTÖREL KARARLAR

2040 yılı projeksiyon dönemi için temel birincil sektör tarım sektörüdür. Tarım sektörü alt sektör faaliyetlerinde hayvancılık, sebze ve meyve üretimi desteklenebilir niteliktedir. Yerleşimin kıyı kesiminde turizm sektörünün geliştirilmesi ve nitelikli turizmin geliştirilmesi için Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından ilan edilmiş Geyikli Turizm Merkezi yer almaktadır.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, zeytinlikler, kıyı alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Geyikli yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ve Geyikli Turizm Merkezi ile öngörülmuş mekânsal kullanımlar dışında, gelişme alanı önerilmemiştir. Yerleşim kıyı kesiminde, Geyikli Turizm Merkezi kıyı alanının güney yönünde yürürlükteki İmar Planları ile belirlenmiş alanlar Tercihli Kullanım Bölgesi olarak değerlendirilmiş olup kıyı kesimindeki turizm faaliyetleri günübirlik kullanımlar baskın olmak üzere gerçekleştirilecektir.

Çanakkale Geyikli Beldesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 52 : ÇANAKKALE GEYİKLİ İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
GEYİKLİ	4995	-	4995

9.1.2.19. KAVAKKÖY

SEKTÖREL KARARLAR

2040 yılı projeksiyon dönemi için temel birincil sektör tarım sektörüdür. Tarım sektörü alt sektör faaliyetlerinde hayvancılık, sebze ve meyve üretimi desteklenebilir niteliktedir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşimin tamamı Saros Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi Alanı dâhilinde yer almakta olup geliştirilecek sektörel ve diğer faaliyetler kapsamında doğal çevrenin korunmasına yönelik plan kararları alt ölçekli planlar kapsamında öncelikli olarak dikkate alınmalıdır.

MEKÂNSAL KARARLAR

Kavakköy yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında gelişme alanı önerilmemiştir. Bu kapsamda yerleşim için gelişme yönü olarak kuzeybatı ve güney haricinde gelişme alanları belirlenmiştir.

Çanakkale Kavakköy Beldesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 53 : ÇANAKKALE KAVAKKÖY İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
KAVAKKÖY	5250	-	5250

9.1.2.20. ÇARDAK

SEKTÖREL KARARLAR

2040 yılı projeksiyon dönemi için temel birincil sektör tarım sektörüdür. Tarım sektörü alt sektör faaliyetlerinde hayvancılık, sebze ve meyve üretimi desteklenebilir niteliktedir. Çardak hizmet sektörü bakımından Lâpseki için destek birimi olarak gelişim gösterecektir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşimin kuzeybatı yönü Sulama Alanı olarak belirlenmiş olup bu alan içerisindeki tarımsal faaliyetlerde toprak ve su kirliliğinin önlenmesine yönelik alt ölçekli imar planlarında plan kararlarına öncelik verilecektir. Ayrıca su ürünleri potansiyeli bakımından önemli bir bölge olup bu kapsamda geliştirilmesi öngörülmektedir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Çardak yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmüş mekânsal kullanımlar dışında, doğal, yapay ve yasal eşikler dikkate alınarak gelişme alanları genişletilmiştir.

Çanakkale Çardak Beldesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 54 : ÇANAKKALE ÇARDAK İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
ÇARDAK	4655	-	4655

9.1.2.21. **EVREŞE**

SEKTÖREL KARARLAR

2040 yılı projeksiyon dönemi için temel birincil sektör tarım sektörüdür. Tarım sektörü alt sektör faaliyetlerinde hayvancılık, sebze ve meyve üretimi desteklenebilir niteliktedir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, kıyı alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşimin Yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmuş plan kararları dışında tamamı Sulama Alanı dâhilinde yer almaktadır. Yerleşimin kıyı kesimi 1.Derece Doğal Sit Alanı olup bu alanda geliştirilecek faaliyetler plaj ve kumsal kullanımlarına ayrılmıştır. Yerleşimin güneyi kıyı kesimi planlı alanların büyük çoğunluğu Saroz Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi dâhilinde yer almakta olup geliştirilecek sektörel ve diğer faaliyetler kapsamında doğal çevrenin korunmasına yönelik plan kararları alt ölçekli planlar kapsamında öncelikli olarak dikkate alınmalıdır.

MEKÂNSAL KARARLAR

Evreşe yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmuş mekânsal kullanımlar dışında, güney bölgesinde gelişme alanı önerilmiştir. Planlama Bölgesi için öngörülen öneri demiryolu hattının bir ayağını da Evreşe oluşturmaktadır. Yerleşim merkezinin güneybatısı kıyı kesimi Turizm kullanım alanları olarak belirlenmiş olup bu kapsamda kıyıya yakın alanlar gününbirlik kullanımlar ve Tercihli Kullanım Bölgeleri geliştirilmiştir. Ayrıca yerleşim merkezinin doğusu Sanayi ve Depolama Alanı olarak belirlenmiştir.

Çanakkale Evreşe Beldesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 55 : ÇANAKKALE EVREŞE İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
EVREŞE	2565	-	2565

9.1.2.22. **UMURBEY**

SEKTÖREL KARARLAR

2040 yılı projeksiyon dönemi için temel birincil sektör tarım sektörüdür. Tarım sektörü alt sektör faaliyetlerinde hayvancılık, sebze ve meyve üretimi desteklenebilir niteliktedir.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, sit alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Yerleşimin kuzeyi Sulama Alanı olarak belirlenmiş olup bu alan içerisindeki tarımsal faaliyetlerde toprak ve su kirliliğinin önlenmesine yönelik alt ölçekli imar planlarında plan kararlarına öncelik verilecektir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Umurbey yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmuş mekânsal kullanımlar dışında, doğal, yapay ve yasal eşikler dikkate alınarak yerleşimin kuzey doğu yönündeki gelişme alanları genişletilmiştir.

Çanakkale Umurbey Beldesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 56 : ÇANAKKALE UMURBEY İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
UMURBEY	3590	-	3590

9.1.2.23. ***KALKIM***

SEKTÖREL KARARLAR

2040 yılı projeksiyon dönemi için temel birincil sektör tarım sektörüdür. Tarım sektörü alt sektör faaliyetlerinde hayvancılık, sebze ve meyve üretimi desteklenebilir niteliktedir. Yerleşim etrafında turizm faaliyetlerinin desteklenmesi amacı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından ilan edilmiş Yenice Hıdırlar Termal Turizm Merkezi yer almaktadır.

ÇEVRESEL KARARLAR

Yerleşim için kültürel ve çevresel değerlerin korunması kapsamında tarım alanları, orman alanları ve ağaçlık alanların nitelikleri doğrultusunda korunması / geliştirilmesi gerekmektedir. Tarımsal faaliyetlerin desteklenmesi amacı ile belirlenmiş Sulama Alanı yerleşimin kuzeybatı ve güneydoğu yönünü kapsamakta olup bu alan içerisindeki tarımsal üretimlerde toprak ve su kirliliğinin önlenmesine yönelik Alt Ölçekli İmar Planları kararlarına öncelik verilecektir.

MEKÂNSAL KARARLAR

Kalkım yerleşimi için 2040 yılı Plan Projeksiyon döneminde mekânsal kullanımlar açısından; yürürlükteki İmar Planları ile öngörülmuş mekânsal kullanımlar dışında, gelişme alanı önerilmemiştir.

Çanakkale Kalkım Beldesi bütününde çevre düzeni planı hedef yılı olan 2040 yılı için plan kabul nüfusu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 57 : ÇANAKKALE KALKIM İLÇESİ – NÜFUS KABULLERİ (2040)

İLÇE	KENTSEL NÜFUS (2040)	KIRSAL NÜFUS (2040)	TOPLAM NÜFUS (2040)
KALKIM	2690	-	2690

9.2. **ÇALIŞMA ALANLARI**

9.2.1. **MERKEZİ İŞ ALANI (MİA)(1.DERECE MERKEZ)**

Merkezi İş Alanı; Balıkesir ve Çanakkale'nin kentsel çalışma alanlarının yoğunlaştığı bölgedir.

9.2.2. **SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGELERİ**

Çevre Düzeni Planı kapsamında yer alan sanayi ve depolama bölgeleri mevcut alanlarda geliştirilmekle birlikte, yerleşimlerin potansiyelleri, ürün deseni, bölgesel ihtiyaçlar ve sektörel projeksiyonlar doğrultusunda, yer seçimine uygun alanlarda geliştirilmiştir.

Mevcut Sanayi ve Depolama Alanlarının bulunduğu bölgelerde, çevresel kirliliğin önlenmesi amacı ile atık yönetimi ve diğer altyapı yatırımları, güncel mevzuat hükümleri doğrultusunda planlanmalıdır.

Planlama Bölgesinin sanayi odaklı yerleşimleri Bandırma, Balıkesir-merkez, Çan-Mahmudiye ve Karabiga'dır.

9.2.3. KENTSEL SERVİS ALANLARI

İçerisinde belediye hizmet alanı, kamu hizmet alanı, konut dışı kentsel çalışma alanı, toplu işyeri, küçük sanayi sitesi alanlarının yer aldığı kentsel ölçekte çalışma alanlarıdır.

Bölgedeki başlıca Kentsel Servis Alanları; Akçakaya, Balıkesir, Çanakkale, Edremit, Gönen, Kepez, Susurluk, Edremit ve Bandırma'da bulunmaktadır.

9.2.4. LOJİSTİK BÖLGESİ

Planlama Bölgesi içerisinde, sektörel gelişim hedefleri ile birlikte, ulaşım sistemlerinin geliştirilmesine elverişli, ithalat ve ihracata yönelik nakliye, depolama ve ambalajlamanın bir arada yer alacağı Lojistik Bölgeler önerilmiştir. Lojistik Bölgeler belirlenirken, ulaşım bağlantılarının geliştirilebilir niteliği ve farklı ulaşım türleri arasında aktarma yapılabilmesi (intermodal taşımacılık) göz önünde bulundurulmuştur.

Bu kapsamda Planlama Bölgesi içerisinde yer alan mevcut ve öneri Lojistik Bölgeler aşağıdaki gibidir;

- Balıkesir İl Merkezinde Gökköy Lojistik Merkezi (mevcut)
- Güney Bandırma Lojistik Bölgesi
- Lâpseki Lojistik Bölgesi
- Savaştepe Lojistik Bölgesi
- Susurluk Lojistik Bölgesi

9.2.5. TERCİHLİ KULLANIM BÖLGELERİ

Yürürlükteki planlarda "Turizm + II. Konut" ya da "Tercihli Kullanım Alanı" kullanımına ayrılmış alanların bulunduğu bölgeler, çevresindeki diğer arazi kullanımlarıyla etkileşimi de dikkate alınarak, bu planda Tercihli Kullanım Bölgeleri olarak değerlendirilmiştir.

Planlama Bölgesi içerisinde bu kapsamda değerlendirilen başlıca Tercihli Kullanım Bölgeleri; Geyikli, Kocaçeşme, Güzelyalı, Bademli, Gelibolu, Erdek, Kemikalan ve Güneylidir.

9.2.6. TURİZM BÖLGELERİ

9.2.6.1. GÜNÜBİRLİK TURİZM ALANLARI

Yeme-içme, dinlenme, eğlence ve spor imkânlarından birkaçını günübirlik olarak sağlayan, konaklama yapılmayan tesislerin yer aldığı alanlardır.

9.2.6.2. SAĞLIK TURİZMİ ALANLARI

Planlama Bölgesi sağlık turizmi açısından önemli bir potansiyele sahiptir.

"Güney Marmara Termal Turizm Master Planı" ile Gönen-Ekşidere, Bigadiç-Hisarköy, Manyas-Kızık, Susurluk-Kepekler, Sındırgı-Hisaralan, Çan-Etili, Şifa (Ilica), Yenice-Hıdırlar, Ayvacık-Tuzla, Ezine-Kestanbol ve Biga-Kırkgöçer termal turizm merkezleri olarak belirlenmiştir. Bu merkezlerde termal turizm tesisleri bulunmaktadır.

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan bu kapsamda değerlendirilen başlıca Sağlık Turizm Alanları; Pamukçu, Gönen-Dağ, Edremit-Güre, Balya-Ilica, Bigadiç-Hisarköy, Sındırgı-Hisaralan, Sındırgı-Emendere, Susurluk-Kepekler, Susurluk-Yıldız, Manyas-Kızıkköy, Burhaniye-Pelitköy-Zeytinpınar ve Gömeç'te bulunmaktadır.

9.2.6.3. EKO-TURİZM ALANLARI

Planlama Bölgesi'nde eko turizm alanları, alternatif turizmin desteklenmesi açısından önemlidir.

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan bu kapsamda değerlendirilen başlıca Eko-Turizm Alanları; Yiğitler, Poyrazlı kuzeyi, Balıklı, Harmanlı, Tuzla, Fazlıca, Yarış, Cambaz, Araovacık, Sebepli, Ocaklar, Narlı ve Ballıpınar'dır.

9.3. BUGÜNKÜ ARAZİ KULLANIMI DEVAM ETTİRİLECEK KORUNAN ALANLAR

9.3.1. TARIM ALANLARI

Planlama Bölgesi genelinde ekonomik yapının en temel bağdaştırıcılarından olan tarım arazilerinin korunması planlama yaklaşımının her aşamasında temel hedefler kapsamında yer almaktadır. Buna bağlı olarak bu alanlarda; tarımsal verimin artırılması, teknolojik gelişmelerin takibi ve uygulanabilirliği, tarımsal üretimin denetim altına alınması, üretime uygun ürün çeşidi belirlenmesi, çiftçi eğitimi, hayvansal ürün çeşitliliğini ve verimin artırılması, hayvancılığa elveriş alanlarda hayvancılık faaliyetlerinin desteklenmesi ile niteliği yüksek tarımsal üretim anlayışının yaygınlaştırılması gibi strateji ve yaklaşımlar izlenmektedir.

Alt ölçekli plan çalışmalarında, tarım arazilerinin sınıflandırılması 5403 sayılı "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu" kapsamında yapılacaktır. Başta mülkiyete dayalı yapılacak işlemler olmak üzere, bu alanlardaki uygulama 5403 sayılı Kanun ve bu kanun uyarınca çıkarılan yönetmelikler uyarınca gerçekleştirilecektir. Tarım arazilerindeki ürün deseni ve alternatif tarım yöntemlerine ilişkin çalışmalar ise ilgili Bakanlık politikaları çerçevesinde ve bu plan kararları doğrultusunda yapılabilecektir.

9.3.2. SULAMA ALANLARI

Planlama Bölgesi içerisinde sulama alanları DSİ 25.Bölge Müdürlüğü'nden elde edilen veriler doğrultusunda bu planda yer almakta olup mevcut ve proje kapsamındaki sulama alanlarını kapsamaktadır. Bu alanların korunması ve tarımsal faaliyetlerin devamlılığı bakımından; alt ölçekli plan çalışmalarının ve uygulamaların DSİ Genel Müdürlüğü'nün görüşü doğrultusunda yürütülmesi önemlidir.

9.3.3. ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANLARI

Tarım, hayvancılık ve arıcılığa yönelik araştırma ve geliştirme birimleri, ürün toplama, depolama, saklama alanları, ürün işleme tesisleri ve besicilikte kullanılacak yem üretim alanları, tarımsal amaçlı yapı ve tarımsal amaçlı entegre tesisler ile çalışanların ihtiyacına yönelik sosyal ve kültürel donatı alanları, sağlık ve eğitim tesisleri, gereksinimlere ve planlama ilkelerine uygun şekilde, toplu olarak (organize şekilde) yer alabileceği alanlardır. Bu alanlar, tarım ürünlerinin üretiminden işlenmesi ve depolanmasına kadar tüm tarımsal faaliyetlerin altyapısı tamamlanmış alanlarda entegre bir biçimde gerçekleştirildiği alanlar olup tarım arazilerinin bütünlüğünün bozulmaması ve bu alanlardaki kirliliğin azaltılması/önlenmesi bakımından önem taşımaktadır.

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan başlıca Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları Cumhuriyet, Bigadiç, Ezine, Ayşebacı, Altınova ve Ayyacık'da bulunmaktadır.

9.3.4. MERA ALANLARI

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan Çayır ve Mera Alanlarına ilişkin geliştirilen hükümlerin temelini bu alanların korunup/geliştirilmesi ile bu alanların sürekli olarak hayvancılık faaliyetlerine yönelik kullanılmasına ilişkin stratejiler yer almaktadır. Bu alanların korunması ve geliştirilmesi, hayvancılık faaliyetlerinin geliştirilmesi bakımından önem taşımaktadır.

9.3.5. ORMAN ALANLARI

Planlama Bölgesinde, 6831 Sayılı “Orman Kanunu” hükümlerine tabi alanlar ile Orman Bölge Müdürlüklerince ağaçlandırma projesi geliştirilen alanlar bu kapsamda değerlendirilmiş olup orman sınırları konusunda tereddüt oluşması durumunda veya uygulamalarda, orman kadastro sınırları ve Orman Bölge Müdürlüklerinin görüşü esas alınacaktır.

9.3.6. SULAK ALANLAR

Bu alanlar mutlak korunması gereken alanlar dâhilinde değerlendirilmektedir.

Planlama Bölgesi içinde yer alan sulak alanlarda Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği'ne uyulacaktır. Sulak Alan Bölgesi; açık su yüzeyleri, lagünler, nehir ağızları, tuzlalar, geçici ve sürekli tatlı ve tuzlu su bataklıkları, sulak çayırar, sazlıklar ve turbalıklar gibi habitatların oluşturduğu bölgeyi temsil etmektedir. Planlama Bölgesi içerisindeki sulak alan bölgeleri; Tuzla Sulak Alanı, Ayvalık Sulak Alanı, Kocagöl Sulak Alanı, Saroz Körfezi Sulak Alanı, Gökçeada Sulak Alanı, Misakça kuzeybatısı Sulak Alanı, Gönen Sulak Alanı, Manyas Sulak Alanı'dır.

9.3.7. DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALANLAR

Planlama Bölgesinde Doğal Karakteri Korunacak Alanlar niteliği ölçütünde korunacak bu alanlar; kayalık taşlık alanlar, kumul alanları, sazlık ve bataklık alanları, plaj ve kumsallar ile maki ve fundalık alanlardır.

9.4. SOSYAL ALTYAPI ALANLARI

9.4.1. KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL ALANLAR VE SPOR ALANLARI

Bölge Parkı / Büyük Kentsel Yeşil Alanlar, Bölgesel ve Kentsel Spor Alanları, Sosyal Donatı Alanları ve Temalı Parklar ve Fuar Alanları bu kapsamda değerlendirilmiştir. Bu alanlara ilişkin onanlı imar planı ile getirilen plan kararları korunmuştur.

Bu kapsamda Planlama Bölgesi içerisinde yer alan başlıca Kentsel ve Bölgesel Yeşil Alanlar ve Spor Alanları;

Balıkesir İli'nde: Altınova, Ayvalık, Marmara, Göbel, Dursunbey, Karabiga, Pelitköy, Akçay, Karşıyaka, Avşa, Balıkesir İl Merkezi, Balya, Kadıköy, Yaylabayır, Erdek, Susurluk.

Çanakkale İli'nde: Ayvacık, Çan, Gökçeada, Gülpınar, Çanakkale İl Merkezi, Yenice, Gümüşçay, Bozcaada, Akçakoyun, Kumkale.

9.4.2. ÜNİVERSİTE ALANLARI

Balıkesir Çanakkale Planlama Bölgesi sınırları dâhilinde yer alan üniversite alanları ve yükseköğretim alanları ile kampüs alanları bu kapsamda değerlendirilmiştir. Planlama Bölgesindeki Üniversite Alanları:

Balıkesir İli'nde; Bandırma Balıkesir İl Merkezi ve Gönen.

Çanakkale İli'nde; Yenice, Çanakkale İl Merkezi, Kepez ve Ayvacık.

9.4.3. MESİRE ALANLARI

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan başlıca Mesire Alanları; Balıkesir, Müstecap, Bardakçı, Çaylak, Turgut Reis, Çamtepe, Cumhuriyet, Mecidiye, Biga, Kirazlı, Yörücekler, Suçıktı, Abdiğa ve Çınarlı'da bulunmaktadır.

9.4. TEKNİK ALTYAPI

9.4.1. ULAŞIM

9.4.1.1. KARAYOLLARI

9.4.1.1.1. ERİŞİME KONTROLLÜ KARAYOLLARI (OTOYOL)

Planlama Bölgesi içinde mevcut otoyol düzenlemeleri iki farklı aksta Balıkesir ve Çanakkale il sınırları içinde yer almaktadır. Bunlardan ilki Balıkesir'i, İzmir'e bağlayan Gebze Orhangazi İzmir Otoyolu, diğeri ise Edirne İzmir arasında düzenlenmiş olan otoyoldur.

• **Gebze Orhangazi İzmir Otoyolu:** Planlama Bölgesi içerisinde Susurluk, Balıkesir Merkez İlçe, Savaştepe ve İvrindi İlçe sınırlarının kuzey doğusundan geçerek Planlama Bölgesinin İzmir, Bursa ve Manisa illeri için önemli karayolu bağlantısını oluşturmaktadır.

• **Edirne İzmir Otoyolu:** Bu karayolu bağlantısı; Edirne, Tekirdağ illeri ile olan karayolu bağlantısı Çanakkale Boğazi köprü geçişi ile Planlama Bölgesi içerisinde Lâpseki, Çan, Yenice, Balya ilçe sınırlarından geçerek Balıkesir Merkez İlçe sınırları içerisinde geçen Gebze Orhangazi İzmir Otoyolu'na bağlanan karayolu ulaşımını kapsamaktadır.

9.4.1.1.2. BİRİNCİ DERECE YOLLAR

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan mevcut 1.derece karayolu bağlantılarına (E90 - E87 - D550 - D230 - D555 - D210 - D565 - D573 karayolları) ek olarak plan kapsamında önerilmiş bu kademedeki karayolu bağlantıları ile geliştirilmesi düşünülen karayolu ulaşım bağlantılarını kapsamaktadır.

Bu kapsamda Çevre Düzeni Planı ile önerilmiş 1.Derece Karayolları;

- Bandırma İlçe Merkezinin D565 karayolu bağlantısını sağlayan 1.derece karayolu ile yine aynı ilçenin kuzeydoğusunda yer alan dut limanı bağlantısını sağlayan 1.derece karayolu bağlantısı,
- Bandırma İlçe Merkezinin güneyinden ve Bezirci, Çarikköy, Doğanpınar, Doğruca, Akçapınar köy sınırlarından geçerek D565 ve E90 yollarına bağlanan 1.derece karayolu bağlantısı,
- Göbel yerleşim merkezinin D565 karayoluna bağlanmasını sağlayan 1.derece karayolu bağlantısı,
- Balıkesir kuzeybatısında D565 karayolu bağlantılı 1.derece karayolu bağlantısı,
- Edremit Bandırma ilçe merkezlerini birbirine bağlayan görsel peyzaj nitelikli 2.derece karayolu bağlantısı,
- Gökçeada ve Bozcaada ada içi kısmi 1. derece karayolu ulaşım bağlantısı,
- E90 karayolu bağlantılı Gönen İlçe sınırının bittiği kısımdan sahil boyunca Karabiga yerleşim merkezine ulaşarak Lâpseki İlçe sınırlarına girmeden aynı yol ile (E90) kesişen ve Lapseki ile bağlantılı 1.derece karayolu bağlantısı, olan karayollarını kapsamaktadır.

9.4.1.1.3. İKİNCİ DERECE YOLLAR

Planlama Bölgesi içindeki illerde var olan, şehirlerarası bağlantı sağlayan karayolları ve il içi yollar planda 1. derece yollar ve 2. derece yollar olarak gösterilmiş, Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından önerilen yol bağlantıları ve yeni güzergâhlar ve güzergâh değişiklikleri de plan kararına dönüştürülmüştür. Karayollarına ilişkin sınıflama yapılırken, geçmişte karayolu niteliğine sahip olan zaman içinde kent içi yola dönüşen ya da ilçe merkezi ile bazı mahalleler arasında erişimi sağlayan ve alternatifi de bulunan yollar, diğer yollar olarak değerlendirilmiştir.

9.4.1.1.4. ÜÇÜNCÜ DERECE YOLLAR

Kırsal yerleşmelere erişimi sağlayan yollar üçüncü derece yollar olarak değerlendirilmiştir.

9.4.1.2. DEMİRYOLLARI

9.4.1.2.1. DEMİRYOLLARI VE HIZLI TREN HATLARI

Planlama Bölgesi içerisinde geliştirilmesi düşünülen demiryolu bağlantıları; başta Devlet Demiryolları tarafından yatırım programına alınmış Bursa - İzmir Yüksek Hızlı tren hattı, aynı hat ile bağlantılı Bandırma - Balıkesir hattı ve Bandırma - Ayazma - Osmaneli Yüksek Hızlı hattı oluşturmaktadır. Plan kapsamında bu hatlara paralel diğer demiryoluna ilişkin yaklaşımlar stratejik kararlar kapsamında değerlendirilmiş olup ilgili kurum tarafından bölgeye yönelik yeni yatırım kararlarında yüksek hızlı tren hatlarına paralel yük ve yolcu taşınmasını amaçlayan demiryolu hattı planda gösterilmediği halde plan kapsamındaki stratejik kararlar dâhilindedir. Demiryoluna ilişkin bölgeye yönelik ilgili kurum tarafından yapılacak yatırımlarda demiryolu bağlantı noktaları önerilmiş olup bu noktalar ile ilgili yatırımlar kurum onayına bırakılmıştır. Demiryolu yatırımlarına ilişkin stratejik bağlantı noktaları aşağıdaki gibidir:

Gerçekleşme oranına bağlı olarak önemli sanayi ve Lojistik Merkez alanları ile yerleşim odaklı olarak Çanakkale İl Merkezi, Gelibolu, Karabiga, Biga, Balıklıçeşme, Çan ve Bolayır'dır.

9.4.1.3. DENİZYOLLARI

9.4.1.3.1. DENİZ ULAŞIM BAĞLANTILARI

Çanakkale sahip olduğu coğrafi konum itibarıyla deniz ulaşımı kullanım oranının yüksek olduğu bir ildir. Sahip olunan Çanakkale Boğazı ulusal ve uluslararası gemi taşımacılığında büyük öneme sahiptir. İlde bulunan iskele ve limanlar aracılığıyla yolcu ve yük taşımacılığı yapılmakla birlikte bu iskele ve limanların altyapılarında yetersizlikler bulunmaktadır.

Planlama Bölgesi içerisinde deniz ulaşımı kararlarının; mevcut kullanımlar dışında, deniz ulaşımı ile ilişkilendirilmiş mekânsal kullanımlar stratejik kararları içermekte olup, bu kapsamda geliştirilmesi düşünülen faaliyetler alt ölçekli planlar kapsamında değerlendirilerek sektörel ve yerleşimle ilişkilendirilmiş karakteristik yapı ile bağlantılı olarak nitelendirileceği öngörülmüştür.

Deniz ulaşımının geliştirilmesi için mevcut liman ve liman geri sahaları korunmuş, öncelikli olarak bu alanların mevcut alanlarında geliştirilmesi öngörülmüştür. Deniz ulaşımını destekler kararların geliştirilmesi için Planlama Bölgesi için gerçekleştirilecek yaklaşımlar için plan kapsamında noktasal deniz ulaşımı bağlantı noktaları belirlenmiştir. Bu kapsamda deniz ulaşımı için belirlenen noktasal bağlantı noktaları; Akçay, Burhaniye, Ayvalık Adaları, Ayvalık, Küçükköy, Geyikli, Bozcaada, Kepez, Çanakkale Merkez, Eceabat, Gelibolu, Lâpseki, Gelibolu Tarihi Yarımadası, Gökçeada, Avşa, Marmara Adası, Saraylar Ve Bandırma yerleşimlerini kapsamaktadır.

9.4.1.3.2. KIYI TESİSLERİ ALANLARI VE TERSANELER

Deniz ulaşımı ile ilişkilendirilmiş balıkçı barınağı, çekek yeri vb. kıyı tesis alanlarına yönelik kullanımlar için mekânsal öngörüler alt ölçek planlar kapsamında belirlenecektir.

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan Tersane Alanları onaylı Alt Ölçekli Planlar ile önerilmiş alanları kapsamaktadır. Planlama Bölgesi sınırları dâhilinde yer alan tersane alanları Biga İlçesi Karabiga Beldesi ile Değirmencik ve Kemer köyleri kıyı alanlarında yer almaktadır.

Balıkesir ve Çanakkale'nin sahil kesimlerinde var olan mevcut planlı limanlar ile tersaneler planlama kararı olarak çevre düzeni planına aktarılmıştır. Dut Limanı'nda yapılması planlanan tersane kararına da planda yer verilmiştir. Ayrıca Şirinçavuş mevkiinde önerilen sanayi alanının kıyı bandında bölgeye hizmet edecek bir liman öngörüsünde bulunulmuştur.

Çevre Düzeni Planı'nda, geniş alan kapsayan limanlar planda alansal olarak tanımlanırken, kentlerin yerleşik alanları ile birleşen ve küçük ölçekli olanlar sembol ile gösterilmiştir. Bunun yanında, özellikle ticari ve endüstriyel amaçla kullanılan liman alanlarından yalnızca Bandırma Limanı

liman geri sahası gösterilmiş, diğer liman ve tersane alanlarında liman geri sahalarının ne şekilde düzenlenebileceği plan hükümleri ile tanımlanmıştır. Bu tür kıyı yapılarının, kıyı kanunu kapsamında diğer kurum ve kuruluşlar ile koordinasyon yapılarak bir kıyıda çok fonksiyonlu geri sahasıyla entegre olarak planlanması benimsenmiş bir temel ilkedir.

Bu doğrultuda kıyıların çarpık gelişmesine, aynı fonksiyonlu birden çok limanın aynı kıyıda yoğunlaşmasına dolayısı ile seyrüsefer kontrolünün, deniz ve kıyı kirliliğinin vb. denetimlerin yapılmasını zorlaştıran gereğinden fazla liman planlamak yerine, “Ekolojik dengenin korunması, seyrüseferin düzenlenmesi, kontrolün sağlıklı bir şekilde sağlanması ve kıyı ile bütünleşik çok fonksiyonlu limanların gerçekleştirilebilmesi için ilgili kurumlar tarafından bölgenin ihtiyaçları ve kapasitesi belirlenerek, bölgedeki tüm faaliyetlere hizmet edebilmesi için gereken liman, tersane ve geri sahasının ilgili mevzuat doğrultusunda alt ölçekli planları kurum ve kuruluş görüşleri alınarak hazırlanacak/onaylanacak ve yapılaşma koşulları belirlenecektir.

9.4.1.4. HAVAYOLLARI

9.4.1.4.1. HAVAALANLARI / HAVALİMANLARI

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan havayolu ulaşımının geliştirilmesi ve desteklenmesi; mevcut havaalanlarının (Balıkesir Merkez Havaalanı, Bandırma Askeri Havaalanı, Gökçeada Havaalanı, Çanakkale Havaalanı, Edremit Körfez Havaalanı), yalnız askeri amaçlı kullanılan havaalanlarının yarı sivil hale getirilmesi ve mevcut havaalanlarının ulusal ve uluslararası yolcu ve yük kapasitesine uygun uçuş sayısı ve uçuş kapasitesinin öngörülmesi şeklinde stratejik kararları içermektedir.

Çevre Düzeni Planı kapsamında Planlama Bölgesi için önerilmiş havayolu ulaşımı için Lâpseki İlçesinde bir adet yeni havaalanı öngörüsünde bulunulmuştur. Bu havaalanı ile ilgili yatırım kararları ve mekânsal kullanım alanı, plan döneminde ilgili kurum ve kuruluş öngörüsüyle belirlenecektir.

9.4.2. ENERJİ ÜRETİM, DAĞITIM VE DEPOLAMA

9.4.2.1. ENERJİ ÜRETİM ALANLARI

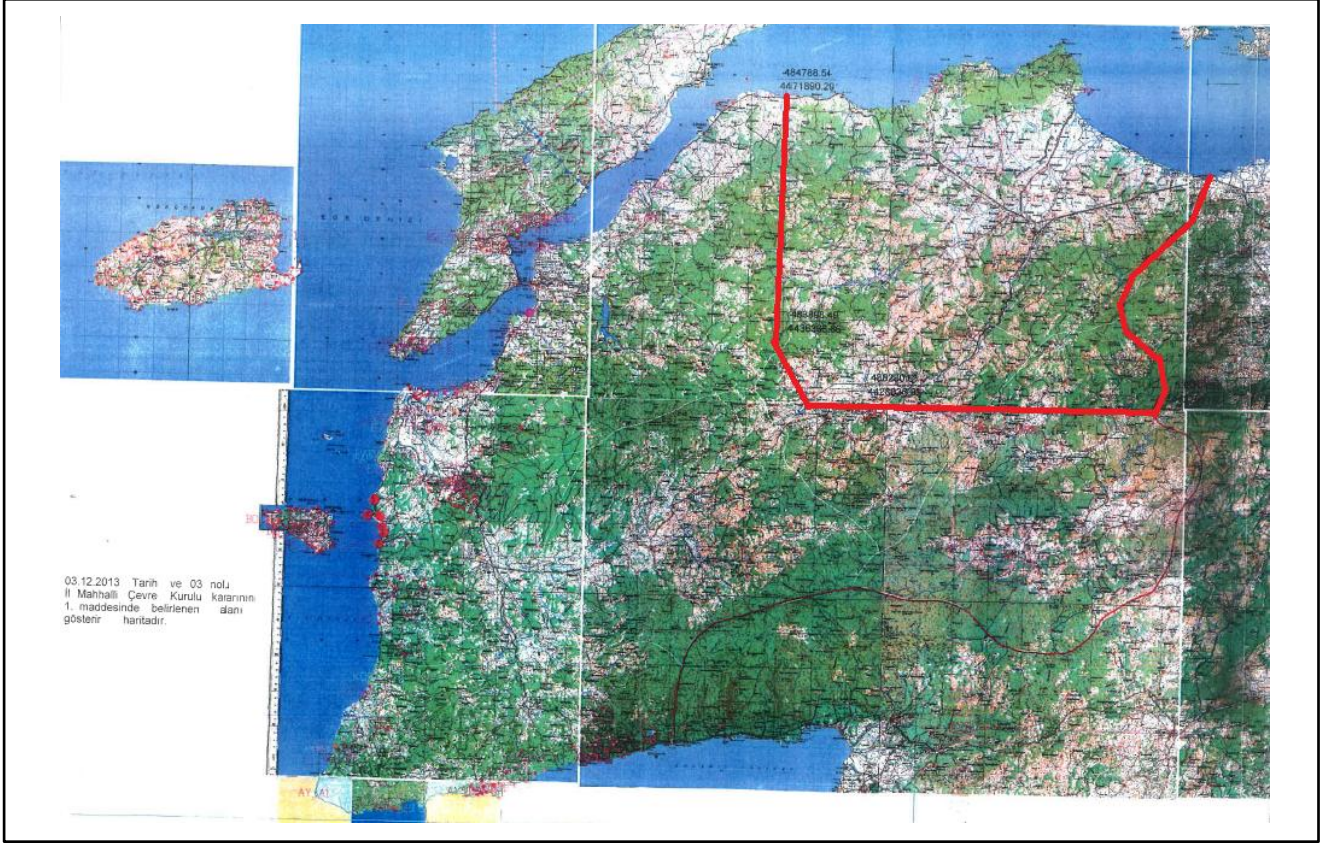
Planlama bölgesinde enerji üretim alanları yenilenebilir enerji üretim kaynakları ve diğer enerji üretim kaynaklarına dayalı olmaları üzerinden değerlendirilmiştir. Bu kapsamda yenilenebilir enerji tesislerine ilişkin olarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınan işletmede, inşa halinde ve proje halinde olan Enerji Alanlarına yönelik bilgiler veri tabanına eklenmiş ve yenilenebilir enerji kaynaklı enerji üretim tesislerinin alınacak izinler ve ilgili kurum-kuruluş görüşleri kapsamında alt ölçekli planlarda değerlendirilmesine yönelik plan kararları oluşturulmuştur.

Diğer taraftan yürürlükteki planlar ile belirlenen ve tamamına yakını yapılaşmasını tamamlamış Enerji Üretim Alanları plan üzerine aktarılmıştır.

Bununla birlikte planlama dönemi içerisinde bölgesin sunduğu olanak, potansiyeller ve koruma alanları gibi sınırlandırıcı nitelikler, yerelde alınmış Mahalli Çevre Kurulu Kararları göz önünde bulundurularak, ithal kömüre dayalı termik santrallerin planlama bölgesi bütününde 03.12.2013 tarihli ve 03 sayılı Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile belirlenmiş olan Şevketiye Yerleşimi ile Çanakkale İl Sınırı arasındaki alanlarda ilgili kurum-kuruluş görüşleri, gerekli izinler alınarak yer seçiminin yapılabileceği ancak hiçbir suretle ÇED sürecine tabi tutulmadan uygulamaya geçilemeyeceği öngörülmüştür.

Planlama bölgesinde, yerli kömüre dayalı termik santrallerin ise yerli kömür rezervinin bulunmasına ve bu rezervin 40 milyon ton olmasına bağlı olarak ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri ve gerekli izinler alınmak kaydı ile yer seçiminin yapılabileceği öngörülmüştür.

HARİTA 2 : 03.12.2013 TARİHLİ VE 03 SAYILI MAHALLİ ÇEVRE KURULU KARARI İLE BELİRLENEN ALAN

9.4.2.2. BORU HATLARI

BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nden alınan doğalgaz boru hatları plana işlenmiş olup bu hatlara ilişkilendirilecek faaliyetlerde ilgili kurum hükümleri geçerli olacaktır. Hidro Elektrik Santral ve bu alanlarla bağlantılı iletim alanları, NATO (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü) akaryakıt hatları ve Ortadoğu ve Hazar Bölgesi doğal gaz rezervlerini Avrupa pazarlarına bağlamayı öngören Türkiye-Bulgaristan-Romanya-Macaristan-Avusturya (Nabucco) Doğal Gaz Boru Hattı, Trans Anadolu Doğalgaz Hattı Projesi (TANAP) ilgili kurumlardan elde edilen veriler doğrultusunda planda gösterilmiştir.

9.4.2.3. ENERJİ NAKİL HATLARI

Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'den (TEİAŞ) alınan enerji nakil hatları planda gösterilmiştir.

9.4.3. SU - ATIKSU VE ATIK SİSTEMLERİ

9.4.3.1. ATIKSU TESİSLERİ

Planlama Bölgesi içinde kalan alanlarda gerek yerleşim birimlerinin ve gerekse endüstriyel atık su üreten tesislerin yarattığı kirliliğin önlenmesi, akarsu havzalarında oluşan kirliliğin önlenmesine ilişkin yapılması gereken işler ve alınması gereken önlemler plan kararına dönüştürülmüştür. Bu kapsamda;

- Planlama Bölgesi içinde oluşan en önemli atıksu kirliliğini oluşturan sanayi tesislerinin kuruluşunun gerçekleştiği alanlarda ve var olan sanayi tesislerinde geçerli olmak üzere aşağıda sayılan genel önlemler geliştirilmiştir.

- Planlanmış sanayi alanlarında, taleplerin yönlendirilerek aynı sanayi türlerinin bir araya getirilmesine yönelik düzenlemelere gidilmiştir.
- Çevre kirliliğini önlemek amacıyla belirlenen önlemler ile birlikte “Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği”nin “Teknik Usuller Tebliği”nde belirtilen kriterler sağlanmadan hiçbir yapı ve tesise iskân ve işletme ruhsatı verilmeyeceği plan kararı haline getirilmiştir.
- Tüm Havzalarda Havza Entegre Çevre Yönetimi projelerinin kısa süre içinde yaşama geçirilmesi zorunluluk olarak belirlenmiş ve plan kararları arasında yer alması sağlanmıştır.

9.4.3.2. KATI ATIK TESİSLERİ

Planlama Bölgesi’nde atık bertaraf, depolama ve geri kazanım ve tehlikeli atık bertaraf tesisleri bulunmaktadır. Arıtma tesisleri ise ölçek nedeniyle gösterilememiştir. Ancak bu tesislerin hepsi için, mevzuat ve plan hükümlerinde belirtilen koşullarla yer seçimi yapılabilecektir.

9.4.3.3. SU YÜZEYLERİ

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan içme ve kullanma suyu temini için kullanılan yeraltı ve yer üstü su kaynakları ile termal su kaynakları gibi su kaynaklarına ilişkin Plan dâhilinde gösterilen veya ölçek gereği gösterilemeyen tüm su kaynağı koruma kuşakları (mutlak, kısa, orta ve uzun mesafeli koruma kuşakları) içerisinde yer alan kullanım ve faaliyetlere ilişkin kısıtlama, tamamen kaldırma, tasfiye gibi yaklaşımlar ilgili kurum ve kuruluşlar denetiminde ilgili yönetmelikler uyarınca yapılacak olup Plan kapsamında bu alanlar niteliği ölçütünde korunacak alanlar kapsamında değerlendirilmiştir.